DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo 22. I. 1933
kraj. prilog.

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIV., štev. 19
Ljubljana, nedelja 22. januarja 1933
Cena Din 2.—

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica štev. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241

Izjalovljeni računi punktašev

Na vprašanje, ali so zahteve in predlogi separatističnih punktacij škodljivi za državo in še posebej pogubni za Slovence, je prišel z vseh strani Slovenije, iz vseh plasti slovenskega naroda tako enodušen in odločen odgovor, kakršnega se nesrečni punktaši gotovo niso nadejali. Visoko nad tisoč že gre število protestnih resolucij, izjav in brzojavk, sprejetih in odposlanih od političnih, kulturnih, gospodarskih in splošno narodnih organizacij križem Slovenije, zlasti tudi od naših zavednih občinskih odborov. Zdi se, kakor da je odločna beseda predstavnikov slovenskega ljudstva, zbranih na občnem zboru Županske zveze, sprožila mogočno lavino, ki je zajela vso Slovenijo in ki ruši pod seboj vse narodne škodljivce. Za njo ostajata jasno ozračje in čista situacija.

Voditelji nekdanje klerikalne stranke so veljali za preudarne računarje in spretne taktike. Posebno je šel tak glas o dr. Korošcu, katerega strankarsko-politično strategijo so občudovali tudi Srbi, čeprav imajo sami lepo galerijo velikih politikov in državnikov. To zaupanje v politično spretnost dr. Korošca in njegovih prijateljev je privedlo tudi do famoznega in nenaravnega blejskega pakta in obenem povzročilo pogrešno mnenje v delu srbske politične javnosti, da je g. Korošec nepogrešljiv predstavnik Slovencev. Na slični osnovi slednjič je dr. Korošec postal vpliven član šestojanuarskega režima. Sad te računske politike je bil, da so kakor nekdaj v Avstriji tudi kasneje v Jugoslaviji kljub bistveno spremenjenim razmeram bili le redki in kratki oni intervali, ki v njih klerikalci niso imeli v svojih rokah državne moči, kolikor je prihajala v poštev Slovenija.

Tolika leta uspehov, doseženih s spretno taktiko in brezobzirno politiko, pa so najbrž tudi glavni vzrok, da so se koroščevci dali speljati do tako blaznega dejanja, kakršnega predstavljajo njihove separatistične punktacije. Računali so pač, da bodo slovenskim množicam lahko enako servirali ta izdelek svoje temne kovačnice, kakor so jim nekdaj servirali v takratnih razmerah nepopularni blejski pakt, pa še mnogo drugih ekstravaganc, ki so jih poprej in kasneje sami zametavali in obsojali. S punktacijami, ki so pač ekstravaganca najhujše vrste, pa so se temeljito in neusmiljeno urezali. Uračunali so se, ko so ocenjevali narodno in državljansko zavest našega preprostega človeka in ocenjevali njegovo politično zrelost. Oboje so podcenjevali v svoji zaslepljeni politični strasti. Ni jim še bil dovolj nauk, ki so ga po svojem begu iz nacionalne fronte za izgraditev nove jugoslovenske demokracije doživeli pri predlanskih parlamentarnih volitvah. Niso hoteli verjeti, da jih je slovenski narod že takrat definitivno zapustil in obsodil. Kovali in rovarili so naprej in se pri tem vedno bolj oddaljevali od pošteno in trezno mislečega slovenskega ljudstva. Njihove protidržavne, protijugoslovenske in še bolj protislovenske punktacije so končno izbile sodu dno in jim pripravile nov poraz, hujšega od vseh prejšnjih, saj se sedaj obračajo od njih tudi oni, ki so jim doslej še sledili.

Na dva momenta so punktaši predvsem spekulirali, ko so sestavljali svoj novi program. Računali so na to, da državna in jugoslovenska zavest še ni dovolj močno zasidrana v slovenskih množicah. In računali so zlasti še na to, da bodo mogli za svoje temne naklepe eksploatirati razpoloženje, ki ga je rodila življenjska stiska današnjih dni. Toda pozabili so, da je bila prava in odločna slovenska zavest vedno tudi jugoslovenska. Privrženost Slovencev jugoslovenski državi zato ni le plod spoznanja, da brez Jugoslavije za nje ni obstanka, marveč je globoko zasidrana tudi v srcih in dušah. Vsaka diskusija o tem je zato za slovenskega človeka izven obsega možnosti, pa naj je življenje danes še tako težko tudi pri nas. Slovensko ljudstvo je dovolj zrelo in dovolj bistro, da ve, da si bomo lahko v Jugoslaviji vse uredili, da pa ne bomo mogli ničesar storiti, ako bi svojo narodno državo oslabili. Zato se je morala izjaloviti tudi brezvestna spekulacija na psihozo gospodarske in socialne krize.

Sanacija francoskih financ

Pariz, 21. jan. č. V finančnem odboru poslanske zbornice se nadaljuje debata o saniranju francoskih financ. Po prvih nesoglasjih raznih parlamentarnih skupin se je dosegel sporazum, za katerega so se zavzele socialistične in radikalno-socialistične skupine. Primanjkljaj v francoskem državnem gospodarstvu se bo po tem kompromisnem načrtu odstranil na ta način, da uradniške plače ne bodo preveč prizadete, da pa se bodo na drugi strani povišali davki tako, da bodo novi dohodki znašali skupno 6 milijard frankov. Povišali se bodo nekateri davki na industrijska podjetja. Kakor ugotavljajo pariški listi, je bil sporazum dosežen še precej naglo, prav zaradi tega pa se more smatrati, da ni posebno trden.

Odločna obramba Sokolstva

Vodstvo SKJ je prejelo že nad 1300 protestnih izjav — Odgovor beograjskih akademikov — Solidarnostna izjava invalidov — Interpelacija v Narodni skupščini

Beograd, 21. januarja, r. Beograjski listi obširno poročajo o protestnem shodu, ki se je vršil pretekli četrtek v Ljubljani na Taboru in za katerim je ljubljansko meščanstvo protestiralo proti punktacijam dr. Korošca in proti pastirskemu listu, ki napada Sokole kraljevine Jugoslavije.

Kakor so mnogoštevilne izjave, ki jih prejema ministrski predsednik Srškić kot protest proti punktacijam dr. Korošca, prav tako so mnogoštevilne tudi izjave, ki jih prejema uprava saveza SKJ vsak dan iz vseh krajev države proti pastirskemu listu katoliških škofov. **Doslej je sprejela uprava SKJ že nad 1320 takih protestnih brzojavk, v katerih se zahteva zadoščenje za krivični napad na Sokolstvo.**

Pretekl. četrtek je podstarešina SKJ Djura Paunković sprejel tudi deputacijo akademikov, ki so nastanjeni v Dijaškem domu v Beogradu in ki so izročili resolucijo, podpisano od 150 akademikov, proti napadu pastirskega lista na Sokolstvo. Resolucija pravi med drugim: »Ker se zavedamo, da nam je naša domovina največje dobro na tem svetu, izjavljamo dijaki, nastanjeni v Dijaškem domu, da hočemo v vsakem času trdno stati na straži naše mile domovine ter se žrtvovati za njeno srečo in napredek. Zavedajoč se, da je SKJ naša najlepša nacionalna ustanova, katere program so domovina, edinstvo, svoboda, enakost in sloga, in spoznavajoč, da Sokolstvo spoštuje vsako versko prepričanje in čustvovanje, ker smatra, da je vera najsvetejši del notranjega življenja vsakega posameznika, smo se čutili prisiljene, da se vsi vpišemo za člane Sokola kraljevine Jugoslavije, kar danes tudi storimo, izročujoč svoje podpise in vzklikajoč: Živela Jugoslavija! Živel kralj.«

Uprava saveza SKJ je sprejela od Osrednjega odbora Udruženja vojnih invalidov naslednjo pozdravno brzojavko: **»Osrednji odbor Udruženja vojnih invalidov se v polni meri pridružuje obrambi pred nezasluženim napadom na veliko idejo jugoslovenskega Sokolstva, ki je bila vodilna pri ustvarjanju velike in nedeljive Jugoslavije. Živel Sokol kraljevine Jugoslavije!«**

Narodni poslanec dr. Milan Metikoš je izročil v Narodni skupščini povodom napada škofovskega pastirskega lista na Sokolstvo interpelacijo, v kateri uvodoma omenja pastirski list in nato med drugim pravi:

»Episkopat dobro ve, da so v Sokolu kraljevine Jugoslavije razen članov rimsko-katoliške vere tudi člani drugih v Jugoslaviji priznanih ver; dobro ve pa tudi to, da Sokolstvo kot ideja svobode priznava svobodo prepričanja vsakega svojega člana, zlasti pa, da spoštuje versko prepričanje in čustvovanje vsakega posameznika in da more vsak svobodno izvrševati zapovedi in predpise svoje vere in cerkve. Zato je jasno razvidno, da niso bili niti verski niti cerkveni razlogi osnova in podlaga za ta napad na Sokolstvo.

Ker je bila ta poslanica javno prečitana, in na svoj način raztolmačena v vseh cerkvah naših bratov rimsko-katoliške vere, je nastalo upravičeno razburjenje vsega našega naroda, zaradi česar si dovoljujem naprositi Vas, gospod predsednik ministrskega sveta da mi izvolite v Narodni skupščini ustmeno odgovoriti:

1. Ali vam je znano, da je bila na drugi dan pravoslavnega božiča svobodno prečitana v vseh cerkvah rimsko-katoliške vere v Jugoslaviji škofovska poslanica od 17. novembra leta 1932, ki je naperjena proti Sokolu kraljevine Jugoslavije?

2. Kaj nameravate ukreniti, da se ta agresivni napad na Sokolstvo kraljevine Jugoslavije odbije?

3. Kaj nameravate storiti, da opuste verske organizacije medsebojne spore ter spoštujejo obstoječe zakone in predpise v tej državi in ne vznemirjajo z verskimi boji dobri narod naše kraljevine?«

Italija in Albanija

Italijanski minister Rossetti zahteva albansko državljanstvo, da bi lahko postal albanski minister za narodno gospodarstvo

Tirana, 21. jan. r. Ob osnovanju nove vlade Pandelija Evangelija so se v inozemstvu pojavili razni komentarji o nadaljnjem razvoju italijansko-albanskih odnošajev. Po nekaterih pomeni nova vlada, v kateri je iz prejšnje vlade poleg predsednika ostal samo še en minister — notranji Musa Juka — nadaljevanje stare politike v odnošajih med Albanijo in Italijo, dočim naj bi se po drugih komentarjih nova vlada Pandelija smatrala za novo fazo v teh odnošajih. V splošnem se v Albaniji po sestavi nove vlade ne more napovedovati njena politična smer, ker vodi tako notranjo kakor zunanjo politiko države izključno kralj. Ministri so samo visoki uradniki, ki ne morejo odločilno vplivati na politiko. Kljub temu pa pomeni dejstvo, da v novi vladi niso najizrazitejši pristaši italofilske politike, odpor, ki ga kaže v poslednjem času kralj proti čim dalje večjim italijanskim pretenzijam.

Takoj po osnovanju nove vlade pa se je med tem pričelo govoriti v Tirani, da je italijanski pooblaščeni minister Rosetti, ki je ob enem predsednik komisije za porabo posojila 10-milijonov zlatih frankov, predložil prošnjo za albansko državljanstvo. Čim bo državljanstvo dobil, bo imenovan za ministra narodnega gospodarstva; to mesto je ostalo sedaj nezasedeno. Govori se, da bi bila to prva nova koncesija Albanije na ljubo Italijanom, dokler se ne reši vprašanje novega moratorija in nadaljnjega nakazila letne podpore Albaniji iz Rima.

Tako izpopolnjena vlada z Italijanom kot ministrom za narodno gospodarstvo naj bi po trditvah poučenih krogov sklenila v najkrajšem času novo italijansko-albansko trgovinsko pogodbo ter posvetila glavno pozornost gospodarskemu napredku države. Oficielni krogi se vzdržujejo še vedno vsakih izjav ter nadaljujejo v največji tajnosti pogajanja z Italijani, zaradi česar je vsa ta zadeva zavita v posebno tajinstvenost. Nacionalisti med tem nadaljujejo s kritiziranjem stalnega popuščanja napram italijanskim zahtevam in edino še upajo v patriotizem ter politične sposobnosti kralja Zoga. Od njega pričakujejo, da se mu bo vendarle posrečilo upreti se pretenzijam, ki streme za uničenjem albanske neodvisnosti.

Seja skupščinskega finančnega odbora

Odbor je včeraj delal dopoldne in popoldne pozno v noč in v pospešeni podrobni debati rešil že več postavk

Beograd, 21. jan. p. Finančni odbor Narodne skupščine je dopoldne nadaljeval svoje delo. Seja je trajala od 9. do pol 2. popoldne. Prisostvovali so ji tudi predsednik vlade dr. Srškić, finančni minister dr. Djordjević in predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi. Finančni odbor je razpravljal o podrobnostih državnega proračuna. Na dnevnem redu je bil njegov prvi del, proračun vrhovne državne uprave. Prvi je govoril finančni minister dr. Djordjević, za njim pa poslanec Ignjat Stefanović, dr. Kosta Kumanudi, ki je branil proračun Narodne skupščine, nadalje Milutin Stanojević, dr. Ante Kuntarić, Mita Dimitrijević in Miloje Sokić. Na izvajanja govornikov je odgovarjal predsednik vlade dr. Srškić. Za to poglavje je bil izvoljen za poročevalca finančnega odbora v Narodni skupščini dr. Oton Gavrilović, za njegovega namestnika pa dr. Ante Kuntarić.

Popoldne je finančni odbor nadaljeval svoje delo. Seja je trajala od 16. do 21. ure. Na popoldanski seji je predsedoval dr. Ninko Perić. Najprej je bil sprejet proračun pokojnin, na to proračun za invalide in končno proračun državnih dolgov. O teh proračunih so govorili finančni minister Djordjević, poročevalec dr. Oto Gavrilović ter poslanca Ilija Mihajlović in Miljutin Stanojević.

Sledila je razprava o proračunu prosvetnega ministrstva. Prosvetni minister dr. Radenko Stanković je podal na seji obširen ekspoze o prosvetni politiki vlade. Zadnji je na današnji seji govoril poslanec Ignjat Stepanović, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo v ponedeljek ob 9. dopoldne. Nadaljevala se bo debata o proračunu prosvetnega ministrstva.

Povratek bolgarskih emigrantov odgoden

Beograd, 21. jan. p. Doznava se, da so bolgarski emigranti, ki bi se imeli v kratkem vrniti v Bolgarijo, ponovno odgodili svoj povratek. Prvotno je bilo določeno, da se bodo vrnili preko Rumunije, zaradi bolezni bivšega ministra Kosta Todorova pa so odgodili odhod do 5. februarja, ko bodo odpotovali preko Jugoslavije v svojo domovino. Za povratek se pripravlja 30 emigrantov, ki jih bodo vodili bivši ministri Atanasov, Obov, Stojanov in Kosta Todorov, če bo dotlej ozdravel. Zanimivo je, da se mnogo emigrantov, ki so bili sedaj amnestirani, ne bo vrnilo v domovino, ker so si v emigraciji ustvarili novo eksistenco, ki je sedaj ne marajo opustiti.

Srebrniki po 50 Din

Beograd, 21. jan. AA. Uradno se objavlja: Na podlagi zakona o kovanju srebrnikov z dne 14. avgusta 1932 bo izročil finančni minister v promet preko Narodne banke nove srebrnike po 50 Din. Opis srebrnikov je objavljen v »Službnih Novinah« številka 186 z dne 15. avgusta 1932 v zakonu o kovanju srebrnega denarja. Narodna banka bo dala ta denar v promet v etapah, kakor bo prihajal iz kovnic.

Nova pogajanja o vojnih dolgovih

Amerika poziva Anglijo k novim pogajanjem o ureditvi vojnih dolgov, ki naj bi se pričela v začetku marca

Washington, 21. januarja. AA. O sestanku Hoovra in Roosevelta je bil izdan komunike, ki sta ga podpisala oba predsednika:

»Nova državna uprava bo srečna, če bo mogla sprejeti britanske zastopnike v začetku marca zaradi ureditve vprašanja vojnih dolgov. Istočasno bi bilo potrebno razpravljati tudi o svetovnih gospodarskih problemih, ki se tičejo enako Anglije in Zedinjenih držav.«

Kakor se doznava, pridejo ostale dolžniške države na vrsto za Veliko Britanijo. Splošno prevladuje mnenje, da Roosevelt v francoskem aktu z dne 15. decembra ne vidi kršitve dogovora, nego samo odgoditev plačila.

Na prošnjo zunanjega ministra Stimsona se je britanski poslanik Lindsay oglasil v zunanjem ministrstvu, kjer je dobil uradno povabilo Veliki Britaniji na konferenco o vojnih dolgovih. Stimson je osebno naglasil, da želi Roosevelt, naj pošlje vlada Velike Britanije dve različni delegaciji, ki bosta razpravljali o vprašanju dolgov in o svetovnih gospodarskih problemih. Stimson je namignil, da bi taka konferenca mogla postati instrument za pripravo in zaključitev tarifnih pogodb. Roosevelt upa po njegovi izjavi, da bodo britanski delegati prišli v Washington okoli 4. marca.

Narodni poslanec Reiney, ki vodi demokratsko frakcijo v parlamentu, je izjavil o komunikeju, ki je bil izdan o sestanku Hoovra in Roosevelta, da je treba izraz »ureditev vprašanja vojnih dolgov« pravilno razumeti. Ta izraz ne pomeni in ne napoveduje nobenega znižanja ali črtanja vojnih dolgov, pač pa sta Hoover in Roosevelt mislila le na olajšave plačil, predvsem glede na valutne stiske.

Ameriški pogoji

Kakor zatrjujejo v poučenih demokratskih krogih, je bilo na konferenci Hoovra in Roosevelta sklenjeno, naj se prično pogajanja le z onimi državami dolžnicami o reviziji vojnih dolgov, ki so meseca decembra lani plačale zapadle obroke. Pogajanja se torej ne bodo pričela prej, dokler Francija ne bo izvršila tega plačila. Glede na pogajanja z Anglijo stoji Roosevelt na stališču, da enostranska žrtev Amerike ni mogoča, niti ne bi koristila svetovnemu gospodarstvu. Prav tako smatra kolebajočo angleško valuto vsaj za toliko ovira obnove svetovnega gospodarstva, kakor je vprašanje dolgov. Zato se pričakuje od strani Anglije zagotovilo, da se bo po sporazumu o znižanju dolgov čim prej vrnila k zlati valuti. Hoover in Roosevelt sta se bavila tudi s sporom na Dalnem vzhodu, sklenjeno pa je bilo glede na sedanji položaj ženevskih pogajanj, da se ne izda noben komunike o ameriškem stališču glede na japonsko postopanje.

Odmev v Angliji in Franciji

London, 21. januarja AA. V političnih krogih živahno komentirajo včerajšnje ameriško sporočilo Angliji. Zatrjuje se, da ga sedaj še niso pričakovali. Nekateri se tudi vprašujejo, ali ni nepričakovana ameriška pobuda v zvezi z razvojem spora na Daljnem vzhodu in z japonskim zadržanjem v Ženevi. V tukajšnjih političnih krogih mislijo, da bo Amerika v kompenzacijo za ureditev angleških vojnih dolgov zahtevala trgovinske ugodnosti, in pravijo, da bi imela Amerika, če bi se angleški funt zopet vrnil na zlato podlago, od tega največ koristi.

Pariz, 21. januarja č. Rezultati konference Hoovra in Roosevelta v Franciji niso izzvali doslej nikakih posebnih komentarjev. Listi prinašajo le daljša poročila. Njihovo razpoloženje se da do neke mere uganiti po naslovih teh poročil, ki se na primer glase: »Amerika se hoče z Anglijo pogajati o vojnih dolgovih, dočim glede Francije molči«, »Bela hiša izključuje Francijo, senator Robinson pa ostro napada njeno zadržanje glede vojnih dolgov.« Samo Pertinax pravi v listu »Echo de Paris«: V ozadju vse ameriške naklonjenosti napram Angliji so ameriške finance, ki želijo, da bi se v Angliji restabilizirala zlata valuta. Obnova zlatega standarda bi pomenil povišanje cen v 40 evropskih državah, ki so sedaj brez zlate veljave. To pa bi v vsakem primeru privedlo do novih dobičkov za ameriške izvoznike.

Beneš o revizionizmu

Razne oblike revizionizma — Pokret ni tako opasen, kakor se mnogi boje — Optimistično presojanje pogajanj med Italijo in Francijo

Pariz, 21. januarja, d. Zunanji minister dr. Beneš se je izjavil v razgovoru s posebnim poročevalcem lista »Quotidien« o raznih aktualnih političnih vprašanjih.

O prevažanju orožja iz Italije preko Avstrije na Madžarsko je dejal, da zelo obžaluje ta incident, kajti taki dogodki v času, ko se razpravlja v Ženevi o razorožitvi, neizmerno otežujejo pogajanja, ker poostrujejo že itak veliko nezaupanje med državami. Če se zahteva novo pravo, se ne sme pričeti s kršitvijo starega prava.

O zahtevah po reviziji mirovnih pogodb je izjavil dr. Beneš: Sedaj povzročajo mnogo hrupa zaradi revizije, toda tabor revizionistov, kakor tudi protirevizionistov se vara o značaju tega pokreta. Revizionisti se varajo, če poskušajo izvajati dalekosežnejše posledice iz dejstva, da se razne z mirovnimi pogodbami urejena vprašanja, po večini druge vrste, priznavajo kot potrebna revizije. **Posebno nimajo prav, če mislijo, da se more dopustiti revizija vseh vprašanj. To velja zlasti za kampanjo v prid revizije mej, ki pomeni nevarnost za svetovni mir. Odkrito moram reči, da se igrajo z ognjem.** Kar se tiče protirevizionistov, delajo isto napako, ker prezirajo nauke zgodovine in precenjujejo pomen revizionistične kampanje. V presojanju evropskega položaja prihajam do zaključka, da bi vse države, ki so zainteresirane na sedanjem teritorialnem stanju, odgovorile soglasno z odločnim »ne«, kakor hitro bi bilo postavljeno vprašanje revizije mej. Ves svet naj ve, da bo tako, in potem se bo to vprašanje obravnavalo z večjim mirom.

Vse države Male antante bi rade videle zbližanje Francije in Italije ter prijateljsko ureditev vprašanj, spornih med njima. Mislimo, da obstoja tesna zveza med francosko-italijanskimi odnošaji in odnošaji med Rimom in Malo antanto. Prepričan sem, da je sporazum med vsemi tremi državami za skupno politiko mogoč in zaželjen. S tem bi bilo izredno mnogo pomagano evropskemu miru. Samo po sebi umevno pa se more ta sporazum doseči na način, ki ne bi kršil pravic nobene zainteresiranih strank. Nočem se dotakniti nobenih konkretnih problemov, niti poizkusiti, da bi definiral skupno politično smer, toda spoštovanje obojestranskih pravic je vsekakor pogoj za prijateljsko sodelovanje. Kar se mene tiče, sem prepričan, da bo prišlo do tega.

Schleicher stremi po odločitvi

Vlada zahteva razčiščenje notranjega položaja — Nemčija namerava ukiniti plačila Belgiji — Napoved novih izgredov

Berlin, 21. jan. d. V vladnih krogih izjavljajo glede na sklep seniorskega sveta, da naj se državni zbor sestane šele 31. januarja, da se državna vlada ne more spuščati na trajno odgajanje državnega zbora v kratkih rokih, kakor se je to dogajalo doslej. Vlada zahteva nasprotno razčiščenje političnega položaja, predvsem pa stališča narodnih socialistov, ker se noče več zadovoljiti kakor doslej le s toleriranjem. V vladnih krogih opozarjajo, da bo državni predsednik morda vplival na predsednika državnega zbora, naj skliče državni zbor. Glede na stališče narodnih socialistov, ki se niso upali predlagati daljše odgoditve, sklepajo, da imajo kljub svojemu besedičenju mnogo vzrokov za preprečenje nagle odločitve. Ti vzroki so predvsem v notranjih težkočah njihove stranke. V parlamentarnih krogih računajo, da se bodo voditelji strank še enkrat pogajali o sestavi delazmožne večine s sodelovanjem narodnih socialistov, vendar pa se okoliščine ne presojajo ugodno.

Parlamentarni zunanje-politični odbor je po ekspozeju zunanjega ministra Neuratha o nemških dolgovih in reparacijah sprejel hitlerjevski predlog, naj vlada ukine plačila Belgiji, namenjena za povračilo markovnih bonov med nemško okupacijo. Odbor je sprejel tudi hitlerjevsko in komunistično ugotovitev, da je Schleicher s svojo izjavo, da je Nemčija s 1. januarjem oproščena reparacij, ustvaril napačno tolmačenje v inozemstvu.

Jutri nameravajo narodno-socialistične napadalne formacije prirediti velike demonstracije na trgu Bülowa, ki je središče komunistov. Po vsem Berlinu vlada velika napetost. Obstoji nevarnost, da bo prišlo do hudih spopadov med narodnimi socialisti in komunisti. Državni kancelar Schleicher je imel danes posvetovanja z merodajnimi činitelji, vendar pa narodno-socialistične demonstracije niso bile prepovedane. Prepovedani so le sprevodi komunistov in njihova zborovanja na prostem. Ker je v Berlinu po zadnjih državnozborskih volitvah komunistična stranka najmočnejša in ima svoj centrum na trgu Bülowa, kjer je tudi dom Karla Liebknechta smatrajo komunisti sklicanje zborovanja narodnih socialistov na tem kraju za veliko izzivanje.

Dr. Alojz Zalokar:

Ob desetletnici ženske bolnice v Ljubljani

Že prva leta po vojni se je v Sloveniji pokazalo, da bolnice in njim sorodne institucije ne bodo zadostovale nalogam, ki so se po osamosvojitvi tako zelo razširile. Najobčutnejši je bil nedostatek bolniških prostorov za porodnice. S sodelovanjem odličnih naših mož se je kmalu doseglo, da se je najprej vsaj v Ljubljani v naglici preskrbel prostor za naše matere. Zaradi nujnosti in zaradi drugih težkoč se je kupil azil na Stari poti, se je v naglici za silo adaptiral in tako se je dne 23. januarja 1923. mogel preseliti nekdanji ginekološko-porodniški oddelek Splošne bolnice v lastno, za prvo potrebo dovolj veliko poslopje. Ta dan se je torej ustanovila nova bolnica za ženske bolezni. Nekaj let pozneje je tudi Maribor dobil za svoje porodnice primerne lokale in lansko leto se je v Celju otvorila nova moderna, sodobno zgrajena porodnišnica.

★

Ob desetletnici ljubljanske ženske bolnice je umesten pregled pota, ki sta ga ginekologija in porodništvo premerila in je koristen tudi pregled v bodočnost. Iz skušenj, ki smo jih pridobili na 13.000 bolnicah in 13.000 porodnicah, lahko sklepamo, kakšne naloge čakajo to stroko pri nas v bodočem desetletju. Skrb za materinstvo, to je skrb za generativno sposobnost naših žen, skrb za porodnice in novorojenčke, je v današnjih časih ena najnujnejših nalog medicine in socialnega udejstvovanja. Pri presoji vsakega dela je treba vedno pomisliti, ali se notranja vsebina ujema in sklada z zunanjim napredkom. Pri tem pregledu se ne sme vzeti za merilo edino notranje delovanje kakega boln. zavoda, ampak je treba upoštevati tudi, kako se je dotična medicinska panoga uveljavila in razrastla zunaj, izven ozkega območja zavoda.

Ko sem leta 1919 prevzel vodstvo starega ginekološko-porodniškega oddelka ljubljanske splošne bolnice, sem našel tam nezadostne in nehigienske prostore, par epruvet, nekaj steklenic kemičnih reagencij ter najnujnejše orodje za operativno zdravljenje. Danes ima ženska bolnica zračne prostore za porodnice in bolnice, razmeroma dobro opremljen laboratorij za različne nujne preiskave, vzorno operacijsko dvorano, lepo strokovno knjižnico, veliko število terapevtskih pripomočkov. Ko bo bolnica v enajstem letu svojega obstoja dobila tudi še kompletno aparaturo za zdravljenje z rentgenovimi žarki in potrebno množino radija, bomo lahko trdili, da je v dravski banovini ginekologija s porodništvom odlično opremljena.

Aparati, mikroskopi, laboratoriji, različne obsevalne naprave so le zunanjosti, so le tehnični pripomočki, so le orodje, s katerim mora razpolagati duh. Toda brez tega zunanjega orodja si danes ne moremo predstavljati moderno urejenega bolniškega zavoda, ker je tehnika mnogo različnih zdravniških opravil poenostavila in zmehanizirala, da je olajšala zdravnikom delo in da jim je pomagala k večji sigurnosti v spoznavanju in zdravljenju bolezni. Dočim je bilo še pred kratkim potreba bogate zdravniške izkušnje, da se je prepoznala narava kakega bolezenskega procesa, je danes omogočeno z mehaničnimi in kemičnimi metodami z večjo sigurnostjo nego prej prepoznati, kaj je bistvo bolezni. Dočim je bilo nekdaj za spozanavanje nosečnosti treba izredno finega in dolgo časa kultiviranega preiskovanja, je danes medicina s priprosto reakcijo, ki se lahko naredi čisto po tovarniških vzorcih, zelo olajšala diagnozo nosečnosti že v zgodnjih mesecih. Nekdaj je bilo treba nezanesljivo meriti širino ženskih kosti, da se je spoznalo, ali bodo za porod dovoli široke ali ne, danes pa se da z rentgenovimi žarki širina dotičnih kosti do milimetra natančno ugotoviti.

Spričo te prednosti, ki nam jih je poklonila medicina s pomočjo tehnike, je samo po sebi umljivo, da noben zdravnik in noben bolniški zavod ne bi mogel več pogrešati tehničnih pripomočkov. Če se še spomnimo, da se da rak enako uspešno ali morda celo uspešneje izlečiti s kompliciranimi rentgenovimi aparati in z dragocenimi radijevimi žarki, potem bo jasno, da zavod ki teh sredstev nima, ni na višku moderne dobe in ni popolnoma opremljen za spozanavanje in zdravljenje bolezni.

Kljub vsemu temu pa je duh oni, ki mora vladati nad mehaničnimi sredstvi. Osebne zdravniške skušnje tudi danes ne moremo pogrešati in je ne bomo mogli pogrešati nikdar. Zato je potrebno, da bolniški zavodi omogočajo zdravnikom bogatiti svoje znanje pri eksaktnem opazovanju v bolnišnicah in pri uporabljanju modernih medicinskih metod. Vzgoja zdravnikov mora biti vedno ena najvažnejših nalog vsake moderne porodnišnice. V ljubljanski ženski bolnici je tekom desetih let 245 zdravnikov črpalo svoje porodniško in ginekološko znanje.

Uspehi, ki jih kak bolniški zavod lahko doseže, niso odvisni samo od njegove opreme in od skušenj njegovih zdravnikov, ampak so v veliki meri odvisni od splošnega zdravstvenega stanja med ljudstvom. Ravno v pogledu materinstva pa se je zdravstveno stanje ljudstva v zadnjih letih neverjetno poslabšalo. Na koreninah, iz katerih naj bi klilo zdravo in krepko materinstvo, so začele glodati bolezni, katerim se posamezni bolniški zavod sam ne more z uspehom upreti. Naraščajoči splav je v tolikšni meri oškodoval od narave dane materinske sposobnosti naših žena, da so pri tem utrpele velikansko škodo generativne sposobnosti žene, da je s tem postal porod težji in kompliciranejši nego je bil v preteklih dobah in da je otroška postelja veliko bolj v nevarnosti, kakor je bila kdaj prej. Otročniška vročica, katero so mislili iztrebiti s higijenskimi ukrepi, je ostala nespremenjeno nevarna zaradi tega, ker je ženski organizem zaradi zlorabe materinstva postal sprejemljivejši za okuženje. Iz tega vzroka tudi ljubljanska porodnišnica ne more beležiti napredka v vprašanju otročniške vročice, čeravno je tehnično in higiensko boljša kakor je bila poprej. Prišli smo že tako daleč, da tudi z najboljšimi metodami ne moremo zboljšati svojih rezultatov, ker prihaja v bolnišnico ženski svet, ki je bil že zunaj pokvarjen.

Zaradi tega bo v bodoče potreba, da bolniški zavodi ne stojijo izolirano odrezani od zunanjega sveta, ampak da se njihovo delo razširi in raztegne ven v široke ljudske plasti. Med metodami, ki bi bile v tem oziru priporočljive, je treba imenovati etično visoko stoječo vzgojo zdravnikov in babic, poučevanje o škodljivostih življenja, ki ogrožajo materinstvo, sodelovanje pri sanaciji gospodarskih in socialnih razmer, v katerih nastajajo za materinstvo nevarni vplivi, zboljšanje komunikacij med ljudstvom in bolnicami in zboljšanje zvez med zunanjimi zdravniki ter babicami in bolnico. To je program, ki se bo moral začeti izvajati, če bomo hoteli kdaj zboljšati materinsko sposobnost našega ženstva in doseči lepše rezultate pri porodnicah in otročnicah. Kakor je razvidno, je to program, ki se ne bo dal izvrševati samo s kliničnimi sredstvi moderne bolnišnice, ampak s socialnimi in gospodarskimi ukrepi med narodom samim. Materinstvo je v nevarnosti, nevarnost pa preprečimo lahko z delom za zdravje naše žene od rojstva do smrti.

★

Današnji čas ni naklonjen materinstvu. Današnji čas ogroža prvobitne lastnosti našega ženstva. Zaradi težkih gospodarskih neprilik je otežkočen boj proti škodljivcem materinstva, toda kljub temu je treba iskati poti, po kateri bomo dosegli, da se pravir našega narodnega življenja ne posuši in ne uniči. Atom tega dela bo opravljala ljubljanska ženska bolnica v bodočnosti z isto vnemo, kakor ga je opravljala v preteklosti. Vedno boli in bolj pa postaja jasno, da se bodo dali doseči povoljni uspehi samo s široko reformo zunanjega in notranjega ženskega življenja. Ginekologija in porodništvo bosta pri tej reformi sodelovala kot strokovna svetovalca, reforme pa bo morala izvesti družba.

Minister Kramer med ljubljanskimi volilci

Snoči točno ob 8. je otvoril predsednik vrle šentjakobske krajevne organizacije JRKD Jože Marn prvi redni občni zbor te krajevne organizacije. Uvodoma je pozdravil ministra dr Kramerja, mariborskega župana dr Franja Lipolda, bivšega narodnega poslanca Janka Barleta, podpredsednika sreske organizacije dr Josipa Cepudra ter vse člane V svojem jedrnatem govoru je orisal delovanje te organizacije, ki je bila prva v Ljubljani ter šteje danes nad 400 članov Za njim je pozdravil zborovalce mariborski župan dr. Lipold. Za mariborskem županom je podal obširno poročilo o političnem položaju minister dr. Kramer, ki so ga zborovalci ponovno prekinjali z burnim odobravanjem in mu prirejali viharne ovacije. Po govoru ministra dr. Kramerja so sledila poročila funkcionarjev organizacije, nakar se je vršila volitev novega odbora. Občni zbor je bil tako dobro obiskan, da so bili prenapolnjeni vsi prostori Kajfeževe gostilne, kjer se je vršil.

Borza dela za inteligente

Maribor, 21. januarja.

Naraščanje brezposelnih med našo inteligenco je dovedlo tudi do ustanovitve posebne **borze dela za inteligenčne poklice** po vseh večjih mestih v okviru nedavno iz istih časovnih potreb nastale Zveze mladih intelektualcev v Mariboru. Borza dela za inteligenčne stanove bo skbela za to, da kolikor največ mogoče **zaposli** v posameznih krajih brezposelno inteligenco in ji tako **pomaga** v njenem težavnem in vse naše pozornosti vrednem socialnem stanju. Zavedati se namreč moramo, da je **največja socialna nesreča prav naraščanje brezposelne inteligenčne mladine ne le zanjo sam, ampak tudi za državo, zakaj mladina le ob delu raste in se vzgaja v zmožne in koristne voditelje naroda in države. Če ne bomo zanaprej posvečali več pažnje prav naši inteligenčni mladini si bomo zgradili slabo bodočnost tako v narodno - kulturnem kakor državotvornem smislu.** Zato iskreno pozdravljamo to zamisel Zveze mladih intelektualcev, da si osnujejo čim močnejšo in na široko razpredeno stanovsko organizacijo tem boli, ker mladina več ne pozna izoliranosti posameznih stanov, ampak se v skupni falangi bori za svoje življenjske interese.

V **Mariboru** ima borza dela za inteligenčne poklice poslovne ure vsak delavnik od pol 2 do pol 4 popoldne v lokalu **Delavske zbornice** (Sodna ulica 9) III nadstropje, desno (druga vrata) kamor naj se blagovolijo obračati vsi interesenti tako iz vrst delodajalcev kakor članov zveze. Borza sprejema **prijave za vse vrste umskega dela in zaposlitev**, zlasti še inštrukcije itd., ki jih bo posredovala brezposelnim inteligentom.

Povabilo Mušanova v Bukarešto

Sofija, 21 jan p. Glede na vesti raznih listov, da bo odpotoval te dni v Budimpešto, je predsednik vlade Mušanov izjavil novinarjem da ga je rumunski poslanik na bolgarskem dvoru Stoika povabil v Bukarešto kamor pa mu je sedaj nemogoče oditi zaradi nujnih državnih poslov doma Zato je njegovo potovanje v Bukarešto začasno odgodeno.

Pastirski list in dogodki v Krapii

Včeraj smo priobčili zgodovinske podatke iz življenja ustanovitelja Sokola Miroslava Tyrša, ki je bil v protisokolskem pastirskem listu proglašen za nevernika in brezbožnika Navedli smo dokaze in zlasti pričevanje njegove še živeče vdove ge. Renate Tyrševe, da je bil Miroslav Tyrš veren katoličan in da je imel navado skupno s svojo soprogo po tri do štirikrat na leto sprejeti sv. obhajilo

Danes moramo posvetiti v oni del pastirskega pisma, ki skuša z raznimi incidenti dokazati, da je Sokolstvo veri in cerkvi sovražno. Med temi incidenti se nahajajo tudi tk. zv. krapinski dogodki. Pastirski list pravi to-le: „Dne 11. septembra 1932 je imel SKJ, in sicer varaždinska ter zagrebška župa skupaj zlet v Krapino, kjer je bil takrat velik cerkven shod na Trškem vrhu. Na shod je prišla med prepevanjem svetih pesmi in v najlepšem redu procesija romarjev pod vodstvom svojega župnika. Preden je prišla procesija do glavnega trga v Krapini, je občinski policaj prepovedal prepevati svete pesmi, češ, da to moti Sokole. Slišali pa so se na glavnem trgu in na dvorišču sokolskega doma vzkliki: „Dol s črno internacionalo! Dol z Rimom! Dol s papežem!“ Take vzklike so slišali tudi na drugih krajih.“

Nesporno dognana pa so naslednja dejstva:

1. Varaždinska sokolska župa je imela svoj župni zlet 4. in 5. junija doma v Varaždinu:

2. zagrebška sokolska župa je napovedala svoj župni zlet tudi za 4. in 5. junija v Zagrebu, pa ga je preložila na 12. junija, ko se je v Zagrebu tudi res vršil zlet skupno z izbirno tekmo za Prago;

3. v Krapini se ni 11. septembra vršil nikak sokolski zlet, osobito pa varaždinskih in zagrebških Sokolov ta dan ni bilo v Krapini;

4. v Krapini sploh ni sokolskega doma;

5. ako občinski policaj prepoveduje romarjem petje svetih pesmi, za to ne more biti odgovoren Sokol, naj je policaj ravnal pravilno ali nepravilno.

Kaj je torej bilo v Krapini?

Dne 11. septembra 1932. se je v Krapini vršila prireditev ljudskega sporta. V Gajevem domu — majhni leseni zgradbi — in v nje bližnji okolici so se odigravale tekme kmetov v metanju kamena, v rokoborbi in metanju, v skakanju, plezanju in deklamacijah narodnih in umetnih pesmi. **Prireditev ni bila sokolska** in ji je Sokol **le odstopil svoje prostore** ter postavil nekoliko rediteljev. Ni izključeno, da je pri razigrani veliki ljudski množici res prišlo do kakih klicev, da pa slednji ne morejo iti v breme maloštevilnih sokolskih prireditelјev, izhaja že iz besedila pastirskega lista, ki pravi, da so se klici čuli tudi na glavnem trgu in „tudi po drugih krajih“. Pastirski list je torej kar vso Krapino natovoril Sokolom. Gospodje škofje so premalo kritično pretehtali obdolžitve, ki so jim jih nanosili njihovi informatorji. Ko bo zbran ves material, se bo pokazalo, da so enako neutemeljeni tudi vsi drugi očitki, ki jih navaja pastirski list.

Ako bi hoteli laiki slediti pastirskemu listu v tem načinu površnih obdolžitev, bi si vzeli v roke „Slovenca“ z dne 19. januarja 1933 in bi iz članka „Berlinsko pismo“, ki ga piše menda č. g. Kalan, lahko sklepali marsikaj poraznega za ljudi, ki so sestavljali in čitali pastirski list. Dopisnik „Slovenca“ piše: „Jaz izrezujem tukaj in spravljam izrezke iz „Slovenca“ o pobojih na Slovenskem. Koliko je že tega! Same svete božične praznike so zopet oskrunili s poboji! Kako krščanstvo je to? Inteligenca katoliška, kaj praviš na to? Organiziraj ljudstvo za moralno vzgojo in kulturo!“ Poleg zaključka, da se katoliška inteligenca nič ali vsaj močno premalo briga za moralno vzgojo ljudstva in da take organizacije še ni ali pa da spi spanje pravičnega, bi lahko, ako bi hoteli po načinu pastirskega lista dejanja posameznikov naprtiti pokretu ter njegovi ideji in njegovim voditeljem, očitati tako-le: Oni, ki so se pobijali, so bili katoliki; zato je moralno za njihova dejanja odgovorna katoliška cerkev s svojimi škofi in svojo duhovščino. Mi tega ne trdimo in ne moremo trditi; vemo, da bi to bilo krivično. Ravno tako pa je krivično, ako pastirski list vsako nepravilnost in vsako nerodnost, če jo zagreši tudi neodgovoren posameznik ali preprost vaški policaj, hoče naprtiti Sokolstvu kot takemu.

Tragična smrt Sokola Vilka Perdana

Že v delu včerajšnje številke »Jutra« smo na kratko poročali o tragični smrti mladega Sokola in našega rojaka Vilka Perdana. Po beograjskih listih ki o tem obširneje poročajo, posnemamo še nekatere podatke.

Vilko Perdan si je vzel življenje v pisarni internata vojaških gojencev-medicincev v poslopju Vojnega higijenskega zavoda, kjer je bil že dalje časa nameščen kot administrator. Že več dni so njegovi sokolski in drugi tovariši opažali na njem znake nenavadne potrtosti. Ko so ga spraševali po vzrokih je odgovarjal, da ga silno boli proti Sokolstvu naperjeni škofovski pastirski list, v katerem vidi krivičen napad na pokret ki mu je vdan z vsem svojim bitjem Tovariši so vse to smatrali za pretirano občutljivost.

Do četrtka opoldne je pokojni Perdan še opravljal svoje posle v internatu in tja so mu, kakor po navadi, prinesli tudi obed. Popoldne so bili gojenci na raznih predavanjih in ni nihče prišel k njemu v pisarno Šele zvečer so ga iskali nekateri gojenci; ko pa so našli vrata njegove pisarne zaklenjena so bili vsi prepričani, da je že dovršil svoje delo in odšel v mesto V petek zjutraj pa je odsotnost vedno točnega administratorja seveda vzbudila pozornost. Še vedno zaklenjena vrata so odprli s silo in v sobi so našli Perdana mrtvega s prestreljeno glavo Nesrečni mladenič je bil oblečen v sokolsko telovadno obleko. Na mizi je ležalo pismo, naslovljeno na sanitetnega majorja g. Feliksa, v katerem je Vilko opisal svoje obupno razpoloženje približno tako, kakor ga je poprej označeval nekaterim svojim ožjim prijateljem, ter prosil svojega prijatelja in zaščitnika, na skrbi za to, da bo pokopan v sokolskem kroju.

Iz gozdarske službe

Beograd, 21 januarja p Za višjega šumarskega pristava 7. skupine in gozdarskega referenta pri sreskem poglavarstvu v Kočevju je napredoval šumarski pristav Bogoslav Žager

Predlogi za gospodarsko sanacijo

Komunike ženevskega pripravljalnega odbora o priporočljivih ukrepih v valutni in kreditni politiki

Ženeva, 21. jan. d. Včeraj opoldne objavljeni del komunikeja pripravljalnega odbora za svetovno gospodarsko konferenco vsebuje mnenje finančnih strokovnjakov k poglavjem o valutni in kreditni politiki, kakor tudi o obnovi denarnega prometa. Strokovnjaki označujejo soglasno zlato valuto kot edino možni mednarodni valutni sistem. Devizne omejitve naj bi se šele tedaj odpravile, če bi se izvršila mednarodna ureditev obstoječega razmerja dolgov, in sicer kratkoročnih in dolgoročnih. Eksperti priporočajo tudi čim večjo depolitizacijo centralnih bank ter znižanje zakonitega najmanjšega kritja brez inflacijskih tendenc. Kot pomožna sredstva za finančno obnovo prihajajo v poštev osnovanje normalizacijskega fonda, predvsem pa ustanovitev mednarodnega kreditnega zavoda v zvezi z banko za mednarodna plačila v Baslu, za kar je belgijski finančni politik Francqui že pred leti predložil svoj načrt Društvu narodov. Tudi ta zavod naj bi bil popolnoma prost vsakih političnih obveznosti, čeprav bi bile soudeležene tudi državne banke.

Celjski občinski svet

Celje, 21. januarja.

Celjski občinski svet je imel v petek 20. t. m. od 18.20 do 21.30 svojo prvo letošnjo redno sejo. Uvodoma je župan **dr. Goričan** odločno **obsodil protidržavno akcijo separatistov in škofovski napad na Sokolstvo.** Občinski svet je nato soglasno osvojil resolucijo Županske zveze glede separatističnih punktacij in resolucijo, v kateri občinski svet odločno odklanja popolnoma neosnovane napade na Sokolstvo in poziva sokolsko organizacijo, da odločnejše strne svoje vrste v delu za narod in državo.

V domovinsko zvezo je bilo sprejetih 11 prosilcev. Celjska garnizija dolguje mestni elektrarni 24.313 Din za tok. Občina bo skušala to vsoto kompenzirati pri davčni upravi za državne davke.

Posli mestnega desinfektorja so poverjeni občinskemu slugi Schwarzu, ki pa mora to delo opravljati sam. Desinfekcijske aparate in pripomočke bodo shranjevali v kleti mestne narodne šole. Občina bo protestirala pri sreskemu načelstvu proti ponovnemu onesnaženju Voglajne z odpadnimi vodami iz Westnove tovarne. Tudi iztok iz Celjske milarne širi smrad po okolici.

Prošnja Društva hišnih posestnikov za ukinitev občinskega kuluka je bila iz finančnih razlogov odklonjena. Mestna občina je pripravljena zamenjati vojašnico kralja Aleksandra, ki je občinska last, za poslopje starega okrožnega sodišča v Prešernovi ulici. Poseben odsek bo vodil pogajanja z vojaškim povelistvom. Občina bo zahtevala od vojaške uprave, ki od leta 1927. ne plačuje občini najemnine za vojaške objekte, odškodnino letnih 100.000 Din. Pri mestnem tehničnem oddelku bodo polagoma reducirani 3 profesionisti in 4 delavci. Za omiljenje brezposelnosti namerava mestna občina izvesti regulacijo Koprivnice od Dobrove do savinjske železniške proge na Dolgem polju. Stroški bi znašali okrog 560.000 Din. To delo bo izvršeno le, če bo država prispevala 200 tisoč Din, banska uprava in okoliška občina pa po 100.000 Din. Preglednina za mast se 1. februarja ukine, za nasoljeno slanino pa zniža od 0.50 na 0.10 Din za kg. Prošnja mestnih delavcev in kurjačev za božičnico je bila odklonjena. Mestna občina bo prosila bansko upravo, da takoj napravi načrt za nov kapucinski most in določi mesto, kjer naj bi se ta most gradil. Občina bo prispevala h gradbenim stroškom v smislu zakona.

Na vzhodni strani Jožefovega hriba bo občina uredila pet stavbnih parcel, na mestnem cvetličnjaku pa bo zgradila novo železobetonsko strešno konstrukcijo Prošnja justičnega erarja za znižanje najemnine za prostore okrožnega in okrajnega sodišča je bila odklonjena; zadevna pogodba poteče 31. t. m. in se bo zopet sklenila za eno leto. Izvedena bo kanalizacija ob Mariborski cesti v mestni režiji in bodo po možnosti zaposleni brezposelni.

Glede na notico v »Jutru«, bo mestna elektrarna namestila še eno svetiljko pri prvem železniškem mostu čez Savinjo. Občina bo najemniku Mestnega kina 1. februarja odpovedala pogodbo na en mesec. Vprašanje Mestnega kina bo obravnaval poseben odsek, ki bo stavil v prihodnji občinski seji zadevne predloge.

Zvočni kino domžalskega Sokola

Domžale, 21. januarja.

Kakor smo v »Jutru« že objavili, je domžalski »Sokol« na svojem občnem zboru sklenil, da si društvo nabavi zvočni kino. Za realizacijo te ideje je društvo razpisalo obveznice po 100 in 500 Din Z ozirom na težke čase, se je spočetka gledalo na to akcijo precej pesimistično, kajti danes samo med pristaši Sokolstva zbrati 40.000 Din ni lahka stvar

Toda razpečavanje obveznic je pokazalo, da je bil pesimizem neupravičen, ter da imamo v našem kraju zelo zavedno in požrtvovalno članstvo in Sokolu naklonjeno občinstvo. Prispeval je vsakdo, kdor je le mogel, zavedajoč se, da s tem podpira moralno in materialno stremljenje Sokolstva.

Velik uspeh v sedanjem času je pač najlepši dokaz, da vse klevete nič ne zaležejo, in da se ljudstvo vedno bolj okrepa Sokolstva, kjer vladata ljubezen in bratstvo

Vsem, ki ste podpisali obveznice iskrena hvala! B.

Preprečene demonstracije v Beogradu

Beograd, 21. januarja. AA Uprava mesta Beograda je izdala naslednje obvestilo: Danes ob 3. popoldne se je vršil pogreb člana SKJ Vilka Perdana, ki se ga je udeležilo veliko število prebivalstva. Po končanem pogrebu se je hotela večja skupina pogrebcev vrniti v povorki v mesto Ker je uprava mesta dobila obvestilo, da namerava ta skupina prirediti izgrede, so upravni organi o pravem času intervenirali, skupino razgnali in tako preprečili morebitne nerede

Malo pozneje, okoli 16. ure, je Sava Cvetković, tipograf, ki ni v nikakih zvezah s Sokolom kraljevine Jugoslavije, razbil s sneženimi kepami štiri okna na hiši beograjske nadškofije v ulici Jovana Ristića št. 20. Prav takrat so prišli policijski organi in Savo Cvetkovića prijeli. Proti njemu se bo ravnalo po zakonu.

Prometne težkoče zaradi snega

Beograd, 21. jan. p. Po došlih vesteh je včeraj ves dan in tudi ponoči skoro po vsej državi snežilo. V mnogih krajih povzročajo nežni zameti znatne neprilike. V Sremu in Slavoniji je sneg zamedel železniške proge, kar znatno otežuje promet. Kljub temu prihajajo vlaki v Beograd le z malenkostnimi zamudami. V spodnjem Podunavju veje huda burja Na Dunavu plava mnogo ledu, ki zlasti ovira promet pred Zemunom. Davi je zapadlo v Beogradu toliko snega, da je bil tramvajski promet skoro povsem onemogočen. Do 9., dokler niso očistili prog, tramvaj sploh ni obratoval, kar je povzročilo mnogo neprilik zlasti šolarjem in uradnikom.

Izvoz oglja v Italijo

Beograd, 21. januarja AA. Italijanska vlada je s svojim odlokom z dne 22. decembra 1932 podaljšala veljavo uvozne carine na oglje v višini 4 lir za stot do 31. decembra 1933. Ta odlok je stopil v veljavoa 1. t. m.

Slavnostni koncert Ljubljanskega Sokola

Ljubljana, 21. januarja

V nizu prireditev za proslavo 70letnice Ljubljanskega Sokola se je vršil v filharmonični dvorani nocoj slavnostni koncert. Udeležba je bila prav lepa. Poleg odličnih in zaslužnih sokolskih delavcev s podstarosto SKJ g. Ganglom na čelu smo videli ministra dr. Kramerja bana dr. Marušiča, zastopnika komandanta dravske divizije polkovnika Novakovića gg. senatorje dr. Novaka, Hribarja in dr. Ravniharja in narodnega poslanca g. Pustoslemška, župana dr. Dinka Puca, dvorno damo gospo Tavčarjevo ter druge odlične predstavnike našega javnega življenja.

Najprej je zaigral orkester orkestralnega društva Glasbene Matice in državnega konservatorija pod vodstvom L. M. Škerjanca skladbo Davorina Jenka »Kosovo« in Sukovo simfonično koračnico »V novo življenje«. Nato je zapel Slovenski vokalni kvintet troje zborov, za kar je žel buren aplavz. Velik užitek je potem pripravila ga. Pavla Lovšetova, ki jo je spremljevala pri njenih ljubkih pesmih gdč. Silva Hrašovčeva. Ga. Lovšetova je prejela lep šopek rdečih nagelnov. H kraju je občinstvo prav prijetno razgibal mešani zbor Glasbene Matice pod vodstvom ravnatelja g. Mirka Poliča. Pevski del koncerta je prenašal ljubljanski radio, tako da je bilo te lepe slavnosti matice slovenskega Sokolstva deležno tudi občinstvo, ki je ni moglo osebno posetiti, zlasti naše podeželje.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačno, ponekod vedro; padavine bodo v zapadnih krajih polagoma prenehale. — **Situacija včerajšnjega dne:** Široka proga nizkega pritiska, ki je prevladovala nad Sredozemskim morjem in se širila proti vzhodu, je oslabela. Visoki pritisk prodira na kontinent.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Večinoma jasno, pričakovati je zelo hudega mraza.

TVRDKA

M. STELE & I. PIELICK

TRGOVINA S SADJEM, ZELENJAVO IN DEŽEL. PRIDELKI NA DEBELO

Ljubljana

vljudno sporoča cenjenim odjemalcem, da je

PREMESTILA 2062

svoje dosedanje poslovne prostore iz Semenišča

V NOVE LOKALE

v knezoškofijski palači (vhod iz Lingarjeve ulice in Pogačarjevega trga)

Naši kraji in ljudje

Ženska bolnica ob desetletnici

Ljubljana, 21. januarja.

Ljubljanska državna ženska bolnica jubilira. Pomembni so taki jubileji, saj je združeno z usodo take institucije toliko življenj... Baš na današnji dan pred desetimi leti je prijokal v prenovljeni in novo opremljeni bolnici na svet prvi novorojenček.

Kdo so bili možje, ki so se trudili in požrtvovalno delali na tem, da se je bolnica za ženske bolezni s porodnišnico vred spioh ustanovila, s čemer je pomagano tisočem in tisočem slovenskih žena in mater? Ogromno zaslug za ustanovitev bolnice so si pridobili bivši minister, prerano umrli dr. Gregor Žerjav, dalje minister Ivan Pucelj, bivši načelnik zdravstvenega oddelka pri ministrstvu narodnega zdravja dr. Andrej Štampar, šef zdravstvenega odseka dr. Otmar Krajc in inspektor dr. Ernest Mayer, za ureditev in prospeh bolnice pa še zdaj najpožrtvovalnejše deluje njen šef g. prof. dr. Alojzij Zalokar.

Šef prof. dr. Alojz Zalokar

Ljubljanska bolnica za ženske bolezni izkazuje za zagrebško največje število porodov v državi, ona v Beogradu ostaja daleč za njo. Med zdravniki - ginekologi se je pričela v zadnjem času uveljavljati nova struja, ki hoče skoro vse težje porode dokončati po operativni poti. Nu, v ljubljanski bolnici ostanejo po izjavi g. prof. dr. A Zalokarja v tem konservativni, navzlic temu pa se je zaradi sile moralo končati 200 porodov s tako zvanim »carskim rezom«. V stremljenju za ublažitvijo in po izboljšanju rezultatov pa je šef dr. Zalokar prvi v naši državi uvedel novejši način operacije, prerez koščenega obroča, ter tako izboljšal dosedanje metode carskega reza, o katerih bo v kratkem poročal v znanstvenem krogu dr. Aleksander Lunaček.

V bolnici je vsekakor potreben čim najstrožji režim. Red mora vladati v prvi vrsti v interesu bolnic samih, da se tako izključi vsaka možnost infekcije. — Bela kuga zajema tudi pri nas čedalje hujše mere. Tu pa je treba pripomniti, da je umrljivost za splavom vedno večja, nego umrljivost za normalnim porodom. In sicer: za splavom 1.07 odstotka, za porodom pa le 0.8 odstotka. Skupno število splavov je bilo v bolnici od l. 1921. do 1931. 4452. Poleg umrljivosti se izražajo posledice splavljenja tudi v drugih oblikah. Največkrat v invaliditeti materinskih organov, v jalovosti, trajnem hiranju in neprestanem bolehanju, o čemer se gg. zdravniki prepričujejo v bolnici dan na dan.

Zadovoljstvo Vrhničanov nad povratkom davčne uprave

Vrhnika, 21. januarja.

Upoštevajoč veliko važnost ustanovitve davčne uprave na Vrhniki, je ukrenil gospod župan vse potrebno, da se ta veliki moment kolikor mogoče dostojno in prisrčno proslavi. — Na slavnostni banket, ki se je vršil 17. t. m. zvečer v gostilni »Mantua« in ki se ga je udeležilo okrog 60 oseb, je povabil gg.: finančnega ravnatelja dr. Valjavca, sreskega načelnika Žnidarčiča, sekretarja sinančne direkcije Pirkmajerja, vse predstavnike državnih uradov, novo imenovane davčne uradnike, predsednike vrhniških hranilnic in posojilnice ter zastopnike vseh slojev vrhniškega občinstva.

Prvi je spregovoril g. župan. Po pozdravu je očrtaval veliko izgubo, ki je zadela vrhniško občino s tem, da je bil leta 1929. ukinjen davčni urad. Opisal je vsa prizadevanja občinskega sveta in dal duška svojemu veselju, da se mu je po več ko enoletnem naporu posrečilo privesti davčno upravo zopet nazaj na Vrhniko. S toplimi besedami hvaležnosti se je spominjal vseh onih činiteljev, kateri so ga v tem započetju blagohotno podpirali s svetom in dejanjem, pred vsem in v prvi vrsti g. ravnatelj dr. Valjavec Pozdravil je z iskreno besedo novo imenovane davčne uradnike in izrazil prepričanje, da bo njihovo poslovanje tako, da jih bo ljudstvo vztjubilo in jih imelo za prijatelje in svetovalce. Orisal je bodoče naloge občinskega odbora, kakor: podaljšek železnice Vrhnika-trg, zgraditev banovinske ceste Smrečje-Žiri, ustanovitv občinske hiralnice itd. Omenil je tudi, da je te dni bil dokončan vodovod na Drenovem griču. Bodril je slednjič vse navzoce k skupnemu delu v korist občine in držav Zaključil je s kratko zdravico Nj. Vel. kralju. Ravnatelj dr. Valjavec je v obširnem in strokovnjaškem govoru opisal težave, ki so združene s poklicem davčnega uradnika. V sklad mora spraviti določbe zakona in biti mora pravičen, nepristranski in uljuden nasproti občinstvu. To so zahteve, ki jih stavi on svojim uradnikom in v striktnem izpolnjevanju teh zahtev vidi on pogoje dobrega sporazuma med državno upravo in davkoplačevalci. Zahvalil se je g. županu za veliko uvidevnost glede namena in pomena davčne uprave, za veliko pozornost pri uredbi prostorov in preskrbi stanovanj davčnim uradnikom.

Sreski načelnik Žnidarčič je zanimivo dokazal, da je davčna uprava »potrebno zlo«, s katerim se je treba sprijazniti in dati državi, kar je njenega. Čestital je občini, da ji načeluje tako delaven, za njen napredek in procvit tako navdušen mož gospod mgr. ph. Stanko Hočevar. Potrdil je, da mu je kot sreskemu načelniku vedno pri srcu dobrobit vrhniške občine in da bo vselej rad podpiral g. župana v izvrševanju bodočega programa. Kot najstarejši davkoplačevalec občine je govoril veleposestnik g. Josip Lenarčič. V daljšem govoru je poudarjal težnje davkoplačevalcev in zaključil: Vemo, da moramo plačevati davke in radi jih plačujemo, zahtevamo le, da so pravično odmerjeni in da so davčna bremena pravično razdeljena!

Nato se je razvila neprisiljena zabava, polna domačnosti, do katere je posebno pripomogel g. dr. Lovrenčič s svojimi duhovito — šaljivimi nagovori. Prav dolgo so se zadržali naši odlični gostje med nami, dokaz, da so se dobro počutili v naši sredi. Domačini so se po odhodu gostov zabavali še dalje in izražali svojo zadovoljnost nad srečno uspelim povratkom davčne uprave na Vrhniko. Če omenim še, da je gostilničar g. Dolenc z izborno postrežbo veliko pripomogel k dobremu razpoloženju vseh udeležencev banketa, sem kot vesten kronist storil svoje.

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandijih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne **»Franz Josefove« grenčice.** Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje **»Franz Josefova« voda** radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dr. Alma Zupanec-Sodnikova, prva naša docentka

Ljubljana, 21. januarja.

Pred kratkim je bila javnosti že znana znanstvenica dr. Alma Zupanec-Sodnikova imenovana za docentko na naši univerzi. S tem imenovanjem so se odprla prvi slovenski ženi vrata k najvišji znanstveni karieri, k vseučiliški profesuri.

Gospa docentka je druga hči pokojnega veletrgovca Urbana Zupanca, ki ga je poznala vsa Slovenija kot odločnega narodnjaka, obenem je bil pa pokojni povsod znan kot strasten lovec in največji prijatelj prirode. Urban je bil pač doma iz paradiža Loških pribov, gori iz tiste ogromne vesi Martinjvrha, ki se ure daleč razprostira po vrhovih in pobočjih med Selško in Poljansko dolino, a od soseda do soseda je tudi po uro in čez daleč. Svoboda je tam gori doma in premožni kmetje gospodarijo na velikih kmetijah kakor kralji. Tudi Urban je bil doma s take ponosne domačije in je v mesto prinesel vse talente in zaklade teh pradavnih gospodarjev naše zemlje, predvsem pa uprav pobožno ljubezen do nje, a tudi vse skrivnosti razmišljanja in modrosti teh pozimi popolnoma od sveta odrezanih ljudi. To staro zdravo kmečko slovensko kri je pa požlahtnila Urbanova soproga, gospa Ana, hčerka stare poljske plemiške družine. Njen oče pl. Branke je bil zdravnik grofov Blagajev na gradu v Polhovem gradcu. Najčistejša kultura izžareva iz te redke častitljive, še najmanj ostarele dame, ki vso svojo ljubezen posveča svojemu domu v Križevniški ulici št. 8. Njeno življenje so tri njene hčere in pa tisti solnčni vrt, ki se za starinsko hišo vleče ob vsej Zoisovi cesti, nanj pa gledajo okna polna najredkejših kaktej, ki jih gospa goji še od nekdaj z vso skrbjo. Prijetno je pri Zupančevih v teh solnčnih, tihih sobah, polnih redkih starih slovenskih knjig in spominov ter starih in modernih slik Hčerka Anica je naša najznamenitejša slikarica, najmlajša Elka pa gospodinji kar pri sosedu in varuje starinu gradu podoben dom, ki je tudi ves poln starin. Vesela je lahko gospa Ana svojih hčera, še bolj pri srcu so ji pa menda nagajiva vnučka in vnukinja, ki so vedno pri nji.

Alma je bila med prvimi gimnazijkami v Ljubljani, zato je bila pa prvo leto še privatistka, nato šele javna učenka, in je leta 1915. maturirala. Že naslednje leto se je poročila z znanim matematikom profesorjem Lojzetom Sodnikom in mu rodila sinka, ki je pa po 18 mesecih umrl. Inteligentna mati ni mogla nikjer dobiti tolažbe in se je posvetila filozofiji, čudodelni tolažnici obupanih. Čim je bila otvorjena slovenska univerza, se je vpisala na filozofsko fakulteto in študirala najprej slavistiko, ko je pa prišel dr. Veber v Ljubljano, se je pa specializirala za zgodovino filozofije. Dan pred svetim večerom leta 1923. je promovirala za doktorico filozofije z disertacijo »Psihološke osnove akcenta« in ostala tudi še nadalje najvnetejša sotrudnica prof. dr Vebra. Že sedem let je njegova asistentka in je izdala dela, ki so tudi v inozemstvu vzbudila pozornost. Najobsežnejša je njena knjiga »Zgodovinski razvoj estetskih problemov«, ki jo je leta 1928. izdala v Belo-modri knjižnici, že prej pa je izdala »Pregled zgodovine psihologije«, ki jo je dodala dr. Vebrovi knjigi »Načrt psihologije«. V »Ljubljanskem Zvonu« je izšla njena razprava »O Vebrovem estetskem problemu in moderni estetski problematiki«, v »Času« je pa publicirala razpravo »O modernem pojmovanju umetniškega problema«. Nekaj stvari je objavila tudi v nemških strokovnih listih, a sedaj se mudi z dr. Turnerjevo štipendijo v Rimu; tja je prišla z Dunaja, kjer je zbirala gradivo za monografijo o zanimivem slovenskem filozofu dr. Josipu Mišleju iz Vipave, ki je l. 1818. izdal na Dunaju »Grundriss einer Totalgrundmathesis«, delo, ki je tedaj imelo velikanski pomen, poznneje je bilo pa pozabljeno, a naša filizofska zgodovinarka ga je na pobudo prof. dr. Vebra zopet izkopala. V Rimu zbira sedaj v vatikanski biblioteki gradivo za monografijo o španskem filizofu sholastiku Raimondu Luliusu iz XIII. stol., ki je malo raziskan, dasi bi se na njegovo ime morale vezati premnoge poznejše dogmatične kontraverze do naših dni. Razen tega ima dr. Alma zbrano gradivo za monografijo o naših filozofih dr. Alešu Ušeničniku in dr. Vebru. Iz Rima potuje docentka v Švico in Pariz ter v Monakovo, nato pa prične prihodnje šolsko leto s predavanji na ljubljanski univerzi.

Izgotovljene drese za dame in gospode in deco ter po meri iz nepremočljivih lodnov trikotov in gaberdinov modre in rjave barve

Sodnijske številke preteklega leta

Ljubljana, 21. januarja.

Kar 260.317 novih sodnijskih spisov je bilo preteklo leto pri 4 zbornih in 39 okr. sodiščih v dravski banovini! Za 25.244 več kakor predlanskim! Akti se silno kopičijo pri tožbah in eksekucijah. Opažati pa je, da se civilne tožbe tudi letos v januarju množe in da je na sodišča pravcati bombardement s težkimi tožbami. Že včeraj smo kratko omenili, koliko je bilo civilnih pravd pri deželnem sodišču v Ljubljani in okrožnih sodiščih v Novem mestu in Celju. Mariborsko okrožno sodišče izkazuje 1349 Cg-pravd (1192), meničnih tožb pa 1027, nasproti 794 l. 1931. Vseh sodnijskih poslov, pravd, menic, kazenskih in drugih zadev so lani zabeležila 4 zborna sodišča 20.234.

Sumarni pregled višjega deželnega sodišča navidezno kaže, da bi bila kriminaliteta padla. Treba pa je pomisliti, da so bile z novelo 20. novembra 1930. mnoge kazenske zadeve odstopljene okrajnim sodiščem, ki tudi letos že izkazujejo velik porast kazenskih spisov.

Pri okrajnih sodiščih dravske banovine je bilo lani vseh poslov 240.083. Pri vseh okrajnih sodiščih so se v prvi vrsti silno *pomnožile eksekucije*, dalje civilne pravde, nasprotno pa so padle zemljiškoknjižne vloge, kar osvetluje dejstvo, da ljudje, ki so iskali posojila, niso mogli nikjer tega dobiti in zato je bilo izredno malo legalizacij podpisov na dolžnih pismih.

Iz sumarnega pregleda je očitno, kako je žal po nekaterih krajih razširjena kriminaliteta. Največ zločinov in preiskav je bilo lani v onih krajih, kjer ljudje konzumirajo večje množine žganja, šmarnice in drugih alhokolnih pijač. Kraji, ki so znani po zmernosti, beležijo malenkostno število kazenskih preiskav in drugih kazenskih zadev.

Na 39 okrajnih sodišč je lani — v oklepajih številke za l. 1931. in 1930. — odpadlo: civilnih pravd 30.693 (30.511, 24.813), bagatelnih tožb 1353 (1366, 1029), *eksekucij 73.570* (61.787, 55.903), zapuščinskih razprav 16.226 (15.705, 14.423), skrbstvenih zadev 6552 (6423 6695), zemljiškoknjižnih vlog 71.197 (72.911, 65.990), kontradiktoričnih tožb 4212 (3296, 3706). O kazenskih zadevah bomo pa še izpregovorili. — Tako sliko našega gospodarskega življenja in nehanja kaže splošna statistika v območju višjega deželnega sodišča, sestavljena o vseh sodnijskih poslih.

Pomen Dolenjske za našo kulturo

Ljubljana, 21. januarja.

V petek je na večeru »Krke« predaval g. prof. dr. A. Slodnjak o Dolenjski v slovenskem slovstvu. Po kratki pozdravni besedi predsednika »Krke« g. Rostana je predavatelj v petčetrturnih izvajanjih pokazal, kaj pomeni Dolenjska za naš kulturni razvoj. Vodil je poslušalce od prvih sledov domačega pismenstva, od stiških rokopisov do Dolenjca Trubarja, ki je spisal prve slovenske knjige. Označil je razpotje Trubar-Vergerij: ljudski, kmečki jezik ali pa skupni jugoslovenski jezik, ki ga ljudstvo ne bo razumelo. Nato je krenil preko Pohlina h gorenjskim literatom do Prešerna in se podrobneje zaustavil pri Kopitarju, ki je bil duševni oče Vuka Karadžiča. Vuk Karadžić se je pod njegovim vplivom boril za ljudski, kmečki srbski jezik proti slovenosrbskemu umetnemu književnemu jeziku.

Centralna točka predavateljevih izvajanj je bil Fran Levstik. To, kar je Kopitar dal Vuku, je Vuk preko Frana Levstika vrnil Slovencem. Levstik se je učil pri Vuku Karadžiću in se je pri njem navzel duha, s katerim je prepojil slovensko kulturo. Nasproti Pajkovemu stremljenju po skupnem jeziku s Hrvati in Srbi je zagovarjal naslonitev slovenske kulture na ljudski, kmečki jezik. Govoreč o Levstiku, tem značilnem, korenitem Dolenjcu, je predavatelj povedal marsikaj zanimivega in celo novega o Levstikovem sodelovanju s Stritarjem in Jurčičem. Izjavil je, da je vse, kar vemo o naši literaturni zgodovini v drugi polovici 19. stoletja, nepopolno in da je posebno potrebna revizija Stritarja, ki je v nekih časovnih razdobjih literarno živel od Levstika. Prav tako je Levstik tesno sodeloval z Vilharjem in Cegnarjem, tako da je njuno delo v marsičem bolj Levstikovo. Levstik je bil tako prežet s svojim kulturnim poslanstvom, da mu ni bilo mar za literarno lastnino; podpiral je vse, kar je le mogel samo zaradi tega, da bi se ustvarilo kaj pozitivnega.

Predavatelj smatra da je Levstika pri njegovem delu vodila ista misel kot Trubarja in njegove učence: da je treba dvigniti slovenskega kmeta in pridobiti ne samo veljavo njegovega jezika, marveč tudi socialne in politične pravice. Levstikovo gledanje na slovenski problem je bilo v skladu s takratnimi stremljenji zapadne Evrope, kar kaže, da bistveno nismo zaostajali za Evropo

Po Levstiku pa razen Otona Župančiča ni nihče našel tako tipično dolenjskih prvin. Trubar, Levstik, Župančič so trije vrhovi v literaturi Dolenjske. Vse tri veže skupna nota pokrajine in ljudstva Dolenjske. Vsi trije so delali dolenjskega človeka in dolenjski svet v njegovi polni resničnosti

Predavanje prof. dr. A. Slodnjaka je bilo simpatično sprejeto, vredno pa bi bilo drugačnega kroga poslušalcev, saj se je avtor dotikal vprašanj, ki so širši publiki malo dostopna. Po predavanju je mali Paperjev Viki zaigral na harmoniko nekoliko narodnih motivov. Obisk je bil prav zadovoljiv.

Pri hripi

je dober uspeh dosežen s Togal-tabletami. Ker mnogi zdravniki potrjujejo v uradno overovljenih spričevalih učinkovito dejstvo Togal-tablet, morete tudi vi z zaupanjem kupovati to zdravilo. Togal-tablete se dobivajo v vseh lekarnah.

Odobreno od min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 1437 od 5. 2. 1932. 1857

Prijeti vlomilci so pokradli 300.000 Din

Konec delovanja opasne družbe tržaških vlomilcev, ki so izvršili številne velike vlome — Zasliševanje se nadaljuje

Ljubljana, 21. januarja.

Lepega dne je Martin otvoril na Dvornem trgu svojo delavnico. Kot mizar pa ni samo oblal in stružil lesa. K njemu so jeli kmalu prihajati razni sumljivi, mladi ljudje, ki so ostajali v delavnici dalje časa in odhajali z najrazličnejšim orodjem v žepu. Z vitrihi, dleti, kladivci... Tako približno se je začelo.

Martin *Praček* je postopal poprej brez dela in zaslužka, zdehal doma in po kavarnah. Naenkrat pa je postal samostojen mojster, kupil si je več lepih oblek in se vozil domov na Glince samo še s taksijem, redkeje s tramvajem. Pešačil ni več, razen — na svojih vlomilskih pohodih. Verno mu je stal ob strani svak Stanko *Semič*, ki je stanoval pri njemu.

Vlomi v najrazličnejše urade, hranilnice in v blagajne zasebnih podjetij so zadnji dve leti vzbujali med prebivalstvom hudo kri. Najbolj neprijetno iznenadeni so bili seveda oškodovanci. Na policiji so se trudili, kolikor so le mogli, a vlomilske družbe ni bilo mogoče izslediti. Nepojasnjen je ostal vlom v Obrtno banko na Kongresnem trgu, prav tako v prostore Gostilničarske zadruge, v Bratovsko skladnico, v Hranilnico dravske banovine, v Gospodarsko zvezo in še tu in tam. Po vsakem takem vlomu je zavladalo razburjenje v mestu. Kje za vraga se skrivajo prebrisani svedrovci? Detektivi so švigali sem in tja, prebrskali vse, pazili na vsakega količkaj sumljivega človeka, vohali po kolodvoru in pa beznicah po mestu in predmestjih; zaman. Svedrovci pa so javnost vsak čas presenetili s kakim novim podvigom. Toda vse ima svoj konec.

V zadnjih dneh se je vendarle posrečilo prodreti v skrivnost. Mojster Martin Pračke je živel nekam predobro in prerazkošno, pa so pričeli ljudje namigavati na to in ono. Ušes je povsod dovolj in ljudje tudi vidijo dobro. Policija sama še bolje. Tako se je zgodilo, da je 16. t. m. detektiv potrpljal Martina Pračka po ramenu in ga povabil s seboj na policijsko upravo. Zadeva se je razvijala popolnoma vsakdanje. Martin je sprva tajil in v sosednji sobi je bil enako uporen tudi njegov zvesti pajdaš Stanko. Počasi pa sta se le omehčala, se spet lagala, deloma priznavala, se zapletala in pričela naposled priznavati v večji meri.

»Prav za prav,« sta dejala, »sta delali dve klapi. Mi in še drugi!«

Tako je policija izvedela nova imena: Pavel *Kodela*, Štefan *Tominc*, Jože *Faganel*, Vinko *Križmanič* in Vid *Zobec*. Sami delavci in obrtniki: mizarji in krojači. Vsi pa brezposelni, največ seveda po lastni krivdi, ker so patentirani delomržneži. Stari so od 20 do 30 let. Doma pa vsi iz tržaške okolice, kjer so imeli dobro šolo med apaši.

Priznali so skoro vse vlome, ki so ostali nepojasnjeni v zadnjem času, a tudi tiste, ki so bili izvršeni lansko poletje. Tako zlasti onega v blagajno Stavbne družbe, kjer so odnesli 97 000 Din. Vlom v Kmetski hranilni dom v Tavčarjevi ulici se jim ni obnesel in tam so pustili listek z napisom: »Smola!« Prav tako tudi ni uspel vlom v Vokovo trgovino v Tavčarjevi ulici, kjer jih je v veži presenetil neki hišni stanovalec, ki je grozil, da bo poklical psa, česar so se ustrašili in pobegnili. Strašno jih je tudi jezilo, da se jim ni posrečilo odnesti ročne blagajne iz pisarne »Isis« v Komenskega ulici, po katero so prišli enostavno med opoldanskimi urami. Blagajno so že držali v rokah, a so se ustrašili nekih žensk, ki so jih ugledali zadaj na vrtu, pa so zagnali blagajno v čeber poleg poslopja in io jadrno odkurili. Blagajno s 5000 Din gotovine so pozneje našli v čebru policijski organi.

Vsega plena so pobrali svedrovci iz raznih blagajn *okrog 300.000 Din*. Denar so seveda hitro zafučkali. Popivali so po gostilnah v Ljubljani in okolici, a vozili so se tudi v tuja mesta. Policija še vedno krivi in zaslišuje nevarno svedrovsko družbo, da do kraja dožene, kaj vse so snovali in počenjali.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejše in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Selška dolina hoče zvezati Ljubljano z Bohinjem

Železniki, 21. januarja

Tudi Selška dolina ima svoje brige in skrbi, vendar za enkrat miruje pod snegom, ki je zapadel debelo. Belega blagoslova je mnogo, vendar pri nas ni tako dobrodošel kakor drugod, kjer ga znajo v prvi vrsti ceniti sportniki. Pri nas celo brezposelnim ni mnogo pomagal. Tujih sportnikov k nam ni zaradi preslabih zvez.

V glavnem je za enkrat v razgovoru nova ureditev občin. V Selški dolini so tri občine: Selca, Železniki in Sorica. Slednja obmejna občina bo po načrtu ostala menda neizpremenjena. Železniki pa se bodo morali povečati. Kako? V poštev pridejo sedaj pod občino Selca spadajoče katastralne občine Studeno, Sv. Križ, Dražgoše in Martinj vrh, ki skupno tvorijo podobčino Češnjico. Odgovorni faktorji v tej podobčini so že pred časom sestavili primerno resolucijo in jo poslali na pristojno mesto s prošnjo za priključek k Železnikom. Vse prizadete vasi v podobčini Češnjici gravitirajo namreč mnogo bolj na Železnike kakor na Selco. Ker so pa Železniki že tako nekako središče v dolini in se nahaja tam pošta in orožništvo in ker pretežna večina ljudstva iz teh krajev poseča Železnike v vseh potrebah, bi bila združitev Češnjice z Železniki samo še formalna ureditev. To bo dalo potem skupno, lepo in obsežno občino, ki bo imela okrog 2.800 prebivalcev in ji bo zagotovljen gospodarski uspeh. Če se ta združitev res izvrši, bi imeli v občini razvito usnjarsko, lesno in električno industrijo. Poleg teh pa bi si opomogle tudi druge obrti in bi prišla mnogo bolj do veljave posestva z lepo urejenimi gozdovi v Jelovci. Tudi vprašanje šole, o katerem je bilo že toliko razmotrivanj, bi se potem rešilo mnogo lažje, ker ima Češnjica že svoj sklad 170.000 Din po zaslugi bivšega poslanca g F. Demšarja Enako imajo rezervni šolski sklad tudi Železniki. Občani pa bi tudi radi prispevali po zmožnosti v denarju lesu ali delu. Šola naj bi bila šestrazredna in bi stala nekako sredi med Češnjico in Železniki, v Otokih, posečali pa bi jo iz trga Železniki in vasi Ojstri vrh, Smoleva, Megušnica, Skovine, Rudno, Studeno in Češnjice.

Zmanjšate pa bi se tudi občinske dokladе Češnjice, delno pa tudi stroški za Železnike Iz dohodkov občine bi se lahko zbiral sklad za pospeševanje splošnega gospodarskega procvita sčasoma pa bi se tudi lahko zgradila tako zelo zaželena gorska avtomobilska cesta Češnjica—Rudno—Bohinj Zrasla bi vrednost sveta ob tej cesti, obsegajočega približno 5.000 ha zasebnega gozda in velikih državnih zgodov v Jelovci, ki sedaj nimajo nobene prave izvozne poti. Skrajšala bi se pot iz Ljubljane do Bohinja za polovico ter bi nastala tako sijajna avtomobilska zveza Ljubljana—Češnjica—Bohinj, ki bi bila dolga le okrog 50 km. S tem bi se Selški dolini odprla pot do sigurnega izboljšanja gospodarstva in dala tudi možnost zelo hitrega razvoja tujskega prometa.

Da pa se to zgodi, kar se bo tekom časa itak moralo, je treba združitve občin. Ko bo storjen ta velepomembni korak, bo šele prav zaživela prelepa Selška dolina.

OGLEJTE SI GRANDIOZNO FILMSKO VELEDELO

F. P. 1 ne odgovarja...

Velenapeta senzacija našega stoletja — umetni otoki na Oceanu omogočajo redno letalsko službo med kontinenti. Film za katerega dovršitev je bilo potrošenih nad 4,000.000 mark.

V glavnih vlogah

Hans Albers - Sybila Schmitz - Paul Hartamnn - Peter Lorre

Predstave danes ob 3., 5., ¼8. in ¼10. zvečer

Vstopnice si nabavite že v predprodaji

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Pristopajte k Vodnikovi družbi

K novemu poletu!

Poslanica vsem načelnikom, načelnicam, vsemu prednjaštvu in vsemu članstvu dobre volje

Glasilo sokolskega prednjaštva »Sokoc je priobčilo naslednjo poslanico Saveznega načelnika Miroslava Ambrožiča:

Naše sokolstvo preživlja čase neke zbeganosti, ki nam jemlje možnost točne presoje sedanjih razmer in jasnega pogleda v bodočnost. To zaenkrat še ni nobena nesreča, toda lahko bi postalo za nas usodepolno, če bi pred obstoječim dejstvom zaprli oči in ne iskali orijentacije, ki nam je potrebna, da se ne izgubimo na nepravih potih.

Vse človeštvo je danes zbegano. Obče razmere, v katerih se nahaja civilizirani svet po svetovni vojni, ki se brez orožja nadaljuje in s silno naglico predočuje svetu vedno nove in nove probleme, vplivajo tudi na nas. Toda mi se moramo zavedati, da smo za rešitev teh občnih problemov toliko, kolikor ti problemi zadevajo naš narod, in kolikor so posebni za naš narod, poklicani in odgovorni mi sami, da jih moramo reševati zase, in da bo občna rešitev, kolikor ta pride v poštev, dobila glavno oporo v tem, kako bodo posamezni narodi svoje lastne razmere rešili in ustalili.

Sokolstvo kot važen vzgojni faktor naroda je dolžno, da v tem pogledu intenzivno sodeluje in pomaga. V ta namen pa je potrebno, da se zaveda svojega poklica, okoliščin, v katerih se nahaja in dolžnosti, ki iz tega nastajajo.

Glede naše orijentacije opazujem pred vsem, da se pri nas mnogo govori in piše o naši ideologiji, to pa v največ primerih tako, kakor bi to ideologijo šele iskali, kakor bi nam še ne bila znana. Zadevo, ki je silno enostavna in ki mora priti sama iz srca v srce, na ta način kompliciramo, po nepotrebnem trosimo svojo energijo, neštetokrat vlečemo vsak v svojo stran, one, ki pa še niso dovolj vzgojeni, medemo in begamo ter s tem samo svoje vzgojno delovanje oviramo. Najbolj nevarno pri tem modrovanju je to, da seciramo malenkosti in pri njih prezremo važne osnovne zadeve. Dvigamo se mnogokrat visoko nad oblake, izpod nog pa izgubljamo realna tla.

Tako se večkrat dogaja, da osnovna podlaga našega prizadevanja, to je **naša država**, zdrkne iz spomina in da vidimo pred seboj najprej sokolstvo, potem šele našo državo.

Za sokolstvo so naša domovina, država in narod v današnjih razmerah istovetni pojmi.

Korist države pa je prva, najvišja in prav za prav edina naša dolžnost. Današnje sokolstvo se mora prilagoditi domačim potrebam države. Sokolstvo, kakor je zgrajeno na starih tradicijah in je nastalo v drugačnih razmerah, mora živeti po svoji ideji in po svojem poklicu današnje, novo in realno življenje, ki mu daje pravico do življenja in dolžnost do udejstvovanja v organični zvezi z življenjem države.

Naš poklic je telesna in moralna vzgoja v svrh dviganja narodovega telesnega zdravja, moralne sile, ohranitve naroda in brambe naroda. Vzgojna sredstva, ki so v svojem bistvu neizpremenljiva, so izpremenljiva v svoji obliki in **morajo biti individualno primerna.**

Sokolstvo mora živeti življenje vsega naroda, ne sme biti nikoli ozkosrčno in ne sme nikdar gledati samo svojih lastnih interesov.

Samo, kadar se bomo dosledno držali teh načel, samo tedaj nam bo dajal narod tisto priznanje, ki je potrebno za naš popoln razmah v korist države.

Tako moramo prilagoditi svojo telesno vzgojo različnim slojem, ki tvorijo naš narod. Vsak šablonski način postopka je zgrešen. Kakor mora biti vzgoja metodično primerna vsakemu posamezniku v podrobnem smislu, tako mora biti primerna v širšem smislu različnim slojem našega naroda. Tako n. pr. ne moremo samo seljaku tistega, kar navdušuje mestnega človeka. Iskati moramo primernega gradiva za vsak sloj, ki se res razlikuje od drugega, s tem, da te sloje spoznavamo, se uživljamo v njihove telesne in duševne sposobnosti, telesne in duševne potrebe ter posebna nagnjenja, ki so jim po svojem obeležju podvrženi. Obenem je treba **obseg sokolskega udejstvovanja prilagoditi krajevnim potrebam.** S tem se bomo izognili vsaki okostenelosti in bomo šli s časom naprej.

Drugič moramo spoznati trenutne potrebe celokupnega naroda in države.

V tem pogledu opažamo napako, ki ima zelo stare korenike. V prejšnjih časih je bilo vzrokov dovolj, da smo se bali besede »politika«. Danes pa si že enkrat lahko odkrito priznamo, da smo izrazito politična organizacija. Naš politični program je **korist narodove celokupnosti,** borba proti nacionalni brezbrižnosti in omahljivosti ter proti defetizmu (razdiralnosti). Pri tem pa sokolstvo ni niti politična stranka, niti privesek kake politične stranke.

Kakor mora imeti vsaka moralna vzgoja svojo usmerjenost, tako iščemo mi smer za to vzgojo v navedenih principih in jo **uravnavamo, po potrebah celokupnega naroda in države.**

Naša država je močna in bogata, zaradi tega je zavidana in ogrožena od zunaj. Ima pa tudi notranje sovražnike, ki se večkrat ne zavedajo sami, kaj so, vendar pa škodujejo poteku razvoja in stabilizacije (mladega državnega organizma.

Tako imamo množico večno nezadovoljnih ljudi, ki ne morejo spoznati, da se bivši »dobri« časi ne bodo povrnili več in da jih ni nikjer več; da čas prinaša nove, navidezno in v resnici težje razmere, ki se jih ne more obraniti nobena država, temveč se jim mora vsak narod **prilagoditi,** ako hoče vzdržati. Od splošnih gospodarskih, socialnih in političnih razmer, ki imajo svetovni značaj, je prizadeta vsaka država, čeprav ena manj, druga bolj. In tudi mi smo v tem vrtincu, morda še ne najbolj prizadeti, toda tembolj potrebujemo odpornosti zdravega naroda, kolikor smo mlajši in manj mogočni.

Pogrešamo pa tistega zaupanja v državo, ki je hrbtenica naroda, in tistega viteškega optimizma, ki daje jasen in smel pogled v bodočnost, ki se ne straši težav, temveč daje pogum, veselje do dela in sposobnost za napredek, tistega idealizma, ki edini daje človeku moč za žrtvovanje samega sebe v korist celine.

Psihoza današnje dobe vsiljuje človeku bolj, kakor kedaj poprej, materijalistično pohlepnost in sebičen individualizem, največjega sovražnika skupnega snovanja, ki smo ga potrebni bolj, kakor kdaj poprej.

Imamo pa tudi očitne sovražnike svojega naroda in države med seboj, ki iz skritih gnezd zastrupljajo, sejejo medsebojno mržnjo in nezaupanje.

Pri vsem tem vprašam Vas, sokolski načelniki, prednjaki in vzgojitelji ter vse vzgojeno članstvo:

Ali se zavedate svojih dolžnosti in svojega ogromnega pomena, ki ga imate v pogledu zdravljenja današnjih razmer?

Ali se zavedate odgovornosti, ki Vam jo nalaga Vaš položaj v sokolstvu.

In kaj posebnega zahteva od nas vseh današnja doba?

Kakor vsaka, tako tudi današnja doba zahteva od nas **samo to, da jo spoznamo, da živimo v njenih realnih odnošajih in da svojo vzgojo usmerimo tja, kjer jo najbolj potrebujemo.**

Vzgojnih načel pa ne iščimo, ker jih imamo. Stara so že, toda večno veljavna, ker so zgrajena na osnovni misli, da je **treba za vsak uspeh nesebičnega dela in žrtev.**

V tem zmislu se zavedajmo, **da nismo učitelji telovadbe ali trenerji, temveč, da smo vzgojitelji, ki moralo s svojimi gojenci živeti in čutiti.**

V sporazumnem delu s prosvetnimi odseki naj vzgojno vpliva ta dober vzgled in bratska skrb za gojenca.

Vzgoja, podrobna in vztrajna, ki prehaja od človeka do človeka, iz srca v srce, pa je vsemogočna.

Miroslav Ambrožič
načelnik saveza SKJ

Sokolstvo

Kako deluje Sokol na Jesenicah

Sokol Jesenice je imel v ponedeljek v svojem domu letno glavno skupščino, katere se je udeležilo nad 140 članov in članic. Starešina br. Šega Ivan je navzoče pozdravil in v glavnih obrisih poročal o najvažnejših dogodkih minulega leta. Omenil je tudi poslanico jugoslovenskih škofov ter predlagal, naj društvo pošlje brzojavni protest na predsednika vlade in na savez SKJ, kar se je soglasno odobrilo.

Tajnik br. Črnko Viktor je poročal, da šteje društvo sedaj 270 članov in članic, 100 se jih je med letom črtalo, 31 pa je pristopilo novih.

Načelnik brat Lozar in sestra Nada Šega sta poročala, da se je telovadba vseh oddelkov z malimi presledki vršila celo leto. Društvo se je po svojih tekmovalcih udeležilo župnih izbirnih tekem na Koroški Beli ter se z vsemi oddelki udeležilo župnega zleta v Stražišču. V Pragi sta tekmovala dva člana v srednjem oddelku, 1 pa se je udeležil tekem za prvenstvo slovanskega Sokolstva. Društvo je imelo svoj običajni letni javni nastop, kjer je nastopilo 283 pripadnikov, in štiri telovadne akademije, ki so vse lepo uspele. Velik napredek pa zaznamuje v zimskem sportu. Pri društvenih mladinskih smuških tekmah je nastopilo 73 naraščajnikov in dece, pri župnih smuških tekmah na Bledu je tekmovalo 32 tekmovalcev in tekmovalk, pri saveznih tekmah v Bohinju 12 tekmovalcev in tekmovalk, pri tekmah za slovansko smuško prvenstvo v Štrbskem Plesu pa sta tekmovala dva člana in dosegla prav lepe rezultate.

Zelo pregledno poročilo je podal prosvetar brat dr. Janko Vovk. Iz njegovega poročila je razvidno, da šteje knjižnica 677 knjig, društvena godba na pihala 26 godbenikov, salonski orkester 16 članov, simfonični orkester 30, pevski zbor 50 članov in članic. Godba na pihala je imela 11 nastopov, orkester 35, simfonični orkester 11, dramatični odsek je uprizoril 11 operet in 13 dramskih predstav. Snuje se tudi lutkovno gledališče, osnoval pa se je tudi poseben mladinski odsek.

Blagajnik brat Srečko Čop, je poročal, da je imelo društvo v minulem letu 311 tisoč 685 Din 32 par prometa, premoženje društva znaša 81.105.38 Din, premoženje društva »Prosvetni dom« pa 590.219.56 dinarjev.

Po poročilu gospodarja brata Štebiha in revizorja brata Humra, ki je predlagal blagajniku in upravi razrešnico, se je sestavila naslednja nova uprava, ki se bo predložila župi Kranj v potrditev: Starešina dr. Obersnel Maks, namestnika: Polajnar Jože, Šega Ivan, tajnik Črnko Viktor, načelnik Buh Anton, namestnika Lozar Konrad Kerstein Mirko, načelnica Francka Gladek, nam. Medja Cilka, prosvetar dr. Vovk Janko, nam. Kravora Franjo, blagajnik Čop Srečko nam. Smolej Slavko, gospodarji: Polajnar Jože, Božič Jože, Ulčar Janko. Člani uprave: Bavdek Viktor Čebuli Jože, Kerstein Franc, Kleč Rado, Lah Mici, Ogrin Rudolf, Perko Mimi, Potrato Ivan, Ravhekar Avgust, mr. phr. Žabkar Jože; namestniki: Berlot, Merlak Pavel, Vister Gregor, Vovk Franc, revizorji: Sušnik Matija, Mešiček Hugo, Napokaj Ivan, namestnika: Stegu Milan, Mežik Rihard. člani razsodišča: dr. Kogoj Franc, dr. Obersnel, dr. Rekar, dr. Ludvig- dr. Vovk, namestniki: Buden Lambert, dr. Štempihar Ivan in Mežik Rihard. Pri slučajnostih je poudarjal novoizvoljeni starešina brat dr. Obersnel, da je glavna sokolska naloga telesna vzgoja, katera se z vsemi drugimi panogami sok. dela izpopolnjuje. Omenjal je tudi poslanico jugoslovenskih škofov ter pripomnil, da na ta strupeni napad najbolje odgovorimo s tem, če se še bolj strnemo, da podvojimo naše delo ter ignoriramo vse ono, kar je proti nam. Za svoje odločne besede je žel brat starešina viharne ovacije, kar je znak močne borbenosti ter trdne volje do dela, ravnajoč se po geslu ustanovitelja Sokolstva nesmrtnega Tyrša. Čim več nasprotnikov imamo, tem večjo delavnost moramo razviti.

Sokol Dolenjske Toplice je zborował v nedeljo 15. t. m popoldne. Brat starosta je poročal o delovanju v preteklem letu in vzpodbujal k vztrajnemu in nesebičnemu delu v prospeh Sokola. Odklonil je tudi nestvarni in žaljivi napad po škofovskem listu. Obsodbi je zbor navdušeno pritrdil. Po poročilu posameznih funkcionarjev je spregovoril župni delegat br. Marinček, ki je v lepem nagovoru pozival na delo za veličino sokolske misli, posebno letos, ko se moramo temeljito pripraviti na jubilej. Naše društvo mora postaviti na pokrajinskem zletu vsaj 25 telovadečih. Tudi novemu odboru načeluje starosta br. Gregorc Drago. Z apelom na vse članstvo, da podvoji svoje delo v prospeh sokolskega društva, je br. starosta zaključil lepo uspeli občni zbor.

Sokol Raka na Dolenjskem. V nedeljo 15. t. m. se je vršil ob polnoštevilni udeležbi članstva občni zbor našega društva. Članstvo je z zanimanjem sledilo poročilom posameznih članov uprave. Občni zbor je otvoril br. podstarešina, ker nam je kruta smrt iztrgala iz naše srede v tem letu prvega pobuditelja sokolske misli na Raki, našega prvega starešino br. Krakerja. Zaradi te nepričakovane nesreče, ki je nastopila tik pred našim prvim javnim nastopom, je moral isti odpasti. Sokolska misel je v našem kraju prav lepo razvita in razširjena, posebno med mladino, ki se prav pridno in redno udeležuje in poseča telovadbo. Društvo je v tem letu vprizorilo dve igri in priredilo 2 akademiji. Naročeni smo na več časopisov in revij, tako da posedujemo že lepo knjižnico strokovnih, leposlovnih in mladinskih knjig. Posebna zahvala je bila izrečena blagajniku br. Mladiču za njegovo vestno in neumorno delo. Po podanih poročilih se je konstituirala nova uprava, in sicer: starešina in načelnik br. Koman Leo, podstarosta br. Gabrič Ivan, tajnik br. Plehan Albin, prosvetar br. Pavlovič Alojzij, gospodar s. Vouk Emilija. V odbor pa br. Mladič Janko, Vidmajer Fran, Bon Josip, s. Gabrič Marija, Plehan Mara. Br. starešina je v vznešenih besedah bodril vse članstvo, da vztraja in ostane vedno zvesto sokolski ideji, kralju in domovini.

Kriva obsodba zaradi umora italijanskega financarja?

Pred dobrima dvema letoma je tragičen dogodek na Banški planoti razburil vse ljudstvo in še posebej italijanske oblasti. Dne 30 novembra 1930 je bil, kakor so tedaj poročali italijanski listi, izvršen atentat na skupno finančnih stražnikov, ki so se odpeljali z nekim avtomobilom iz Kanala proti Kalu. Finančni stražnik Cezar Rastelli je odslužil svojo službeno dobo in pred svojim odhodom je povabil tovariše na izlet. Na potu je bil Rastelli iz zasede ubit. Atentat je izzval strašne posledice: sedem slovenskih fantov je bilo obsojenih na 30 let ječe, šest pa na 20 let.

Finančni stražniki so se usodnega dne sredi svojega izleta ustavili v Kopršiču v gostilni pri Močniku, kjer je bilo zbranih okrog 20 ljudi. Ko so zapustili gostilno in nadaljevali svojo pot po serpentnasti cesti navzgor proti Kalu, jih je skupina neznancev napadla in pri tem je bil ubit Cezar Rastelli. Že v naslednji noči so se pričele racije karabinjerskih oddelkov in goriške politične policije. Neštetim hišnim preiskavam so sledile aretacije. Šele po mesecu dni je bila večina ljudi izpuščena iz zaporov, ostali pa so v Gorici Valentin, Donat in Leopold Lipičar iz Koprivišča, Štefan in Avguštin Močnik, Rudolf Pregelj in Josip Jug, Anton Lipičar, Marko Močnik, Leopold Lango, Andrej Brezavšček, Leopold Šuligoj in Josip Šavli iz Kalske okolice. Iz goriškega preiskovalnega zapora so jih odgnali v Rim, kjer jih je posebno fašistično sodišče 22. februarja 1932 obsodilo na skupno 330 let ječe.

Med finančnimi stražniki, ki so koncem novembra l. 1930. spremljali Cezarja Rastellija, je bil tudi Ivan Calareso. Že takrat je bilo ljudem v kanalski okolici znano, da sta se Rastelli in Calareso sprla zaradi nekega dekleta. Po rimski sodbi je bil Calareso premeščen v Cerkno. Govorica o sporu zaradi ljubosumja med njim in »fašistično žrtvijo« je že davno prenehala, ko se je nenadoma okrog božiča raznesla vest, da je finančni stražnik izvršil samomor. Obenem žnjo pa se je razširila vse do Kobarida na sever in do Čepovana pod Banjško planoto ljudska govorica, da je Calareso 30 novembra 1930 sam ustrelil svojega tovariša Rastellija, ki mu je prevzel dekle. Ljudje si pripovedujejo še več, da je namreč Calaresco še tik pred smrtjo dal pozvati duhovnika in se mu spovedal. Spovednik ga je pregovoril, da je svojo izpoved potrdil pred tremi pričami. Tako dokazuje ljudski glas, da je bilo 13 slovenskih fantov po nedolžnem obsojenih.

Že pred letom dni, ko se je v Rimu vršil proces je bila iz razprave pred fašističnimi sodniki zelo nejasno dokazovana krivda obtožencev. Celo obtožnica sama je ugotavljala, da obtoženci niso glavni krivci, marveč le sokrivci nekega Kamenščka in njegovega tovariša Hvale, ki sta baje pobegnila. Pa tudi okoliščina, da se je morala preiskava zavleči celih 15 mesecev, daje domnevati, da so bili obtoženci prav posebno preparirani za priznanje svoje »krivde« pred posebnim sodiščem.

Vprašanje je, ali je ljudska govorica resnična; če je, bo prej ali slej tudi zares izpričana. V vsakem primeru pa je nov dokaz, da soška dolina še davno ni očiščena in da celo »železnik« Tiengo ni mogel preobraziti slovenskega ljudstva.

Dogodki za mejo

Slovenskemu kmetu jemljejo zemljo

Pred štirimi leti si je poveljstvo finančnih stražnikov v Palčju pri Št. Petru na Krasu nabavilo zemljišče za veliko stražnico. Z lastnikom zemljišča Antonom Rebcem, ki je moral za to v Trst, so se pogodili, da mu bodo plačali pogodene vsote v nekaj dneh. Medtem so na zemljišču zgradili veliko stražnico za finančne stražnike, ki je vse preveč prostorna za tisto desetorico ljudi, ki so nastanjeni v njej. Rebec je večkrat potoval v Trst, da bi mu izplačali dolžno vsoto. Vsaka njegova pot pa je bila zaman. Nasprotno pa so ga pričeli karabinijerji nadlegovati, tako da se je mož, ki je hotel že vložiti tožbo, zadnje premislil in se izselil.

Tudi v Rakitniku pri Postojni so na tak način oslepili več kmetov. Tam so zasegli veliko zemljišče, ki so ga docela izravnali in ogradili, da bo služilo kot zasilno letališče. Kmetje so imeli tam nekoč svoja polja, ki so jih toliko lažje obdelovali, ker so bila na ravnem. Sedaj so se morali umakniti v hrib, krčiti svoje gozdove in zorati ledino v rebri, da vsaj nekaj pridelajo za kruh in živino.

Tržaški trgovci in obrtniki v škripcih

Poročali smo že o finančnih težavah, v katere je zašel tržaški zavod »Banca di Credito Popolare«. Pri tem so bili zelo prizadeti zlasti manjši trgovci in obrtniki. Banka je izvrševala vse njihove finančne transakcije in je ob sobotah ali pa poslednjega dne v vsakem mesecu izplačevala tudi plače njihovim nameščencem. Vest, da je bila banka prisiljena ustaviti vsa svoja izplačila, je izzvala med njenimi vlagatelji in interesenti veliko vznemirjenje. Pokrajinska organizacija obrtnikov je takoj sklicala zborovanje, ker je nastala nevarnost, da njihovi nameščenci ne bodo mogli sprejeti o pravem času svojih plač. Zborovanje je bilo zelo burno in so na njem ob koncu sprejeli ostro resolucijo, v kateri ugotavljajo, da položaj banke ne more biti tako težak, da bi vsaj za enkrat še ne mogla izplačati zneskov, ki so obrtnikom in trgovcem nujno potrebni za nadaljevanje dela v njihovih podjetjih in za plače njihovih nameščencev.

Še vedno bežijo

Ko je fašistični režim proglasil amnestijo tudi za ljudi, ki so brez potnih listov zbežali v inozemstvo, je računal, da bo prenehalo tajno izseljevanje, ki je v zadnjih letih silno narastlo ter do neke mere škodilo številčni sili italijanskega prebivalstva. Fašistični listi so z zmagoslavjem objavljali sporadične vesti, da se je ta ali oni po amnestiji spet vrnil domov. Toda odtok ljudi in begi čez mejo niso prenehali. Prav te dni so karabinijerji v Gorici prijavili sodišču spet celo vrsto novih beguncev. Med drugimi so bili prijavljeni 26letni Lojze Bizaj iz Cerovega v Brdih, 27letni Anton Simsič iz Šmartnega pri Kojskem, 23letni Lojze Jakin ter njegova 21 letna sestra Marjeta iz Huma pri Kojskem.

Redukcije v idrijskem rudniku

Idrijska rudniška uprava je te dni spet odslovila z dela 12 slovenskih rudarjev. V rudniku je sedaj zaposlenih morda le še okrog 500 do 600 ljudi. Še pred leti je služilo v idrijskih rovih svoj kruh preko 2500 rudarjev. Upravo rudnika je tedaj vodil mož. Ricci, ki je dobro poznal slovenskega delavca, ki je bil za prospeh podjetja nenadomestljiva moč. Fašistične oblasti pa so vedno znova zahtevale, da se izloči iz državnega podjetja slovenski element in da se nadomesti z laškim. Ricci je dolgo časa okleval. Ko so pa namestili pri vodstvu rudnika nekdanjega učitelja in skvadrista Muta Plinija, so se razmere v rudniku nenadoma silno spremenile. Pričele so se redukcije slovenskega delavstva in sredi leta 1931 so odslovili iz rudnika okrog 300 naših ljudi. Menili so, da jih bodo nadomestili z laškimi močmi, toda Lahi so zaradi težavnega dela kmalu omagali in so se spet odselili v svojo deželo, ker se jim je stožilo po tisočletni tradiciji: dolce far niente. Muto Plinio je uvedel tudi prakso, ki je povzročila našim rudarjem že veliko zlo. Ko je režim v poslednjih letih emitiral celo vrsto notranjih posojil, so se pri upravi rudnika enostavno domenili, koliko bodo odtegnili slehernemu delavcu za ta posojila. Deloma v celoti deloma v obrokih je moral sleherni idrijski rudar ob vsaki priliki prevzeti po 200, 300 in tudi več lir obveznic. Muto Plinio je zbral okrog sebe izmed Slovencev le one, ki so iz oportunizma že takoj od začetka vstopili v vrste fašističnih skvadristov ter zavrgli svojo narodnost. V zadnjem času pa so se tudi njihove vrste precej skrčile, ker so po vseh svojih zmotah nazadnje pričeli spoznavati, čemu služijo fašizmu in se izpostavljajo sovraštvu ljudstva.

Topovi na Tolminskem

Pred desetimi dnevi je privozil tovorni vlak na postajo pri Sv. Luciji vrsto železniških vozov, na kateri je bilo naloženih 15 topov. Topove so poslali naravnost iz tovarne. Z vagonov so jih preložili na tovorne avtomobile in jih odpeljali v novo zgrajeno vojaško skladišče blizu Poljubina. Topove, ki so kalibra 24 cm, bodo rabili za bombardiranje oddaljenih postojank.

Skladišče pri Poljubinu, ki je bilo lani dograjeno, pa ni osamljeno. Na Poljancah pod Bučenico, ob cesti med Modrejcami in Kozarščami je še 6 takih stavb. Zgrajene so že docela. Te dni so jih hoteli še pokriti, zaradi snega pa so morali prekiniti delo. Na Poljancah raste cela vas. Zgrajeni so že temelji 7 novih skladišč, pa tudi za stražnice. Stavbe so oddaljene med sabo po 100 do 200 m. Služile bodo za shrambo živil in streliva. Nekatere izmed njih imajo tudi velike kletne prostore. Delo v zadnjem času počiva. Ljudje iz Kozaršč, Modrejc in drugih okoliških vasi sploh ne smejo zraven. Zaposleni so le Italijani iz Furlanije in še oddaljenejših italijanskih pokrajin. Stavbe so strogo zastražene.

Neresec bo padel

Zimska lovska zgodba

Bele munice mrlijo s sivega neba in mehka odejo na mrzli zemlji se debeli od minute do minute. Vso pokrajino je objel čuden zaspanec. Vas počiva, celo mladina rajši sedi pri peči in gleda skozi zasopljeno okno, kakor da bi jo močil sneg. Vse se je poskrilo. Vrabci so odleteli na skedenj, nekaj jih čepi v lini, ostala družba pa brska po pustih plevah.

Vprav ta splošni mir je vzpodbudil družbo in vzbudil lovsko ostrast. Ogrnjeni v ponošene plašče, po večini pokriti s povhovkami, gazijo celo odejo proti gozdu. Kje drži pot jim sproti kažejo sivi plotovi, v listnatem gozdu pa ob zasneženem kolovozu stoječa drevesa. Težje je najti pravo pot v iglatem gozdu, kjer so se objele veje in stisnile skupaj, kakor da bi se hotele ogreti in zaspati. Slabo je hoditi prvi S palico tolče po vejah in otresa sneg. Toda rado se zgodi, da se mu vsuje sneg z gornjih vej za vrat, ki je močno razgret od napornega pota. Vse je tiho v gozdu in tudi družba molči. Rahel glas stopinj onemi v snežni odeji. Sneg pa še vedno mrli in hladi znojna čela in lica.

Vodnik družbe obstoji in gleda sled. Pristopijo drugi in tudi ogledujejo. Ker je sled močno zasnežena, je težko ugotoviti, kaj je bodilo. En sodijo, da so bile srne, drugi, da je gazil prešič ali pa kak pes. Pod gosto smreko, ker je snežena plast tanjša, razločijo, da je bila lisica, ki si je upala v hudem metežu zapustiti skrivališče.

In zopet dalje skozi spavajoči gozd. V golem bukovem lesu pa je sneg pretrgan. Kakor da si je bil nekdo delal pot z majhnim snežnim plugom. Par metrov od tam že zopet take sledi. Družba ugotovi, da je prišlo iz doline 6 divjih prešičev: krma s petimi mladiči počiva kar gotovo v mladem gostem smrekovju nad veliko poseko. Treba jih bo oblesliti. Zato določijo izkušenega gonjača, ki naj ga spremlja lovec. Ostali odidejo v kočo in si skuhajo čaj, ki se v gozdu, po naporni hoji izredno prileže. Odkar so videli sledi, so vsi lovci in gonjači bolj živahni, saj ne dvomijo več, da bo pokalo. Težko čakajo vrnitve in poročila. Preteče ena ura, bliža se konec druge, onih dveh pa še ni. Malo pred poldnevom se vrneta izsledilca z novicam: Družba šestih divjih prešičev, ki sta jo sledila prvotno, je sicer rila v smrekovju, ni pa ostala v lovišču. Našla sta pa na drugem mestu sledi treh srednje močnih prašičev, blizu koče pa četrto sled izredno močnega merjasca. Vse sledi vodijo v gosto leščevje, v jarek pod kočo. Ker jih družba ni presledila, ko je šla v kočo, prašiči leže v jarku ali na obronkih bukovja!

Načrt je narejen. Vsakemu je določeno mesto, kjer bo čakal. Gonjači so odšli po poti, po kateri je prišla družba, pod jarek, lovci pa odhajajo polni upov na čakališča nad jarek.

Ponehalo je nekoliko snežiti, v gozdu postaja svetlejše, dokler se ne pokaže skozi megle nebesna modrina. Možakar, ki se bliža že sedmemu križu, stoji v redki visokodobli bukovini. Postavil so ga na kraj, kjer je šel v jarek veliki merjasec. Nekaj časa posluša, napenja oči, pogleda na risanico, končno pa le zasanja. Misli mu uhajajo nazaj, daleč nazaj, obuja spomine na davne lepe čase, ko je prvič kot deček nabiral gobe, v prav v tem delu gozda. Kako ga je kasneje premagala lovska strast in je lovil z divjimi lovci, katerih početje se mu je naposled ogabilo in je vstopil kot reden član v zeleno bratovščino. Vse je ustrelil, le divjega prašiča še ni: O, da bi prišel oni stari, ki ga je nekoč videl pri mesečini v koruzni njivi. Tista mogočna črna žival, kako so se ji ježile ščetine, celo bele zakrivljene čekane je videl, ko so se svetili v mesečini. Žal, da ga je mrjasec prezgodaj opazil. Pomendral in razril mu je pol njivice koruze. Toda če bi vedel, da ga bo dobil, bi mu privoščil še drugo polovico. To je pač kaj drugega kakor tista uboga srna, ki prebeži pred psi in ki nazadnje še tako proseče pogleda!

Starec se vzdrami: Tiho kakor duh se mu potegne pred očmi nekaj zlatordečkastega. V mladem, zasneženem smrekovju, par korakov pred njim stoji lisica. Mehkoba zlatih dlačic se kosa z nežnostjo snežne beline. No, tako se pa še nista pogledala! Iz jarka se zaslišijo glasovi gonjačev. Lisica prisluškuje, ne upa se naprej. Brž čas ji je nekaj neprijetnega zdišelo. Kar naenkrat pa jo ubere. Možakar vidi le še zamah košatega repa in lisica je že izginila. Nič mu ni žal, da je odnesla zdravo kožo. Saj on čaka tokrat drugega.

Rezek strel prekine gozdno tišino, takoj nato drugi in tretji. Med streljanje se pomeša krik gonjačev. Pa je zopet vse tiho. Celo gonjačev ni več slišati. Lovec v bukovju vidi, da se je za debelim štorom nekaj zganilo. Motri in motri: ne ve, ali je črna lisa izrastek iz štora ali je nekaj živega?

Iz jarka se zopet zasliši krik, takrat pa lisa ob štoru oživi. Lovcu zastane sapa. Izza štora stopi ogromna žival. Dobro razloči mož dolgi rilec. Prikrit za deblom dvigne puško in jo pomoli izza drevesa. Medtem pa se je mrjasec že obrnil nazaj proti gonjačem. Posluša in razmišlja, kako bi se izvil, kako bi se povrnil v jarek. Brž čas ima že izkušnjo. Lovec, oprt na bukovo deblo, meri na divjad in čaka, kdaj se obrne, da se mu bo nudila prilika za dober strel. Mrjasec prisluškuje: truplo je mirno, le slabo porasli, nekoliko zavihani rep se tu pa tam zamaje. Neskončni trenutki: kaj bo sedaj, če pridejo gonjači. Gotovo gredo po sledi. Že razloči besede gonjačev, ki ugibajo kam neki je izginil mrjasec, in se čudijo, da ni počilo. Kar pa se žival obrne, dvigne glavo, odpre rilec in lovi vonj. Muha puške je na črnem pleču in v trenutku, ko se mrjasec zmakne, odiekne v gozdno tišino oster strel. V divjih skokih drvi ogromna divjad proti lovcu, ki je stisnjen za bukvijo. Na dober meter razdalje se srečata. Mož vidi, kako se peni iz rilca, oboroženega z močnimi čekani, slinasta kri. Nikoli ne bo pozabil strepega pogleda majhnih mrjaščevih oči!

Ko gonjači zaslišijo strel, prihite k strelcu. Utrujene in premočene od snega, ki ga gazijo do kolen, je strel kar elektriziral. Z gonjači odide tudi lovec previdno po rdeči sledi. Odpre se jim razgled v sosedno kotanjo: kar opazijo, kako se maje vejevje mlade bukovine in kako je oškropljen rdeče zamazani sneg. Že opazijo črnega mrjasca, ko se valja v snežni belini. Po drugem strelu mrjasec še parkrat sune z močnimi bedri in obleži. Medtem se približajo še ostali lovci, katerih streli so izgrešili bežečo lansko krmo in mladega mrjasca. Vsi čestitajo staršini lova, ki si je za spomin na izredni lov zataknil za polhovko listnato hrastovo vejico. V vas pošlješo po sani. Mrjasca vlečejo do kolovoza ter ga naložejo in odpeljejo proti domu. Med ženket kraguljčkov se vmeša vesela pesem lovcev in onemeva na zasneženem polju. Mož s sivo glavo pa je prerojen in vriska kakor mladenič v jasno zvezdnato zimsko noč. Tako je sedaj pozimi tam dolj na Kočevskem.

Vl K.

Zavod za živali

Italija ima doslej zatočišče za ptice na Capriju, v kratkem pa se otvori še zavod za živali v Florenci. Tam se bodo vežbali strežaji in instruktorji v raznih dresurah. Namen zavoda je, stvoriti nekakšne sanitejce, odnosno policijske agente za živali. Tečaji bodo trajali leto dni.

Potreba bolnišnice za bolne na pljučih

Oddelek v splošni bolnici ima le 33 postelj — Kako in kje naj se zgradi posebna bolnica — Razgovor s primarijem g. dr. Debevcem

Ljubljana, 21. januarja

Kot bolnik v ljubljanski splošni bolnici, kjer me je zdravil znani strokovnjak g. dr. Franc Debevec, sem videl na lastne oči zle posledice velikega pomanjkanja bolniških prostorov, saj razpolaga odsek za bolne na pljučih ta čas le s 33 posteljami. Vprav ta veliki nedostatek me je dovedel do tega, da sem se obrnil na primarija g. dr. Debevca za nekatera pojasnila. V naslednjem podajem odgovor javnosti, predvsem z namenom, da spozna najširja krog te nedostatke ter uvidi skrajno potrebo zgradbe bolnišnice za bolne na pljučih.

— Kakšno je zdravstveno stanje prebivalstva dravske banovine glede tuberkuloze?

»Računam, da umrje letno v dravski banovini okrog 3000 ljudi, a okrog 25.000 jih je — začasno ali trajno — odprto bolnih. Tuberkuloza ne kosi le med delavstvom, temveč prav tako podira številne žrtve med kmečkimi ljudmi, a tudi pri gmotno bolje stoječem meščanstvu ta morilka ni redek gost. Pomislimo le, koliko naših pesnikov in kulturnih delavcev v obče je umrlo za jetiko! Jetika je res splošna družabna bolezen.«

— Kakšne so sedanje razmere v oddelku za tuberkulozne v ljubljanski bolnici? Ali zadoščajo vsem potrebam?

»V Ljubljani ta čas obstoja le odsek za pljučne bolezni z dobrimi 30 posteljami, pa so ležišča precej na tesnem. Potrebovali pa bi tri ločene objekte po 50 postelj, in sicer: objekt za zdravljenje lažjih primerov jetike, objekt za zdravljenje težjih obolenj in za izolacijo neozdravno bolnih, tretji objekt pa za pljučne bolezni razen jetike in za zaprte primere tuberkuloze. Na ta način bi se omilila napačna bojazen pred bolnico, namenjeno v prvi vrsti za primere jetike.«

— Ali so se že izvršile kakšne priprave za zgradbo bolnice?

»Zakon o bolnicah predvideva za Ljubljano kot sedež banovine poseben oddelek za pljučno bolne. Ministrska komisija je sprejela njega zidavo v svoj nujen program. Stavbišče je že kupljeno (nekdanja dresvenica Kmetijske družbe). Sedanja osrednja protituberkulozna liga se mnogo prizadeva za realizacijo tega načrta.«

— Kolko približno bi veljala moderna bolnica za tuberkulozne, ki bi ustrezala prav vsem zahtevam sedanjega časa, pa tudi vsem zahtevam in potrebam bolnikov?

»Na to bi mogel dati odgovor izkušen arhitekt: za tri objekte po 50 postelj.«

— Kdo naj nudi potrebna sredstva za zgradbo te bolnice?

»Jetika je splošna socialna bolezen; vsak se po njej okuži, vsak lahko zboli in je potem lahko vir okuženja za druge. Vsi mi smo torej dolžni zbirati sredstva za takšno ustanovo, najbolj pa so za to seveda poklicani: 1. merodajni činitelji državne in banske uprave, 2. gospodarska podjetja, ki so za jetiko bolj nevarna (rudniki, tekstilne tvornice itd.), 3. bolniške blagajne, 4. občine in dobrodelna društva in 5. posamezniki.«

Kakor vidite, so nekateri pogoji za to zgradbo že dani. Vendar je pa glavno — denar. Tega dandanes ni in ga bo težko dobiti v doglednem času. Vendar bi se pa morala vsa javnost oprijeti ravno rešitve tega vprašanja. To se more izvesti edinole s skupno organizirano akcijo vseh prizadetih činiteljev. Razen državne in banovinske uprave pridejo zlasti v poštev tudi večje občine razna podjetja in korporacije.

V najkrajšem času naj se osnuje **»Društvo za zgradbo bolnice za tuberkulozne«**, ki naj zbere kolikor mogoče mnogo prispevkov za ta zavod. Tako društvo bi morda tudi prav lahko dobilo primerno posojilo, ki bi se amortiziralo v teku let s prispevki članov.

Spričo današnjih razmer v oskrbi tuberkuloznih bi bilo pač nujno potrebno, da se v najkrajšem času prične ta akcija. Če bi se ves narod prav zavedal, kako opasna in strašna morilka je jetika, bi pač tudi navzlic hudim časom pritrgal toliko, da bi v enem letu dobili tak zavod. Vendar ne dvomim, da se bodo vsi merodajni činitelji in tudi široka javnost odzvali takemu pozivu ter prispevali z vsemi razpoložljivimi sredstvi, da se realizira ta ideja. K.

Jubilej predsednika upravnega sodišča

Celje, 21. januarja

V ponedeljek bo dosegel g. dr. Ivan Vrtačnik, predsednik upravnega sodišča za Slovenijo v Celju, 60. leto svojega življenja. Jubilant se je rodil 23. januarja 1873. na Viču pri Ljubljani kot najstarejši izmed petih še živečih sinov znane Vrtačnikove rodbine. Osnovno šolo in gimnazijo je absolviral v Ljubljani, kjer je maturiral l. 1892. Nato je študiral pravo na Dunaju in v Gradcu. Visokošolske študije je končal l. 1899. Vstopil je kot konceptni praktikant v finančno direkcijo v Ljubljani, po enem letu pa je prestopil v politično-upravno službo. L. 1903. je bil imenovan za agrarnega komisarja. V tem poklicu je vztrajal celih 20 let in postal znan kmetom na Gorenjskem in Dolenjskem, deloma tudi na Notranjskem. V ta čas padejo prvi slovenski zapisniki pred upravnimi, zlasti pred agrarnimi oblastvi. Po prevratu je prevzel poleg dotedanjih poslov še pravni referat pri oddelku za kmetijstvo v Ljubljani in pozneje tudi vodstvo tega oddelka. Za zasluge pri tem delu je bil na predlog ministra za kmetijstvo odlikovan z redom sv. Save III. razreda.

Februarja 1923. je bil ob ustanovitvi upravnega sodišča za Slovenijo s Prekmurjem v Celju imenovan za predsednika tega sodišča. V enem mesecu bo torej 10 let, odkar se udejstvuje na svojem visokem položaju. Jubilant je poročen z gospo Marijo iz stare, ugledne tržiške rodbine Polakove. Sin Ivan je diplomiran jurist in služi pri sreskem načelstvu v Slavonskem Brodu, hčerka Vera pa je absolvirana farmacevtka.

Predsednik g. dr. Vrtačnik je človek demokratičnih načel in blagega srca, vsakomur dostopen in skrajno ustrežljiv kot sodnik in kot zasebnik. V službi je ljubezniv tovariš svojim uradnikom, ki ga iskreno ljubijo in globoko spoštujejo. Prebivalstvo ga ceni kot prijetnega družabnika in značajnega narodnega moža. Jubilant je tudi velik prijatelj narave ter navdušen lovec in ribič. Kot čebelar je znan daleč po Sloveniji.

Gospodu predsedniku iskreno čestitamo in mu iz srca želimo, da bi mu usoda naklonila, še mnogo let sreče in zadovoljstva!

Iz 50letnega delovanja radovljiških gasilcev

Radovljica, 21. januarja

Radovljiški gasilci bodo ob binkoštih proslavili 50-letnico svojega društva. Slavje bo združeno z zletom Jugoslovenske gasilske zveze in z zborovanjem radovljiške gasilske župe. To bo gotovo ena največjih prireditev v Radovljici in prosijo že sedaj gasilci in vsa druga društva, da ne bi za ta čas določala kakih svojih prireditev.

V začetku leta 1883. so ugledni radovljiški meščani Matija Klinar, Ivan Sartori, Franc Dolžan, Ludvik Schwetz, Franc Pretnar, Miha Zalokar in Franc Hamerlitz ustanovili gasilno društvo. Okrog njih so se kmalu začeli zbirati za koristno ustanovo dovzetni meščani, za njimi pa tudi Predtržani. Duša in pravi organizator prvega gasilskega kadra je bil Matija Klinar. 1. februarja se je pričelo redno društveno delovanje pod prvim načelnikom Iv. Sartorijem. Njemu so sledili kot načelniki Albert pl. Kapus, Matija Klinar, Frideik Homan, Hugon Roblek, Miha Zalokar, Vinko Resman, Peter Kristan, Josip Pogačnik, Florijan Janc, Rudolf Kunstelj, Anton Kosmač, Franc Dolžan in Franc Perc, ki načeluje društvu uspešno že od leta 1923.

Idealni društveni ustanovitelji so že vsi pomrli, v društvu pa so še člani, ki redno delujejo že po 25, 30 do 40 let. Od navedenih načelnikov jih je devet umrlo prerane smrti, vsi so si ohranili časten spomin, najbolj pa pogreša društvo Hugona Robleka, ki je leta 1896. uvedel akcijo za zgradbo gasilskega doma, ki je največji in najmodernejši na Gorenjskem in kateremu so mnogo pripomogli požrtvovalni meščani in okoličani. Ime graditelja Robleka se blesti na vzidani plošči. Starim članom je še v spominu, s kolikim navdušenjem se je posvečal organizaciji gasilstva v vsem okraju in kako vzpodbudno je vplival na svoje sotrudnike. Na tovariških sestankih je rad zapel »Morje Adrijansko«. Nesrečna usoda je hotela, da je izdihnil svojo blago dušo na pragu požganega Narodnega doma v Trstu in tako umrl za morje Adrijansko. Pod njegovim naslednikom Vinkom Resmanom je društvo lepo napredovalo in plačal se je tudi precejšen dolg na domu.

Med vojno so zadeli društvo hudi časi. Tako je neka madžarska marškompanija v noči vdrla v društveni dom ter zmetala iz njega na cesto orodje in opravo. Kar se ni polomilo, so pa vojaki poškodovali pri svojih vajah in je škoda, ugotovljena od uradnih cenilcev, znašala nad 6.000 K. Takratni načelnik France Dolžan je protestiral pri vojaškem poveljniku, ki pa mu je zagrozil z aretacijo. Načelnik je kljuboval grožnjam in so morali raznim njegovim zahtevam ugoditi, storjene škode pa seveda nihče ni povrnil.

V teku polstoletja so imeli radovljiški gasilci mnogokrat priliko, dokazati svojo človekoljubnost in požrtvovalnost. V okraju je bilo preko sto velikih požarov in drugih nesreč, pri katerih so reševali, kar je bilo le mogoče. Pri velikem požaru na Bledu so pod vodstvom načelnika Janca vdrli v gorečo ubožno hišo ter rešili v zadnjem hipu uboge ženice strašne smrti. Preobširna bi bila kronika mnogoštevilnih samaritanskih del, ki so jih izvršili v nesebični zavesti svoje dolžnosti. Društvo radovljiških gasilcev uredi najlepši primer požrtvovalnega človekoljubja, česar se prav dobro zavedajo mnogi občani in okoličani in dokazujejo to s svojo naklonjenostjo in hvaležnostjo.

Hubertus terpentinovo milo

Vas ne uči prati temveč hraniti

Mi nismo iznašli posebnega načina pranja za drag denar, pač pa dajemo našim gospodinjam odlično milo po nižji ceni. 1865

Prekmurske novosti

Murska Sobota, 21. januarja

Nekaj statistike iz preteklega leta! Banovinska bolnica v Murski Soboti je sprejela 739 moških in 624 žensk, skupaj 1363 bolnikov. Umrlo jih je 74. Skupno število bolniških oskrbnih dni je bilo 43.722. Povprečno je bilo oskrbovanih v bolnici 119 bolnikov. Izvršilo se je 168 operacij, med temi 36 smrtnonevarnih a 132 lažjih. Nalezljive bolezni je bilo 132 primerov. Največ je bilo grže, tifusa, škrlatice, difterije in tuberkuloze. Poleg ekonoma in uradnikov, sester in režijskega osobja sta izvrševala službo do 1. oktobra dva zdravnika, poslej pa le eden. Iz gornjih podatkov je jasno, da vsega ogromnega dela ne more izvršiti le en zdravnik ter je namestitev drugega že skrajno potrebna.

Po dolgotrajni bolezni je v Beltincih umrl g. Pustaj. Za časa bivanja v Soboti je bil agilen član Sokolskega društva, posebno pri godbenem odseku. Pogreb, na katerega je pohitelo tudi članstvo Sokola iz Sobote in mu poklonilo lep venec, je pokazal vso pokojnikovo priljubljenost. Sokolsko društvo v Soboti bo položilo račun svojega delovanja 28. t. m. ob 20. v Sokolskem domu.

Zopet požar! Ne mine teden, da ne bi prihajala poročila iz vasi o požigih in požarih, sadovi maščevalnosti, dobičkaželjnosti in nesreče. Topot se še ne ve natančno, ali je zakrivila nesreča ali pa je zanetila zlobna roka pri posestniku Balažiču Adamu v Ivanjševcih. V večernih urah je švignil plamen iz gospodarskega poslopja in v trenutku je bila vsa stavba v ogniu. Gasilci in vaščani niso več mogli dosti rešiti, le živino so spravili na varno.

Nevarno ranjenega so pripeljali v bolnico 26-letnega Lepoša Jurija iz Šalovcev. Zgodilo se je takole: V noči od ponedeljka na torek se je Lepoša sam podal v neko madžarsko vas, ker je bil z nekimi tamkajšnjimi domačini dogovorjen, da bodo to noč tihotapili tobak. Vse je šlo po sreči, temna noč jih je čuvala, da so nemoteno prišli preko meje. Toda ko so mislili, da so že izven vsake nevarnosti in se že približevali v zgodnjih jutranjih urah Šalovcem, so pa nenadoma iz neke prazne in zapuščene hiše, kamor so se hoteli napotiti tihotapci, stopili orožniki in jih pozvali, naj obstanejo. Dočim je Lepoša takoj obstal, ker je bil prvi, sta ostala dva, ki sta mu v razdalji sledila, odvrgla vsak svoj tovor tobaka in izginila v temi. Kljub takojšnjemu zasledovanju se jima je posrečilo pobegniti. Prestrašenemu Lepoši so orožniki odvzeli 500 zavitkov vtihotapljenega tobaka. Isto količino so varnostni organi tudi našli v odvrženih nahrbtnikih. Po zaslišanju je en sam orožnik gnal Lepošo proti Hodošu. Ko sta pa prišla že izven vasi, si je Lepoša zaželel svobode. Izrabil je primeren trenutek in začel bežati preko polj. Ker se na ponovne klice ni ustavil, je orožnik oddal za njim strel, ki ga ze od strani zadel v laket in se zarinil v trebuh. Seveda se je Lepoša takoj zgrudil, a kljub hudi rani se je nato še orožnika dejansko lotil. V bolnici je njegovo stanje še vedno kritično.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Po naključju odkrit rudnik

Skoplje, 20. januarja.

Južnosrbske pokrajine imajo poleg velikih prirodnih krasot in zanimivih zgodovinskih spomenikov tudi mnogo prirodnega bogastva, ki v precejšnji meri še ni niti znano, kaj šele izkoriščano. Tako so v okolici Ohrida po srečnem naključju odkrili rudnik, ki mnogo obeta.

Ohridski župan Nikola Avramović se je lansko jesen z delavci podal v bližnjo okolico, na Studenčište. Poskusiti je hotel, če bi se dala suha trda trava, ki raste na zapuščenem polju, porabiti za kurivo pri lokomobili, ki jo uporablja ohridski vodovod pri črpanju vode iz studenčiških izvirov. Lokomobila je porabila preveč premoga in je delala zaradi tega velike skrbi občinski upravi. Ko so delavci pulili suho travo iz zemlje, se je s travo vred na nekaterih mestih dvignila tudi plast zemlje, občinski predstojnik je v nižjih, odkritih plasteh opazil nenavadne temne proge, ki so se pri natančnejšem pregledovanju izkazale podobne ožganim vejicam in trskam. Ko so začeli kopati, so kmalu naleteli na razsežne plasti oglju podobne mase, nekod debele po par metrov. Plasti so bile podobne posebni vrsti šote, strokovnjaki pa so sedaj ugotovili, da je to neka mlajša tvorba premoga. Takoj, ko so maso odkrili, so preizkusili tudi njeno gorivost in izkazalo, se je, da rada gori in da da dosti toplote. Strokovnjaki so prepričani, da je v ohridski okolici bogat premogovnik.

Križaljka „Drsalka“

Vodoravno: 3. mizarsko orodje, 6. zgodaj, 7. žensko ime, 8. zabava, 9. mož. ime (srbohrv.), 10. sv. gora, 12. zdravilo, 14. bog ljubezni, 15. oziral. zaimek, 16. mož. ime, 5. vzpetina.

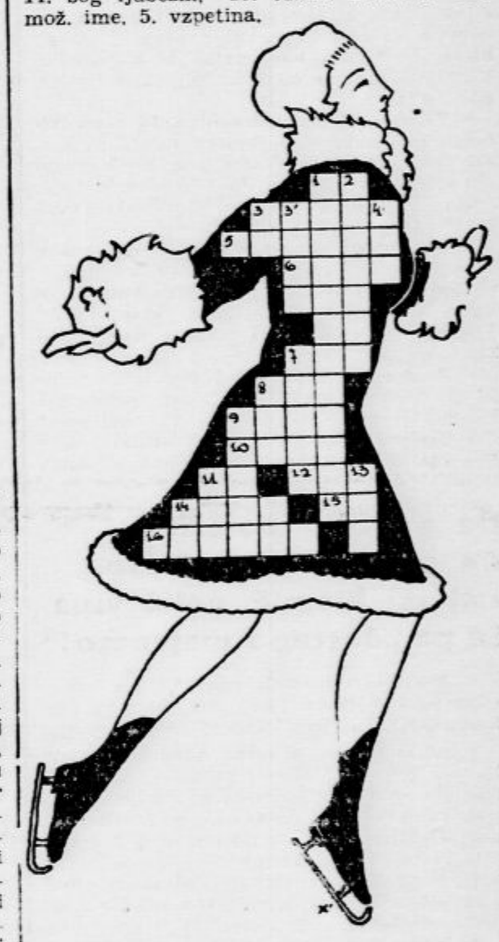

Navpično: 1. rabimo pri paketiranju, 2. žuželka, 3. ime it. denarja, 7. kožni tvor, 8. ime družine, ki se je rešila iz Sodome in Gomore, 9. neploden, 11. žensko ime, 13. ustanovitelj perzijske države, 14. igralna karta.

Rešitev križaljke „Smučar“

Vodoravno: 1. Kepa, 4. Uda, 5. Ober, 6. Brana, 7. Alan, 8. rov, 9. Meka, 10. one, 11. Oka, 12. Re, 13. ar.

Navpično: 1. Kuban, 2. eden, 3. Pará, 5. Orava, 6. Bloke, 7. arena, 9. moker, 11. oral.

Pri zimskem sportu

NIVEA-CREME ali NIVEA-ULJE

Vdrgnite pred odhodom v hribe vse luči in zraku izpostavljene dele telesa izdatno z Nivea-kremo ali Nivea-oljem in vdrgavajte se med partijo še češče. S tem zmanjšate nevarnost nadležne solnčne in ledeniške zapeke in se vam ni bati, da se vam koža osuši. Nivea-krema in Nivea-olje vam dajeta poleg tega ono čudoviti bronasti barvni kožni odtenek, s katero se tako radi vračate z zimskosportne ture. Samo Nivea-krema in Nivea-olje vsebujejo koži sorodni in kožo negujoči Eucerit.

Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. z o. j., MARIBOR, Gregorčičeva ulica 24.

Pesem koroške zime

Znamenita je poleti dežela Koroška po svojem zunanjem licu, pa tudi po utripanju svojega srca in vonju svoje duše za vsakogar, ki zna pravilno prisluškovati. Neka melanholija, ki jo povzroča tragična usoda potomcev nekdaj tako slavnih svobodnih prednikov, je razlita po njenih planinah in dolinah, se kakor jesenska megla vleče po tleh preko žuborečih vrelcev, potokov in rek, dokler se ne zgosti v glasen klic in krik pred vojvodskim prestolom na Gosposvetskem polju.

Še znamenitejša je njena zima.

Kadar se blišče nebotični grebeni, šilasti roglji in vrhovi skalnatih Karavank, Peca, Ojstrc, Košuta, Zelenica, Stol, Jepa, Dobrač, v velikanskih skladih leda in snega; kadar idilična jezera, Klopinjsko, Vrbsko, Baško, spe in sanjajo o sajni preteklosti, se skrivajo pred trdo sedanjostjo in kakor uganka in sfinga bodočnosti ječe pod debelim težkim ledom; kadar hodi lisica preko zamrznjene Drave iz Roža na »Hudinjo«, vse vode in vodice v deželi, vklenjene v zimske verige, utihnejo in molče, toda iskri konjički glasno rezgečejo, kraguljčki srebrno rožljajo, žvenketajo in pojo ter koroške sani, tekmujoč s hitrostjo Eolovih vetrov, bliskoma drčijo po zasneženih, ledenih, zmrzlih in gladkih tleh; tedaj je lepota koroške dežele dosegla svoj višek; v lesku in blesku zimskega sonca zadone hribi in doline, ožive in vriskajo zasneženi gorski orjaki; pesem koroške zime se razlega po deželi.

Z najvišjega prelaza v Karavankah, z Ljubelja (1366 m), pelje mojstrsko v petnajstih vijugah speljana cesta — že starim Rimljanom znana pot — skozi Brodi, Hudičev most, Popotnico, Podljubelj in Podgoro v Spodnji Rož. Kdor se je kdaj po tej 16 km dolgi cesti ponoči ob luninem svitu in pogledu na njene ledene gore na sankah spuščal v drč in dolino ter med potjo na pokopališču pri sv. Lenartu v Brodeh (800 m) obiskal onadva groba leta 1919. padlih jugoslovenskih borcev, tisti ve, da takšnega sankališča, da takšne zimske pesmi s to melodijo in s to vsebino cela Slovenija ne zmore nikjer, kakor tudi nima vzpenjač, ki vozi smučarje z Osojskega jezera na Pohorju podobno Grlico.

To je veličastna pesem; junaška in herojska simfonija, polna zapletljajev, polna junaških borb, polna tragike. Ustavi se s svojimi sankami na Hudičevem mostu v Popotnici (760 m), oglej si oba visoka in smela slapa, ki skozi fantastične podobe izvotlenega skalovja in ledenega stebrovja strašno, votlo in grozeče drvita, grmita, rohnita in bobnita v grozovit prepad pod mostom, in prepričal se boš, da je pesem koroške zime romantična simfonija, ki bo zapustila v tebi tem več nepozabnih spominov in vtisov, čim bolj boš znal združiti in zliti v enotno harmonijo bobnenje onega ropota, čudne in čudovite prikazni, oblike in obleke nedostopnih strmih skal in peči okoli njega, mili pogled bledе lune, tajinstveno razsvetljene in obsnežene gore, skale, ceste in steze, pa tudi pobožno cerkvico sv. Magdalene, ki se dviga nad vso to sliko na Malem Ljubelju.

Vrbsko jezero, največje slovensko, mirno in pokojno leži med nizkimi, pošumljenimi hribčki ter ozkimi dolinicami in dragami. Sredi januarja zamrzne. Kakor hitro se upa ponoči lisica preko njega z Otoka do Poreč, iz Loge vasi do Vrbe, že začnejo slovenski kmetje na svojih saneh po njem voziti drva in druge pridelke v mesto. Če zapade sneg izčistijo po sredi jezera od vzhoda do zahoda tri metre široko pot in po njej se začne drsati staro in mlado na drsalkah najrazličnejših oblik. Od jezera sega več kilometrov dolg prekop v mesto in tako se vztrajni drsalec lahko drsa celih dvajset kilometrov iz mesta do Vrbe vedno v isti smeri. So posebne vrste drsalke afrizic, dva čevlja dolge, lesene; samo sine so iz jekla; namenjene za vožnjo na daljavo. Z njimi prevoziš v nekaj urah dvajset km od Celovca do Vrbe po celem jezeru. V prekopu samem in v vzhodnem koncu jezera pa mrgoli na tisoče in tisoče drsalcev, starih in mladih, otrok in starčkov, podnevi in pozno v noč. To je nedolžna, otroška in mladinska pesem koroške zime, ki je tem čistejša, tem nedolžnejša, čim čistejši je pogled in razgled na gorske grebene Karavank, ki žare zvečer v žarkih zahajajočega večernega sonca — visoko nad temnim mrakom cele pokrajine.

Ta zima in njena pesem, naj bo zima včasi še tako huda, hladna in mrzla, naj zapade sneg še tako visoko, ni nikoli brez drobnih ptic, ni brez pastirjev in njihovega petja. Tisti »pastirci na polju« še vedno prepevajo o božičnem času svoje stare, pristne pesmi s starodavnim besedilom in s še starejšimi napevi. Pa ko prideš blizu Kotmare vasi na sončne terase tik pred znamenitim Humperškim gradom nad Sp. Rožem ali pa ko si se privozil na drsalkah v Sekirco, v Ribnico, na Otok, v Logo ves, same sončne kraje in zalive na južnem, slovenskem bregu Vrbskega jezera, najdeš povsod vesele družbe črnih kosov, ki so tem glasnejši, čim topleje greje sonce. Koroški črni kos je pevec filozof, pa obenem tudi kavalir. Rad vidi lepa mlada dekleta; njegova filozofija življenja pa obstoji v tem, da je tudi v hudem zimskem času vesel ter prepeva, ker zna že vnaprej uživati bodoče lepe pomladanske in poletne dni. To pristno pesem koroške zime je l. 1869. zapisal Matija Majar Ziljski. Rokopis hrani ruska univerza v Moskvi. Pesem pa se glasi v originalu:

Per nas je padu velik snieh,
  račemu možu do kolien.
Zapadu je devet vesi,
  devet vesi, sedem cerkvi.
Se ne vidi drujeha,
  ko nove cerkve vrh turna
Tam hori sedi črni kues,
  lepo žvižha noj poje,
da bi skoro vihred buá,
dab' hribri prekopneli se,
  dab' rasle jahodce,
  jahodce in violice,
dab' dečle peršle tergat je,
dab' kues večbarti vidu je.

Zimska bukolska pesem slovenske Arkadije. Škratlji, pan in favn plešejo v bližnjem, zasneženem gaju in se rogajo kmetu, ko vozi domov drva; lepolase vile in žalikžene pa izpod špilje radovedno gledajo za njimi, ker jih imajo rade in jim radevoljne pomagajo, ne da bi se s tem zamerile njihovim ženam.

Domače vesti

• **Velik izlet Jadranske straže.** V mesecu juniju ali avgustu letošnjega leta bo centralni odbor Jadranske straže v Splitu priredil velik izlet po našem Jadranu in Sredozemskem morju. Razen krajev na naši obali posetijo izletniki Krf, Korziko, rojstni kraj Napoleona) Toulon, Nico, Marseille, Barcelono, Las Palmas, Alžir, Kartago in Malto, na domači obali pa Kotor Dubrovnik in Split. Potovanje bo trajalo približno 20 dni. Cejotna cena za potovanje in vso oskrbo v I. razredu bo štiri do pet tisoč dinarjev. Prijave za potovanje se sprejemajo že sedaj. Razen potnikov iz Jugoslavije se bodo izletu pridružili tudi Čehi in Poljaki. Izlet bo lepa slovanska manifestacija za naš Jadran.

• **Predavanja dr. Vojeslava Moleta v Beogradu.** V prestolnico je prispel naš rojak, profesor Jagiellonske univerze v Krakovu dr. Vojeslav Mole. Povabljen je bil v Beograd, da na Kolaričevi ljudski univerzi predava o poljski likovni umetnosti. G. dr. Mole bo imel te dni v prestolnici tri predavanja in sicer: »O umetnosti srednjeveškega Krakova«, »O umetnosti dveh poljskih kraljevih dvorov« in »Iz poljskega slikarstva 19. stoletja.«

Avtomobilist brez nezgod

je redkost, pa vendar mnogo avtomobilistov ni zavarovanih proti nezgodam. Naročite »JUTRO«, nezgodno zavarovanje pri

Zavarovalnici „Triglav“

dobite zastonj. 1880

• **Uspeh beograjskega baleta v Atenah.** V Atenah gostuje te dni balet beograjske opere. Kakor poročajo atenski listi, je na dosedanjih treh večerih imel tako velik uspeh, da bo nastopil še tri nadaljnje večere. Gledališče je bilo pri vseh dosedanjih predstavah natlačeno polno.

• **Še je čas, da naročite najstarejšo, reprezentativno slovensko kulturno revijo »Ljubljanski Zvon«,** ki jo izdaja »Tiskovna Zadruga« v Ljubljani. Tako boste najlepše podprli slovenska kulturna stremljenja in obenem koristili sebi, ker je »Ljubljanski Zvon« vsakem čitatelju najboljši vodič po domači in tuji književni produkciji. Okoli njega so zbrani naši najboljši pripovedniki. Pišite takoj upravi, Ljubljana, Šelenburgova ulica 3.

• **Tečaj za šolske zdravnike.** Iz nepredvidenih razlogov se je začetek tečaja za šolske zdravnike pri centralnem higijenskem zavodu moral odložiti do 1. februarja 1933. Prijave sprejema centralni higijenski zavod do 28. t. m.

• **Dve mesti zdravnikov** sta razpisani v državni bolnici za ženske bolezni v Ljubljani in sicer služba sekundarija osme položajne skupine in zdravnika pripravnika. Prošnje je vložiti pri banski upravi do 31. t. m.

• **Promocija.** G. Milan Žumer iz Cirknice je 19. t. m. na graški univerzi promoviral za doktorja vsega zdravilstva. Čestitamo!

• **Diplomiral** je na tehniški visoki šoli v Gradcu za strojnega inženjerja g. Josip Bandel iz Ljubljane. Čestitamo!

Da promine bolečina, da pozabim žitja pezo, daj mi Slamič, polič vina in pa „Jastog z majonezo!“

• **Odvetniški izpit** je napravil pri apelacijskem sodišču v petek 20. t. m. g. dr. Sluga Jurij iz Ptuja. Naselil se bo v Ptuju.

• **Službeni list dravske banovine** objavlja v 6. letošnji številki: zakon o trgovinski pogodbi med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo; konvencijo o ureditvi trgovinskih terjatev s pobotom med Jugoslavijo in belgijsko-luksemburško gospodarsko unijo; začasni trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Grško ter transakcijo z boni grške banke.

• **Prvi »Putnikovi« izletniki na Dunaj** so prispeli v petek zjutraj iz Beograda in Novega Sada in so zadovoljni nad izletom, ter dosedanjim programom, kakor tudi s celo organizacijo. Drugi izletniki odidejo iz Ljubljane gl. kolodvor 28. t. m. ob 21.50. Prijave sprejema »Putnik« v Ljubljani samo še do torka 24. t. m. do 18. ure. Vožnja tja in nazaj stane v II. razredu 433 Din, v III. razredu pa 296.50 Din. Celokupno bivanje 4. razr. 1370 Din v II. razr. 990 Din.

• **Župna smučarska tekma sokolske župe Ljubljana** bo 29. t. m. v okolici Črnuč in Ježice pri Ljubljani. Tekmujejo samo na daljavo pripadniki vseh oddelkov kot posamezniki, in sicer člani in moški naraščaj dopoldne ob pol 10. uri z nastopnim mestom in ciljem skupno pri opekarni v Črnučah, vsi ostali oddelki pa ob pol 14. uri z mestom nastopa in ciljem v bližini gostilne »Tavčarjev dvor« na Ježici. Razglasitev vseh uspehov ki bo po ugotovitvah na licu mesta: ob pol 17. uri v salonu Štirnovega kopališča. Prijave (samo potom društva) se sprejemajo do 27. t. m. Podroben razpis je bil razposlan vsem župnim edinicam, kjer je interesentom na vpogled.

• **Nesreča dunajskega slikarja v Splitu.** Siromašni dunajski slikar Viljem Kopscher se je s svojo ženo nedavno podal na potovanje in prodajal slike. Pretekli četrtek je prispel v Split. Ko je stal na robu parnika je močan morski val butnil v ladjo, pri čemer je slikar padel v morje in utonil.

• **Novi grobovi.** V Mislinju je preminil v 52 letu starosti posestnik in trgovec g. Konrad Iršič. V Št. Rupertu na Dolenjskem je ugrabila smrt g. Alojzija Jakliča, posestnika, mesarja in gostilničarja. — V zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani je v petek preminila po daljši bolezni 51 letna Marija Sartoryjeva, bivša gostilničarka na Žabjeku. Pogreb pokojne bo danes ob 16. izpred zavetišča na pokopališče k Sv. Križu. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• **Obup Slovenke v Osijeku.** V petek zjutraj je v Osijeku skušala izvršiti samomor Marija Ambrožičeva iz Ljubljane, stara 35 let, zaposlena v nekem nočnem zabavišču. Prepeljali so jo v težkem stanju v bolnico.

• **Delomrzneži in izkoriščevalci občinskih podpor.** Za delomrzneže in izkoriščevalce občinskih podpor je kr. banska uprava dravske banovine proglasila naslednje osebe: Štefan Gradišnik, pristojen v občino Mežica pri Dravogradu; Janez Klun iz Novih Lazov pri Kočevju, Franc Cajnklar iz Gradišča pri Ptuju, Simon Gornik s Toistega vrha pri Dravogradu, Ivan Galuf iz Trojan, Alojz Skalicki iz Sopot pri Šmarju, Rudolf Rombo s Polšnika, Valentin Mikolič iz Dednega dola, Jožef Garb iz Pobrežja pri Mariboru in Ivan Kocet iz Nedeljce pri Dolnji Lendavi.

• **Enajst glav živine se je zadušilo.** V hlev veleposestnice Ivane Markežove v Svetincih pri Sv. Urbanu pri Ptuju je v noči na 20. t. m. moral nekdo iz hudobije ali pa iz neprevidnosti vreči ogorek cigarete, ki je padel na v hlevu stoječo posteljo, na kateri je bil slamnjač, ki je začel tleti. Ker se ogenj ni mogel razviti, je bil hlev kaj kmalu poln dušljivega dima, ki je zadušil enajst glav goveje živine. Poleg tega je poginilo tudi veliko perutnine in še škoda ceni na več tisoč dinarjev. Ko je zjutraj hotela gospodinja v hlev, ji je pri vratih buhnih v obraz oblak dima. Kdo bi bil storilec, se še ne ve, orožniki pa vneto vodijo preiskavo.

FILME ALI PLOŠČE

Vam razvija in kopira najlepše in najcenejše še vedno le

Foto Tourist, Ljubljana

Šelenburgova ulica 6-I. 2050

• **Hripa se ponovno pojavlja** v nekaterih deželah. Upamo, da se ne bo razširila tudi pri nas. Pri vsem tem upanju pa zahteva previdnost, da se zavarujemo še ob pravem času. Skrbeti moramo, da bolezenske kali ne pridejo v telo in to se doseže z uspešno desinfekcijo ust in grla. Odlično sredstvo za tako desinfekcijo so Anacotpastile dr. Wandera. Te pastile vsebujejo tudi formaldehid, ki se v ustah sprosti v obliki plina ter temeljito razkuži grlo in ustno duplino. Okus pastil je zelo ugoden, dobijo pa se v vseh lekarnah po zmerni ceni.

• **Času primerno.** Zaradi pomanjkanja gotovine se je tvrdka **A. & E. Skaberne,** Ljubljana odločila sprejemati v plačilo tudi hranilne knjižice. Glej današnji oglas!

• **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

• **Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod Trančo 2-III.**

Iz Ljubljane

u— **Svetosavska proslava** se bo letos vršila v petek 27. t. m. v veliki dvorani hotela »Union«. Dopoldanska proslava je namenjena v prvi vrsti šolski mladini in staršem; začela se bo ob 9.30, a končala po 11. Spored sestoji iz kratkega cerkvenega obreda s sekanjem kolača in nagovorom domačina proslave g. inspektorja M. Presla o pomenu dneva. Nato bo svečana dijaška akademija, na kateri sodelujejo učiteljiščniki z mešanim pevskim zborom pod vodstvom prof. Ivana Repovša ter dijaškim orkestrom učiteljiščnikov pod vodstvom prof. Radovana Prosenca. Učenci osnovnih in srednjih šol bodo deklamirali razne umetniške in rodoljubne pesmi. Po akademiji se bodo delile nagrade učencem, gosti bodo postreženi s koljivom (žitom). Na koncu proslave bo dijaški ples do 12. s spremljevanjem orkestra dravske vojaške godbe. Za to prireditev ni vstopnine. Večerna proslava se prične ob 20.30 s koncertom, ki ga bodo izvajali naši priznani umetniki: ga. Pavla Lovšetova, gg. Julij Betetto in dr. Danilo Švara ter pevski zbor učiteljiščnikov in pevsko društvo »Grafika« pod vodstvom prof. Adolfa Gröbminga. Nekatere točke programa se bodo prvič izvajale v Ljubljani. Po koncertu bo ples ob spremljevanju orkestra dravske vojaške godbe.

u— **Seja občinske uprave ljubljanske.** V sredo ob 17 se bo vršila prva letošnja seja občinske uprave. Na dnevnem redu so med drugim poročila: o poroštvu mestne občine ljubljanske za posojilo za zgraditev trgovske akademije; o gradbenem dovoljenju za stopnjišče pri Gerberju; o regulaciji Emonske in Aškerčeve ceste; o postavitvi trafike na Marijinem trgu; o imenovanju novih ulic, o regulaciji trga na Ajdovščini ter o prošnjah upokojencev glede na odlok banske uprave.

Vsem dragim sorodnikom ter številnim prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so mi čestitali k moji 65letnici in k godu, se najprisrčnejše zahvaljujem.

V dani

2043 **Anton Drašler**

Pri odebelelosti, težkočah dihanja, protinu, revmatizmu in boleznih krvnih posod je Saxlehnerjeva naravna grenčica **HUNYADI JANOS** najzanesljivejše sredstvo za pospešenje presnove, obtoka krvi in črevesnih funkcij. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in vseh boljših trgovinah. Pazite na etiketo z rdečim srednjim poljem!

ZOBNI ZDRAVNIK

DR. JOSIP TAVČAR

specijalist za ustne in zobne bolezni

Ljubljana, Gledališka ulica 4, tel. 3393

radi preselitve v nebotičnik (I. nadstr.)

do 6. februarja ne ordinira.

NAZNANILO

Cenjenemu občinstvu, posebno foto amaterjem, smučarjem, turistom in drugim sportnikom vljudno sporočam, da sem otvoril

trgovino s foto materijalom in pokrajin. razglednicami

na Miklošičevi cesti štev. 6, vis-a-vis hotela Union.

Imel bom vedno na zalogi sveže blago vseh svetovnih znamk, foto aparatov, kemikalij in vseh drugih fotografskih potrebščin. Izdelval bom vsa amaterska dela, posebno povečane slike, dajal vsakomur brezplačni strokovni pouk ter vodil foto-tečaje. Najvljudneje se priporoča

FOTO TOURIST: Lojze Šmuc

Miklošičeva cesta št.6, vis-a-vis hotela Uniona

2050

Ce Vas boli glava ali zobje, če imate migreno ali neuralgijo, ublažuje bolečine

Alcophen Dr. Wandera

Orig. fijola z 20 tabl. Din 20·—
1 tableta Din 1·50

Dobiva se v vseh lekarnah.

Odobreno od Min. soc. politike in narodnega zdravja S. Br. 17429 od 3 oktobra 1932.

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730

Danes ob 3., ½5., 6., ½8. in 9. zv.

Slavni

Tim Mac Coy

v veliki velenapeti pustolovščini

„V dobi slave“

Kot dopolnilo predvajamo še nov Paramountov tednik

Cene najnižje: 2.—, 4.—, 6.— Din

u— **Sokol I. Tabor** javlja svojemu članstvu, da je preminil ustanovni član br. Ludovik Petrovčič, trg. potnik. Zavratna bolezen ga je prisilila, iskati si zdravja na Golniku. Žal je bilo prepozno in neusmiljena smrt ga je pobrala v najlepših letih. Bil je navdušen Sokol, posebno pa še vnet Taborjan. Ko se je sklenilo, nabaviti si prapor je bil prvi med darovalci, podarivši potrebno svilo. Pa tudi sicer je povsod, kamor ga je zanesla Sokol, posebno pa še vnet Taborjan. Ko se je sklenilo, nabaviti si prapor je bil prvi med darovalci, podarivši potrebno svilo. Pa tudi sicer je povsod, kamor ga je zanesla pot, zbiral darove za Tabor. Žal se zaradi prepoznega obvestila društvo ni moglo udeležiti njegovega pogreba na Golniku, zato pa smo se ga spomnili s tem, da smo razobesili črno zastavo. — Blagemu pokojnemu bratu časten spomin.

Zvočni kino Ideal

Danes premiera orijentalskega velefilma napete vsebine in razkošno lepih posnetkov

KISMET

GUSTAV FRÖHLICH
DITA PARLO

Vladimir Sokolov in Anton Pointner

Kot dopolnilo Ufin zvočni tednik in prekrasen kulturni film »Cudeži v jezerih«

Predstave danes ob 3., 5., 7. in 9. zvečer

u— **Peto poljudno znanstveno predavanje Prirodoslovne sekcije Muzejskega društva za Slovenijo** bo 26. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Predaval bo generalni inspektor inž. Sbrizaj o »Ljubljanskem barju nekdaj in sedaj«. Ob skioptičnih slikah bo tolmačil nastanek barja in njegov razvoj in zgodovino do današnjih dni. G. predavatelj je znan strokovnjak za osuševanje barja in nam bo pojasnil tudi izglede za bodočnost, kar se tiče ekonomske obdelave Ljubljanskega barja. Predavanje je namenjeno najširšim slojem, ki jih sekcijski odbor prav vljudno vabi na čim številnejšo udeležbo. Vstopnina običajna.

u— **Predavanje Zveze kulturnih društev.** V sredo 25. t. m. bo pod okriljem ZKD predavanje dr. Pavla Pestotnika o državi in cerkvi. Predavanje je poljudno znanstvenega značaja. Prihodnjič bo predaval g. prof. Slodnjak o Tavčarju kot politiku ob 10. letnici njegove smrti, nato pa primarij dr. Zalokar o rojstvu in umrljivosti narodov. Predavanja se vrše ob 20. v Kazini, II. nadstropje.

CYANIK

najučinkovitejši plinski strup za pokončavanje lisic in drugih roparic, nadalje novo došli svež strihnin se dobi stalno v

drogeriji „Sanitas“ Celje

ali pa v Ljubljani na Dunajski cesti št. 5

2065

Otvoritev trgovine

PRED ŠKOFIJO 21

tvornica F. ZORN

d. z o. z.

prodaja svoje lastne izdelke usnjatih in športnih predmetov

Nahrbtniki, kovčki, aktovke, listnice, denarnice, damske torbice in športni pasovi

u— **Knjižnica in čitalnica Jugoslovensko-angleškega društva** zopet redno posluje v novem društvenem lokalu v Rožni ulici 41, v pritličju desno. Knjige se izposojajo članom ob torkih in petkih od četrt na 6. do 7. ure. Čitalnica je odprta vsak dan od 4. do 7. ure. Redni tedenski konverzacijski sestanki se bodo še nadalje vršili ob sredah ob 8. v Kongresni kavarni poleg kina Matice. Članarina znaša letnih 40 Din, za dijake letnih 20 Din in se plačuje četrtletno. Nove člane vpisuje knjižničarka ob torkih in petkih in tajnik na konverzacijskih sestankih. Dijaki se morajo izkazati z dijaškimi legitimacijami.

u— **Danes Mamsell' Nitouche v Elitnem kinu Matici.** Opozarjamo ljubitelje zabavnih filmskih operet na današnji filmski program ZKD — na popularno opereto Mamsell' Nitouche. Prelepe arije, vesela vsebina in izvrstni igralci v glavnih vlogah: Any Ondra, Georg Aleksander, Oskar Karlweis in Hans Junkermann bodo slehernega gledalca zadovoljili. Film se predvaja danes ob 11.

u— **Kvintet pihal.** Da pri nas ne gojimo pihalnih instrumentov v taki meri, kot bi to morali in kot to delajo drugod, je iskati vzroka v tem, da teh glasbil ne poznamo dovolj. Komorni kvintet, ki izvaja jutri na drugem Sloginem komornem večeru v zasedbi: flavta, oboa, klarinet, fagot in rog znamenita dela Taffanela, Beethovna in Blummerja, bo s to izbrano glasbo pokazal, kako more skupina teh zanimivih glasbil ustvariti čudovite glasbene vtise. Spored izvajajo gg.: Korošec, Janeček, Gregorc, Lukas in Hanek — vsi člani opernega orkestra. Koncert bo v kino-dvorani Ljubljanskega dvora; vstopnice se dobe v predprodaji v trafiki Pugelj, Miklošičeva cesta, palača Pokojninskega zavoda in v Matični knjigarni.

Pogrebno zavarovanje!

Ali si že član Socijalno-zavarovalnega društva

„HUMANITAS“

reg. pomožne blagajne, LJUBLJANA, Novi trg 5. 1943

u— **Abrahama je srečal** včeraj priznani policijski uradnik in veščak v detektivski službi, izborni poznavalec Ljubljane in njenih skrivnosti g. Josip Hauptman. Srečanja se pač ni mogel pri vsej svoji spretnosti ogniti in bosta zdaj z očakom skupaj korakala skozi življenje, k čemur pa kar lepo čestitamo!

u— **Obrtni zakon in privatni nameščenci.** Prejeli smo: V sredo zvečer je priredila Zveza društev privatnih nameščencev v dvorani OUZD, dobro zasnovano javno predavanje o najvažnejših poglavjih obrtnega zakona. Po izčrpnem tolmačenju in pravno-praktični interpretaciji predavatelja dr. Janko Köstla je sledila polurna diskusija iz praktičnih potreb in doživljajev navzočih poslušalcev, ki je baš pokazala, kako važna so taka predavanja za privatnega nameščenca. Žal pa se širši krog zaradi brezbrižnosti in podzavednosti svojega stanu za take stvari interesira šele tedaj, ko stoji pred dejstvom. Pričakovati je bilo, da se bodo za to predavanje interesirali predvsem vodilni uradniki, poslovodje in deloma tudi šefi posameznih firm in podjetij, ki so pravno-praktičnega poduka iz obrtnega zakona najbolj potrebni, toda takih interesentov ni bilo opaziti. S točnim poznavanjem interpretacij posameznih poglavij obrtnega zakona bi lahko odpadla marsikatera neugodna pravda pri obrtnem sodišču. Prihodnje predavanje bo obravnavalo bolniško zavarovanje.

u— **Železničarji,** člani Podpornega in posmrtnega društva železniških upokojencev v Ljubljani, se vabijo na sestanek in družabni prijateljski pogovor v ponedeljek ob pol 15 v restavraciji pri »Levu«, Gosposvetska cesta. Razpravljalo se bo v zadevi omenjenega društva.

SMUČI

kompletne 180—220 Din

AVTOBUS ROJINA, ZG. ŠIŠKA

Telefon 27-78 2011

u— **Društvo izložbenih aranžerjev** poziva vse interesente, da se prijavijo za tečaj najkasneje do ponedeljka. Kdor se do tega dne prijavi, plača učnino v znižani izmeri, vsi ostali pa bodo morali plačati predpisano učnino. — Odbor.

u— **Mestnim pragmatičnim upokojencem.** Kr. banska uprava je odobrila pravila »Društva mestnih upokojencev v Ljubljani«. Društveni ustanovni zbor se bo vršil 7. februarja ob 17. v spodnji dvorani hotela »Metropol« (Miklič). Dosedaj je prijavilo svoj pristop 82 članov in članic.

u— **Občni zbor starešinskega društva »Jadran« ob pol 11. uri v zbornici na magistratu.**

u— **Društvo stanovanjskih najemnikov Ljubljani** sklicuje svoj redni občni zbor za 8. februarja ob 8. zvečer v salonu restavracije pri »Levu«, Gosposvetska cesta 16. Člani, ki še nimajo članskih izkaznic (zelenih), naj izvolijo iste dvigniti v društveni pisarni, Vegova ulica št. 8, dvorišče levo ob delavnikih popoldne od 3. do 7. ure.

u— **Na občnem zboru Uradniške menze** na Sv. Petra cesti 25, je bilo sklenjeno, da se hrana članom in gostom v toliko izboljša, da se jim odslej servira opoldan še po dvakrat v tednu močnata jed ter se dá možnost izbire gotovih prikuh. Celodnevna hrana z zajtrkom stane 13 Din, brez zajtrka 11 Din, kosilo ob delavnikih 7 Din in samo večerja 5 Din. V abonma sprejema menza pod istimi pogoji tudi privatne uslužbence in dijake.

u— **Novo lekarno** otvori danes v Št. Vidu nad Ljubljano v hiši g. Frida Lenarda, poleg nove poštne zgradbe, mag. pharm. Josip Oblak. S to otvoritvijo se bo izpolnila prebivalstvu v tej lepi gorenjski pokrajini ena izmed gorečih želj v pogledu narodnega zdravstva.

Vitamini krepe vsakogar

JAFFA POMARANČA

jih vsebuje obilo. 2004

SMUČARSKI in SPORTNI čevlji najboljše vrste v vseh velikostih se dobijo le v trgovini **ŽIBERT, Prešernova ulica.** 1920

RIBJE OLJE

norveško, vedno sveže v **DROGERIJI KANC**

Židovska ulica 1. 1916

Metuljčki, kotiljoni

in srčki ter vsi drugi okraski za plesne prireditve

MILENA ZOR-JEŽEK, LJUBLJANA

Palača kreditne banke 1a-IV, levo

u— **Prijatelji ptičkov,** ki so brez sredstev, a bi radi krmili lačne ptičke, naj se zglase samo v delavnikih med 13. in 14. uro v Bonačevi tovarni pri tajniku Kelnariču, kjer bodo dobili zrnato hrano za ptičke. Vrečice pa prinesite s seboj. Vse imovitejše dobrotnike ptic pa podpisano društvo vljudno prosi, da se spričo zadnjih snežnih zametov, ki so pticam skoro docela onemogočili priti do hrane, spominjajo teh naših malih in zvestih prijateljic. — Društvo za varstvo ptic pevk v Ljubljani.

TEHNIČNI BIRO
ARH. IVAN ŽUPAN
IZ
LJUBLJANA
GRADIŠČE ST. 13

Marsikdo, ki ima novo hišo, se Vam pritožuje. Poslopje ni tako, kakor si ga je želel; prekoračil je proračun in ga sedaj teži dolg. Vse te skrbi, zlasti pa denar si prihranite, če imate dober in ekonomičen načrt in strokovno gradbeno vodstvo.

u— **Razni poškodovanci.** V mestni klavnici se je včeraj zjutraj pri razkosavanju mesa hudo ponesrečil 18 letni Slamičev mesarski vajenec, Janko Rajaković. Spodrsnil mu je nož in si je mladenič prerezal žile na desni roki. V splošno bolnico so pripeljali dva prav mlada poškodovana zimska sportnika in sicer 10 letno hčerko poštnega uradnika Olgo Ilaševo z Vač, ki si je pri sankanju zlomila desno nogo, in 12 letnega sina Ludvika Lesarja iz Ribnice, ki si je pri smučanju nalomil desno ključnico. Iz Škofje Loke pa so pripeljali 19 letno služkinjo Frančiško Blaznikovo, ki je v samomorilnem namenu izpila večjo količino lizola, že dalje časa je bolehala na živčni bolezni.

u— **Sinček v zaporih, mati na mrtvaškem odru.** Mali nebogljeni Mihec je res zapuščena reva. Star je šele 12 let in že je zašel na stranpota. Začel je krasti. Njegova mati, ki je dolga leta garala v neki tovarni, je zbolela in je iskala zdravja v bolnišnici, a zaman. Pred dnevi je umrla. Sinček Mihec pa je v odgonskih zaporih, čaka, da ga odpeljejo v deško vzgojevališče na Ponovičah pri Litiji. V spremstvu ječarjeve mamice se je Mihec udeležil materinega pogreba. Močno se je razjokal. Tam z zelene Štajerske pa je prišla Mihcu nepoznana teta in začela spraševati, če je mati kaj zapustila. Ko so ji povedali, da nič razen dolgov, jo je urno odkurila domov.

Kino-amaterji!

Naslove za Vaše filme in prvovrstne povečave iz 16 in 9.5 mm ozkega filma izvršuje strokovna tvrdka

JANKO POGAČNIK

2052 **LJUBLJANA**

Tyrševa (Dunajska) 20.

u— **Kontrola mleka.** Tržno nadzorstvo je z organi mestnega dohodarstvenega urada preteklo leto vzelo po mlekarnah in pri mlekaricah 629 vzorcev mleka in 52 vzorcev bio-mleka. Državni higienski zavod je ugotovil, da je bilo pri domačem mleku le 96 vzorcev slabih, ker je bilo mleko ali močno nesnažno, posneto, z vodo pomešano ali pa je imelo prenizko maščobo. Z vodo potvorjeno je bilo 16 vzorcev, prenizko maščobo pa je imelo 22 vzorcev. Mlekarice so bile od tržnega nadzorstva primerno kaznovane in so morale hkratu higienskemu zavodu plačati stroške preiskave.

POLNOVREDNE IN MODERNE

RADIO

aparate

kupite pri tvrdki

H. SUTTNER

LJUBLJANA 4

Tyrševa (Dunajska) cesta štev. 1 B.

Ugodni plačilni pogoji.
Zahtevajte brezplačni cenik.

u— **Smučarski tečaj SPD.** Slovensko planinsko društvo priredi v dneh od 23. do 27. t. m. prvi petdnevni smučki tečaj za začetnike in manj izvežbane smučarje. Prijave s prijavnino 25 Din, sprejema pisarna SPD, Ljubljana, Masarykova c. 14-I. Zbirališče jutri ob 14.30 pri Češnovarju ob Dolenjskem mostu. Tečaj vodi savezni učitelj Kveder.

u— **Za smučarje začetnike** in začetnice, ki zaradi pomanjkanja časa ne morejo izven Ljubljane smučati, priredi TKD Atena 10 dnevni smučarski tečaj pod strokovnim vodstvom na najbližjem ljubljanskem terenu. Tečaj stane za osebo 20 Din in se plača pri vpisovanju, ki se vršilo samo v torek 24. t. m. od pol 7. do pol 8. zvečer v telovadnici ženske realne gimnazije na Bleiweisovi cesti.

u— **Za slepe** je daroval dr. Albin Smole, odvetnik v Ljubljani, iz neke kazenske zadeve 100 Din.

u— **Plesni zavod »Jenko« v Kazini** ima svoje tečaje in posebne ure še do marca: »nedeljski popoldanski« od pol 4. do 7. Večerni tečaji ob 20.: torek »nadaljevalni«, sredo »družabna perfekcija«, petek »začetniški«. Informacije in posebne ure vsakodnevno.

Telefon 33—87

Na državno prvenstvo v Bohinj!

28. in 29. januarja 1933

Krasni smuški skoki. Vožnja polovična.

Iz Maribora

a— **Cercle francais.** Gospa Th. Anthoine, predavateljica pariške Alliance francaise, bo predavala v torek dne 24. t. m. ob 20. v kinu Apolo o francoskih Alpah. Veliko število lepih projekcijskih slik bo kazalo krasote teh krajev. Predavanju bo sledil film modnih modelov velikih pariških krojačev za leto 933. Odbor vabi vse člane društva in vse prijatelje francoskega jezika k tej velezanimivi prireditvi.

a— **Pododbor Združenja rezervnih častnikov in bojevnikov** poziva svoje člane k udeležbi 7. rednega letnega zborovanja v nedeljo 5. februarja v dvorani hotela »Zamorec«.

a— *Ljudska univerza.* V torek 24. t. m. bo skupna prireditev s francoskim krožkom. Gospa Th Anthoin bo predavala v francoščini na podlagi skioptičnih slik o Dauphinejskih Alpah. Predavanju bo sledil film o damski modi za tekoče leto. Naše dame si bodo ob tej priliki mogle ogledati najnovejše modele vodilnih pariških krojaških ateljejev.

a— *Iz delovanja pomožne akcije.* Mestni socialno-politični urad podpira iz sredstev pomožne akcije okrog 4000 oseb, ki prejemajo podporo v prehrani ali denarju. Od teh je zaposlenih pri cestnih delih okrog 120 delavcev, katerih vzdrževanje stane mestno občino okrog 100.000 Din mesečno. Družine, ki štejejo več družinskih članov in ki vodijo lastno gospodinjstvo, pa dobivajo nakaznice, s katerimi si morejo nakupiti pri trgovcih do označene vsote živila na račun pomožne akcije. Te podpore so deležni le oni reveži, ki so za fizično delo zaradi bolezni ali starosti nesposobni. Doslej je razdelil socialnopolitični urad okrog 30.000 Din v živilskih nakaznicah. Iz sredstev pomožne akcije prejema dnevno okrog 410 oseb hrano v Ljudski in Javni kuhinji. Denarne podpore pa se delijo le v najnujnejših primerih in je bilo doslej razdeljenih 16.000 Din Mnogo pa se je razdelilo tudi moke in kuriva, ki je bilo deloma darovano, deloma pa kupljeno. Skupno je doslej izdala blagajna pomožne akcije že okrog 250.000 Din. Dohodki pa so predvideni iz celotne nabiralne akcije na okroglo 400.000 Din in je v tem znesku zapopaden tudi prispevek mestne občine 100.000 Din. Je pa še veliko revežev, ki so potrebni pomoči, vendar pomožna akcija ne more zaradi skromnih sredstev nuditi vsem pomoči.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!
DARMOL
Odobreno od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja S. štev. 249 od 19. I. 1932.

a— **Predavanje o sestavi davčnih napovedi za pridobnino** bo v torek 24. t. m. v torek 24. t. m. ob 20. v lovski sobi hotela »Orel«. Obrtna zadruga vabi svoje člane k polnoštevilni udeležbi.

a— *Zanimiva razsodba upravnega sodišča.* Te dni je razpravljalo upravno sodišče v Celju o znanih pritožbah posameznih strank proti pobiranju davščine na nezazidane parcele po mariborski mestni občini. Upravno sodišče je razsodilo, da so vse pritožbe utemeljene in jim je ugodilo ter je tozadevne odločbe mestne občine razveljavilo kot nezakonite.

a— *Pri »Treh ribnikih«* bo zbran danes o priliki velikih mednarodnih in propagandnih tekem v umetnem drsanju ves Maribor. Olepševalno društvo opozarja, da bo drsališče vse dopoldne zaprto in bo odprto za splošno uporabo šele popoldne po končani tekmi.

a— *Naši najmlajši smučarji* se bodo zbrali danes k otvoritvi svojega smuškega brezplačnega tečaja ob 9. dopoldne pri godbenem paviljonu v mestnem parku.

a— *Nepojasnjen strel.* Predsinočnjim okrog 23. se je takoj po prihodu ljubljanskega osebnega vlaka zglasil na policijski stražnici na Aleksandrovi cesti 27letni posestnikov sin Štefan B. iz Črešnjevca pri Slovenski Bistrici in prosil, da bi ga prepeljali v bolnišnico, ker sam zaradi izgube krvi in splošne slabosti ni mogel več hoditi. Istega dne ga je namreč neki lovski paznik baje po nesrečnem naključju obstrelil in so ga zadele mnogoštevilne šibre v desno roko in nogo. Mariborski reševalci so ga prepeljali z avtomobilom v bolnišnico.

a— **Lanski potniški promet na mariborskih kolodvorih.** Na glavnem kolodvoru je bilo odpravljenih 445.239 potnikov, prišlo pa je 553.272 potnikov. Na koroškem kolodvoru je bilo odpravljenih 43.857 in sprejetih 44.554 potnikov. Pri potnikih, ki so dopotovali v Maribor, pa niso upoštevani oni, ki so imeli povratne vozovnice. Tukajšnja poslovalnica »Putnika« pa je prodala lani 30.690 vozovnic v razna mesta tu- in inozemstva.

a— **Frekvenca hotela »Graf«.** V preteklem letu je prenočilo v policijskih zaporih, ali kakor jih Mariborčani že od nekdaj imenujejo »Hotel Graf«, 3.089 oseb. Oddanih jih je bilo 837 predstojništvu mestne policije, 229 sodišču, 76 okrajnem glavarstvu za levi breg, 28 obmejnemu policijskemu komisarijatu, 14 mestnem poveljstvu, 8 vojaškemu okrožju, 8 glavni carinarnici, 11 glavnemu oddelku finančne kontrole, 2 orožniški postaji v Mariboru, 2 orožniški postaji na Teznu, 6 mestnemu županstvu, 48 javni bolnišnici, 1 umobolnici, 6 domači oskrbi, 1 hiralnici, 115 je bilo eskortiranih, odgonskim potom pa je bilo odpravljenih 1147 oseb. Policijsko kazen je presedelo v zaporih 483 oseb v 1126 dneh. Zaprtih je bilo 69 zaradi beračenja, 50 zaradi potepuštva, 49 zaradi splošnega suma, 118 zaradi prekoračeja državne meje brez potnega lista, 40 zaradi tihotapstva, 50 zaradi vlačuganja, 72 zaradi tajne prostitucije, 50 po zakonu o zaščiti države, 116 zaradi razgrajanja, 91 zaradi pijanosti, 3 zaradi razbojništva, 17 zaradi vlomov, 135 zaradi tatvin, 20 zaradi goljufij, 16 zaradi težke telesne poškodbe, 8 vojnih ubežnikov, 1 zaradi bigamije, 1 zaradi detomora, 3 zaradi uboja, 3 zaradi ponarejanja denarja, 6 zaradi vohunstva, 5 zaradi roparskega napada, ostali pa zaradi raznih drugih manjših prestopkov in pregreškov.

a— *Ceneno meso v mestni klavnici.* Jutri 23. t. m. od 8. zjutraj dalje se bo prodalo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 160 kg govejega mesa po 4 Din, in sicer za osebo največ po 2 kg.

a— *Včerajšnji živalski trg* je bil prav dobro založen. Slaninarji so pripeljali 41 voz slanine in sveže svinjine. Krompirja in drugih poljskih pridelkov je bilo 3, jabolk pa 2 voza. Perutnine je bilo komaj okrog 300 komadov.

a— **Nageljčke, šopke, vence. Kličite telefon 27-66, Jemec, vrtnarstvo, Maribor.**

Iz Celja

e— **Spored današnje matineje Jadranske straže** ob 11. v veliki dvorani Celjskega doma, je naslednji: 1. Pozdrav. 2. Hajdrih: Morje Adrijansko, poje moški zbor »Oljke«. 3. A. Aškerc: Balada o Čožotih in A. Bajec: Pesem emigrantov; recitira govorni zbor »Soče«. 4. »Osnovne naše pomorske ideologije; predava g. prof. dr. Ivo Rubić, glavni tajnik Jadranske straže v Splitu. 5. »Split in okolica«, skioptične slike. 6. Marinković: »Na Adriju!«, poje moški zbor »Oljke«. Prireditev je brez vstopnine. Glede na pestri spored matineje in aktualni problem predavanja je pričakovati, da bo velika dvorana popolnoma zasedena, ker mora biti v nas zavest dolžnosti, da vedno in povsod čuvamo jugoslovensko morje.

e— **Ljubljanska drama** bo gostovala v ponedeljek 23., in ne v torek 24. t. m., ob 20. v celjskem mestnem gledališču s slovito Rostandovo dramo »Vest«. Gostovanje bo gotovo nudilo velik umetniški užitek, zato svetujemo občinstvu, da si takoj nabavi vstopnice v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove.

e— **Šušmarstvo** je danes najtrši oreh vsega obrtništva. Da se tega zla med obrtniki nekoliko otresemo, pozivamo vse obrtnike in obrtnice, da prijavijo slehernega šušmarja, ki jim je znan, na naslov »Društvo jugosl. obrtnikov za dravsko banovino, podružnica v Celju«, ki ima svojo pisarno v Razlagovi ulici št. 6. V prijavi je treba navesti ime in priimek šušmarja, bivališče in točne podatke, kje, kedaj in v kakšnem delu je dotičnik šušmaril, ter po možnosti tudi priče.

e— **Iz policijske statistike.** V območju celjske policije so bili lani izvršeni 3 samomori, 2 roparska napada, 8 težkih telesnih poškodb, 3 nevarne grožnje, 115 tatvin, 22 goljufij, 18 pregreškov proti osebni varnosti in imetju in 2 utaji. Zaradi kriminalnih deliktov je bilo izvršenih 162 aretacij.

e— **Pravočasno so ga prijeli.** Stražnik je 19. t. m. zvečer zalotil za nekim grmom ob cesti v Zavodni 20letnega delavca Franca Ž. z Zvodnega pri Teharju, ko je prežal z nožem v roki na nekega tekmeca, na katerega je bil ljubosumen.

e— **Mestni kino.** Danes ob pol 17., pol 19. in pol 21. izvrstna zvočna opereta »Huzarji plešejo« in zvočna predigra.

Iz Kranja

r— **Velik gasilski ples** se bo vršil letos pred Svečnico dne 1. februarja ob 8. zvečer v vseh prostorih Narodnega doma. Priprave za to tradicionalno prireditev so v polnem teku. Brezdvoma bo nudil ta večer največje družabno razvedrilo v letošnjem predpustu. Podroben spored prireditve objavimo pravočasno. Na ta popularni ples opozarjamo že danes vse prijatelje prave, neprisiljene zabave.

r— **Za OM obrambni sklad sta darovala** ga. Janja Miklavčičeva, šol. upr. v p. in g. dr. Simon Dolar, gim. ravnatelj, vsak po 100 Din. Iskrena hvala!

Iz Tržiča

č— **Krajevna organizacija JRKD** je sprejela na svoji odborovi seji najostrejši protest proti dr. Koroščevim punktacijam, pozivajoč vlado, da izvede šestojanuarski program do podrobnosti, in izrekajoč svojo neomajno vdanost kraljevskemu domu Karagjorgjevićev.

č— **Za smučarje** je nastopilo najlepše vreme z izvrstnim snegom. Sokolska deca ima to nedeljo svojo prvo letošnjo tekmo na progi 3 km, naraščaj pa na progi 6 km. Zanimanje za tekmo je veliko. Smuka na Kofcah je ugodna, dostop lahak. Zelenica pa itak ne potrebuje posebnega priporočila, ker jo smučarji prav dobro poznajo. Mraza imamo v Tržiču od 2 do 7 stopinj.

č— **V tržiških obratih** bodo v kratkem razpisane volitve obratnih zaupnikov. Te so vedno zelo burne in agitatorji napenjajo vse sile in uporabljajo vsa dovoljena in nedovoljena sredstva, da dosežejo zmago svoje liste. Domoljubne organizacije opozarjamo na te volitve in jih pozivamo, naj store potrebne korake, da pridejo kot obratni zaupniki taki delavci, ki jim bo blagor delavcev v prvi vrsti pri srcu.

Iz Kamnika

ka— **Rodbina Poropat je darovala** namesto venca na grob blagopokojni ge. Trampuž 100 Din Družbi sv. Cirila in Metoda. Iskrena hvala!

Iz Litije

l— **Nadležen gost** sodnih zaporov je S. Š. iz Maruševca, srez Ivanec, ki bi bil moral 15. t. m. po prestani kazni zapustiti tukajšnji zapor, česar pa ni bil voljan storiti ter je prosil na vse načine, naj ga še obdržijo v zaporu. Seveda jetničar tej želji ni mogel ugoditi, nakar je Š. zažgal čevlječeš: me vendar ne boste zapodili bosega v sneg! Toda ni šlo! Sodnik dr. Š. mu je podaril par čevljev in hajd na občino, ki ga je nato odpremila z odgonskim spremljevalcem do Brežic, kamor sta tudi srečno prišla, a pred mestom jo je Š. naenkrat pobral in urnih krač srečno utekel svojemu spremljevalcu. Naznanjen je bil žandarmeriji v Brežicah.

Iz Višnje gore

vg— *Sv. Duh* je z našimi smučarji že oživel. V idilično lepi smuški teren tam gori se je pa naselila pri nekom bolestna nevoščljivost, ki je privedla te dni nekega tamošnjega posestnika tako daleč, da zabranjuje smuko po snegu, ki leži po njegovih parcelah. Žalostno je to spričo dejstva, da si naši kraji tako žele tujskega prometa. Seveda, koliko bo zabranjevanje rodilo uspeha, bo pokazala bodočnost. Ustrezajmo gostom, kakor to pametno in gospodarsko delajo po drugih krajih. — Kako daleč je že smučarski sport prešel pri nas med ljudi, kaže vsak dan dolga veriga šoloobveznih otrok, ki se v šolo redno vozijo na smučeh.

vg— *Mladinska igra s petjem »Punčke žive«*, prvo odrsko delo učiteljice ge. Marije Hötzlove, ki je pri premijeri doseglo polno priznanje, je bila v soboto in nedeljo zopet uprizorjena ,to pot na odru pri Fari. V soboto se je podala igra izključno za šolsko mladino. Igralci so svoje vloge obakrat prav dobro rešili.

vg— *Danes popoldne* ob 15. bo pri predsedniku tujskoprometnega in olepševalnega društva v Višnji gori občni zbor te institucije. Glede na veliki pomen, ki ga društvo zavzema za ves naš okraj, je želeti, da se zbora udeleži poleg rednih članov tudi čim več zasebnikov.

Iz Zagorja

z— *Zahvala.* Vsem, ki so pripomogli k lepemu vsestranskemu uspehu dobrodelnega koncerta v korist kuhinje za bedno deco, izreka odbor Kola jugoslovenskih sester iskreno zahvalo. Posebno pa se zahvaljuje: rudniški godbi, pevskemu zboru »Loški glas«, gdč. V. Kneislovi in g. I. Culotu, za prostovoljno sodelovanje. Enako se še zahvaljuje odboru Sokola za brezplačno prepustitev dvorane in ravnateljstvu TPD za podaritev kurjave.

Iz Trbovelj

ZAHVALA!

Štejem si v dolžnost, da se javno zahvalim g. dr. Tone Cizelju, ki je s spretno izvršeno operacijo povrnil zdravje mojemu sinu. 2063

Josip Hanck, podjetnik, Trbovlje.

t— **Gospa ministrica.** Kdor se hoče izborno zabavati in od srca nasmejati, naj pride danes popoldne v Sokolski dom na gledališko predstavo »Gospa ministrica«, ki bo uprizorjena kot ljudska predstava pri znižanih cenah.

Iz Hrastnika

h— **Ustanovni občni zbor strelske družine** bo danes ob 14. v deški šoli.

h— **Dramatičen odsek Sokolskega** društva je uprizoril pretečeno soboto v Sokolskem domu komedijo »Velika A B C« v režiji br. Freyerja. Kakor vedno, smo bili tudi to pot z našo odrsko družino zelo zadovoljni.

Iz Laškega

l— **Posipajte pločnike!** Južno vreme in pa mrzle noči povzročajo, da so ob jutranjih urah pota in pločniki prevlečeni z ledeno skorjo, kar znači ne malo opasnost za pešce in se je pripetilo tudi že več nezgod. Med drugimi si je zlomil roko sanitetni svetnik dr. Jenko, ki se zdravi v domači oskrbi, dočim so morali posestnikovo hčerko Mici Božičevo z Gomilskega, ki si je zlomila nogo, oddati v celjsko bolnico.

l— **Mestna godba.** Na inciativo župana dr. Roša se je ustanovila mestna godba, h kateri se je že prijavilo 18 godbenikov. Tako je prišlo Laško končno vendarle do lastne godbe, katero smo posebno pri raznih prireditvah močno pogrešali, ko je bilo treba iskati pomoči drugje. Pričakujemo, da nas bo domača godba že v letošnji poletni seziji tu pa tam iznenadila s kakim promenadnim koncertom.

l— **Kaj vse kradejo.** Dne 12. t. m. je doslej še neizsleden zlikovec odnesel iz čakalnice III. razreda na železniški postaji stensko uro. Tat je uro povsem strokovnjaški snel iz okvirja, tako, da tatvine v prvem trenutku niso niti opazili.

l— **Pasje znamke.** Županstvo Laško opozarja vse lastnike psov, da si pravočasno preskrbijo znamke za pse in da plačajo pasji davek, ki znaša za leto 1933 (vštevši znamko) 80 Din. Pse, ki se zalotijo po določenem roku brez znamk, bo dalo županstvo konjaču poloviti in pobiti.

l— **Sokolski ples.** Glasbeni odsek tukajšnjega Sokolskega društva priredi 28. t. m. zvečer v vseh prostorih Radio-Therme ples s sodelovanjem društvenega jazz-a.

Iz Šoštanja

š— *Osebne vesti.* Vodstvo kemičnega laboratorija v Woschnaggovi tovarni usnja je poverjeno dr kem. Rauchu. — Gregorevčičevo trgovino v Družmirju je vzel v najem g. Spolenak Viktor. — Modistinja ga. Rotter Zofija, ki je dve leti imela svoj salon v Kolodvorski cesti št. 20 se je odselila v Maribor. Po njenem odhodu preneha biti modistovska obrt v Šoštanju zastopana.

š— *Prvi občni zbor strelske družine Ravne* je bil preteklo nedeljo v Ježovnikovi gostilni. Iz poročila, ki ga je podal tajnik te prve organizacije strelcev v Šaleški dolini, g. Šnuderl, je bilo posneti, da se je zaključilo prvo poslovno leto kaj ugodno. Marca ustanovljena družina šteje že 97 članov, med katerimi so 3 Šoštanjčani. Postavila je strelišče z uto, kakršnega ni daleč na okrog. Dohodkov je bilo 8026 Din izdatkov pa 7342 Din. Novemu odboru predseduje g. Franjo Natek iz Šoštanja, tajnik in gonilna sila vse družine pa bo tudi v bodoče učitelj g. Ljubo Šnuderl iz Ravn.

Iz Konjic

nj— **Občni zbor JRKD v Oplotnici** se je vršil v nedeljo 15. t. m. v Lipuševi gostilni ob številni udeležbi članov. Zbor je vodil predsednik g. Franc Petelinšek. Po poročilih funkcionarjev je bil voljen nov odbor, ki mu zopet predseduje g. Petelinšek. V odboru so zastopniki vseh slojev. Narodni poslanec g. Gajšek Karl je poročal o delu v narodni skupščini in o predvidenih javnih delih v srezu, ki se bodo izvršila z državno subvencijo. G. dr. Ervin Mejak je zbor pozdravil v imenu sreske organizacije in se bavil z ljubljanskimi »punktacijami«. Sreski tajnik Ciril Žagar je obravnaval nekatera organizaciiska vprašanja. Zbor je potekel v najboljšem razpoloženju prisotnih, ki so vsi obsojali razdiralno delo neodgovornih oseb v naši državi in je bila zadevna resolucija sprejeta soglasno in z velikim odobravanjem.

Iz Ptuja

j— **Kuhinja za brezposelne** bo otvorjena v ponedeljek v »Mladiki«. Začasno se bo kuhalo za 80 oseb ter pridejo v prvi vrsti v poštev v mestu stanujoči brezposelni in oni na poti skozi Ptuj. Izkaznice se dobijo na magistratu. To soboto bodo dame nabirale pri trgovcih in zasebnikih prispevke za brezposelne. Darujte, kolikor pač morete, saj bo število brezposelnih gotovo še narastlo.

j— **Živilski trg ostane na starem prostoru.** Pred dnevi je upravni odsek sklenil na svoji seji, da ostane do končne ureditve novega trga živilski trg na starem mestu. O tem, ali bo sploh prišlo do preložitve na Tyršev trg, se bo šele glasovalo. Čudimo se takemu sklepu. Ali so bile vse žrtve, ki jih je mestna občina že investirala v znesku okoli 200.000 Din zaman? Za koga so napravili šest lokalov na novi tržnici, ki stojijo sedaj prazni in se ne amortizirajo, čeprav bi mestna občina ob sedanji hudi denarni krizi zelo potrebovala denar? Pravijo: ako tu ne bo trg, se prostor preuredi v park. A Ptuj ima že itak lep park ob Dravi. Vprašanje novega modernega trga bi se moralo končno rešiti že iz higijeničnih ozirov. Sedanji trg je posebno ob tržnih dneh pretesen in morajo kmetice imeti blago razgrnjeno po tleh, da ga lahko vsak pes ovoha. Priporočamo občinskim odbornikom, da se na seji dotaknejo tudi tega tako važnega vprašanja.

j— **Zaklana živina.** V preteklem letu je bilo v mestni klavnici zaklanih 257 volov, 204 bikov, 499 krav, 497 telic, 1775 teličet, 2110 svinj in 51 konj. Vsega skupaj 5375 glav. Pojedli smo znatno več mesa, kakor predlanskim.

Dolly milo

Lavendel, Buttermilk, Idol, Chypre so najboljša za negovanje lica. 329

Iz življenja na deželi

GORNJI LOGATEC. Kdo ne pozna župana gospoda Miroslava Pupisa iz Gornjega Logatca in staroste delavnega domačega Sokola. Menda ni Notranjca, ki ne bo poznal ene najtrdnejših naprednih in sokolskih korenin, ki županuje Gorenjemu Logatcu že deseto leto in tudi starosta Sokola je enako dobo. Nedavno se je srečal z Abrahamom. Zaslug, ki jih ima predvsem za Gornji Logatec, ni mogoče v kratkem očrtati. Poudarjamo le, da je pri vsem svojem javnem delu nesebičen, iskren do vsakogar in splošno priljubljen. Polit čno je bil vedno v prvih vrstah naših podeželskih boriteljev za napredno misel in njegova občina ga je večkrat izvolila za svojega župana brez vsake protikandidatne liste. Zdaj je tudi predsednik krajevne organizacije JRKD. Zavednost Gorenjelogatčanov je v veliki meri njegova zasluga. Kot starosta je žrtvoval mnogo dela in truda, poleg tega pa tudi materialno za napredek društva, predvsem za Sokolski dom, ki je pravo žarišče vseh zavednih občanov. K jubileju tudi naše najiskrenejše čestitke! Na mnoga leta!

GUSTANJ. Društvo rokodelcev je vprizorilo tragedijo: »Nedolžen«, delo domačega 22letnega Šaterja Luke, preprostega vrtnarskega pomočnika. Vsebina je zajeta iz resničnega življenja. Glede obdelave in dejanja samega v tragediji bi se lahko s korekturo dosegla dobra stvaritev. Jezik je še kljub popravkom šibek, lahko bi odpadli tudi vsi samoumori in morije, ki so vidne gledalcem, pa se naj bi to prenesio v ozadje. Avtor naj se poglobi v študij dramatike in uspeh bo boljši. Vsekakor pa je pohvalno njegovo prizadevanje.

JEZERSKO. V zadnjem času je poskušalo več oseb brez dokumentov prekoračiti mejo, bili pa so vsi zavrnjeni in so morali nazaj v Kranj. — Družba Avtopromet Jezersko namerava na progi Kranj - Jezersko znižati vozne cene, da bo stala povratna vozovnica samo 40, enkratna vožnja pa 25 Din. Družba je pri banski upravi zaprosila za dovoljenje priključka iz Jezerskega na progo Kranj - Ljubljana. Če pride do tega, bodo poleti in pozimi omogočene direktne vožnje z avtobusom iz Ljubljane na Jezersko ter nazaj za ceno 50 Din. Jezersko prihaja kot letovišče in kot zimskosportni kraj vedno bolj v poštev. Smučarji imajo pri avtobusni vožnji poseben popust in plačujejo za celo vožnjo po 30 dinarjev.

RAKITNA POD KRIMOM. Rakitna, poznana po zdravem podnebju, priljubljena izletna točka Ljubljančanov v letnem času, idilično zatočišče bolehne dece, postaja tudi pozimi privlačna zaradi krasnega smučarskega terena. Valovit, malo obraščen svet z naselji, raztresenemi po vsej planoti, zadovolji tudi najbolj razvajenega prijatelja belega sporta. Letošnja izjemna zima je sicer deloma prekrižala marsikak lep načrt. Tako se tudi smučarski tečaj, ki ga je priredila drž. šolska poliklinika v Ljubljani, v celoti ni obnesel zbog pomanjkanja snega. Mladi smučarji, nastanjeni v prekrasni zgradbi otroškega okrevališča pod zdravstvenim vodstvom dr. Kristan-Lunačkove in zaščitnih sester poliklinike v Ljubljani, so imeli le nekaj dni ugodne smuke. Pod veščim vodstvom znanega sportnika g. Tinte, kateremu je požrtvovalno pomagal učiteljiščnik g. Jagodic, so mladi smučarji v tem kratkem času dosegli znatne uspehe. Ves prosti čas so pa izrabili s telovadnimi vajami, igrami in pripravo na prireditev mladinske predstave. Dovršeno so mladi igralci podali v splošno zadovoljstvo Albrehtovo mladinsko igrico: »Koren lečen«. Prireditev so posetili poleg domačinov tudi številni izletniki, predvsem starši tečajnikov, ki so darovali na prosti vstopnini precejšnje zneske. Dohodek prireditve so prireditelji odstopili revni šolski deci v Rakitni, za kar se jim je šolski upravitelj Taučar iskreno zahvalil. Po zaključku tečaja se je pa vreme izpremenilo in znatno zamelo, tako da so prišli došli smučarji na svoj račun. Po vseh gričih je oživelo pravo smučarsko življenje in vse kaže, da se je šele sedaj začela prava zimska sezona. Kdor doslej še ni videl lepote te idilične vasi v zimi, naj jo obišče čim prej in ne bo mu žal!

RATEČE-PLANICA. Lani je prenočilo v Ratečah 2036 tujcev in je beleženih 10.385 prenočnin. Obisk tujcev je narastel od prejšnjega leta za 29 oseb, prenočnin pa je za 1780 manj. Tujcem je v zimskem času na razpolago po gostilnah 33 sob s 60 postejami, po privatnih hišah pa 98 sob. Propustnice za poset Belopeških jezer se dobijo pri obmejnem komisarijatu na Jesenicah. Blizu železniške postaje je urejena moderna skakalnica, pripravna za skoke do 32 m. Tujsko prometno društvo v Ratečah postreže gostom z vsemi potrebnimi informacijami.

SEMIČ. Pretečeno nedeljo je bil sklican sestanek vinogradnikov v namenu ustanovitve vinske zadruge za črnomeljski srez. Sestanek je otvoril črnomeljski župan g. Müller, ki je temeljito razložil potrebo in pomen take ustanove. O koristi take zadruge so govorili tudi sreski načelnik g. dr. Terstenjak, kmetijski sreski referent g. Stoklas, tajnik Kmetijske družbe g. Kafol, v imenu organizacije Belokrajincev, ki je uredila vinsko klet v Ljubljani, pa gg. dr. Kambič in dr. Koce. Akcija je vredna vsega prizadevanja, izkazalo pa se je že po sestanku, da so nekateri vinogradniki nepristopni napredku, dasi se z njim radi pohvalijo. — Iz Črešnjevca pri Semiču so novice le redke, ker gre življenje mirno svojo pot in so tudi prebivalci zelo miroljubni. Mir pa je hudo prekršil žalosten dogodek, ki se je dogodil na praznik sv. Štefana in zaradi katerega se še sedaj niso pomirili duhovi. Tedaj je namreč došlo zaradi vinjenosti do spora in pretepa, v katerem je izgubil življenje Anton Stariha iz Osojnika. Krivda razburljivih in tragičnih dogodkov se opravičeno pripisuje mnogoštevilnim vinotočom po vaseh. — Naše dekleta so si že dolgo želele, da bi se na šoli otvoril gospodinjski tečaj. To željo je mladenkam izpolnila šolska upraviteljica gdčna Stana Višnerjeva in se je v njen gospodinjski in kuhinjski tečaj priglasilo že nad 10 deklet, da je za toliko udeležbo že premalo prostora. Občinski odbor je imel 14. t. m. izredno sejo, na kateri je razpravljal o preureditvi občine po novem zakonu. Sprva so nekateri odborniki želeli priklopitev k Metliki, drugi pa na Lokvico, naposled pa so se le zedinili za priklopitev k semiški občini. — Sokolsko društvo v Semiču bo imelo redni letni občni zbor v nedeljo 29. t. m. ob pol 2. popoldne.

SEVNICA OB SAVI. Sokolsko društvo priredi danes ob 15. v Sokolskem domu poučno filmsko predavanje »Kako ostanem zdrav«. Pri predvajanju filma predava zdravnik dr Turk. Vstop vsakomur prost. Vabljeni!

SLOVENJGRADEC. Od koroških pevcev smo se na dostojen način poslovili. Govoril je v imenu mestne občine g. Ivan Serajnik. Nato smo jih polnoštevilno spremili na kolodvor. Pevci so iz našega mesta odnesli najlepše vtise. — Veselica olepševalnega društva je bila zelo dobro obiskana. Spored in vsebina šaljivih nastopov, katere je sestavila in aranžirala naša domača pisateljica gdč. Ljuba Prennerjeva, so bili od občinstva navdušeno sprejeti. Pri prireditvi sta marljivo sodelovala orkester in moški pevski zbor, kakor naše mnogoštevilne damе. Gmotni uspeh je zadovoljiv in bo mnogo doprinesel k olepšavi našega mesta. — Krajevni odbor Rdečega križa je vprizoril krasen zdravstveni film »Dva brata«. Čeprav je bila vstopnina malenkostna, je bil vendar obisk precej slab, kar nikakor ni bilo na mestu, ker je film res poučen in bi se bil marsikateri lahko kaj naučil. — V našem mestu so se pojavili falzifikati kovanih desetdinarskih novcev. Oddana sta bila ze dva v Puncerjevi trafiki. Orožništvo je pridno na delu, da razpečevalce izsledi. — Po kratki bolezni je umrla meščanka in hišna posestnica ga. Marija Ungarjeva, soproga tukajšnjega peka. Zadela jo je kap. Pokojnica je bila tašča tukajšnjega cestnega nadzornika in marljivega sokolskega delavca g. Ivana Serajnika. Naj počiva v miru, preostalim naše sožalje! —

ŠKOFJA VAS NAD CELJEM. Prejšnjo nedeljo je Društvo kmečkih fantov in deklet iz Škofje vasi uprizorilo v Vojniku veselo igro »Pri belem konjičku«. Režiral je ravnatelj meščanske šole g. Lapajne. V splošnem so osebe nastopale prav dobro. Občinstvo je bilo prav zadovoljno. Društvo je v najlepšem razmahu. Seveda pa tudi njemu ne manjka nasprotnikov, ki mu hočejo celo s klevetami krasti ugled. Toda društvo se ne plaši in bo delalo krepko naprej. Zahvaljuje se ravnatelju Lapajnetu za trud in ga naproša za nadaljnjo naklonjenost.

TOMIŠELJ POD KRIMOM. 8. t. m. so se spet pokazali naši fanti in dekleta pod vodstvom učitelja Škafarja z igro M. Komanove »Prisega o polnoči«. To pot so se izvanredno izkazala naša dekleta, ki so igrala tako dobro, da smo se čudili. Tudi fantje so se odrezali, toda še malo več vživetja v vloge bi bilo potrebno. Dramatski odsek namerava v kratkem pokazati še šaloigro »Dve nevesti«. Igralci, le s tako voljo naprej in pokazali boste še lepše uspehe!

VRHNIKA. O lepem razvoju šahovske igre na Vrhniki so se javno izrazili zelo pohvalno že največji slovenski in jugoslovenski šahisti. Tudi so se že oglasili predstavniki nekaterih klubov iz drugih mest, ki bi se z vrhniškimi šahisti radi spoprijeli na kakšni prijateljski tekmi. Vrhniški šahisti, ali se čutite dovolj močni, da bi mogli v borbi z drugimi mesti ohraniti Vrhniki dober sloves, ki ga sedaj uživa v naši šahovski javnosti? Najbrž ne. Vpišite se zaradi tega takoj v šahovski klub Močilnik. V klubu vam bo na razpolago najnovejša šahovska literatura in z rednimi vajami se boste lahko v šahu toliko izpopolnili, da boste mogli pomladi častno zastopati na turnirjih našo Vrhniko. V nedeljo 22. t. m. ob 14. bo prvi redni občni zbor SK Močilnika z volitvami novega odbora. K udeležbi se vabijo vsi vrhniški šahisti, člani in nečlani. Kdor se v klub vpiše pred pričetkom občnega zbora, bo imel v smislu pravil že na tem občnem zboru aktivno in pasivno volilno pravico.

ŽALEC. Kolo jugoslovenskih sester, podružnica Žalec je za Miklavževo obdarovalo 50 revnih otrok in 15 starih revežev iz Žalca, Vrbja, Ložnice, Petrovč in Polzele s toplo zimsko obleko in obuvalom ter z živili. Odbor se zahvaljuje Savinjski posojilnici, g. dr. Ločniškarju, ge Franji dr. Bergmannovi, ge. grofici Firmianovi, tv. Vizovišek iz Žalca, tv. »Polzela«, tovarni nogavic iz Polzele in tv. Vodenik iz Petrovč, ki so prispevali v denarju in obleki ter s tem pripomogli, da je naša prireditev v toliki meri dosegla svoj človekoljubni namen.

Gospodarstvo

Kako hočejo Zedinjene države premagati krizo

Obnovitev kmečke kupne moči vodi k zopetnemu splošnemu blagostanju — Zamisel posebnega načrta za dosego kmetijske donosnosti

Poslanska zbornica Zedinjenih držav je sprejela pred nekaj dnevi zakon, ki bo imel nemara velik učinek ne samo za Zedinjene države, temveč tudi za ostali svet. To je tako zvani Jones bill, ki ga je napovedal že Roosevelt v volilni borbi. Demokratska stranka, ki bo prevzela krmilo šele v začetku marca, ni hotela čakati do tedaj, temveč je stopila v javnost z novim načrtom za velikopotezno rešenje kmetijske krize s tem, da je predložila poslanski zbornici ta zakonski načrt. Sprejet je bil z 203 proti 151 glasovom. Kakor je pač bila že doslej večina parlamenta demokratska, so za zakon glasovali vsi demokrati, poleg njih pa še republikanci iz kmetijskih držav. Da zakon stopi v veljavo, je seveda treba še pritrditve senata in predsednika. Če to ne bo doseženo, bo zakon nanovo predložen, čim bo prevzel posle novi predsednik in se bosta sešli novi zbornici z demokratsko večino.

Pojasnila k novemu zakonu spravljajo v odvisnost današnje hudo gospodarsko stanje sveta s krizo kmetijstva. Američani sodijo o svojem gospodarskem položaju tako-le: Pri nas v Zedinjenih državah živi na kmetijskih posestvih nad 30 milijonov ljudi, ki se preživljajo le od zemlje. Nadalnjih 50 milijonov ljudi izdeluje potrebščine za kmetijstvo in vrši zanje razne posle. Izmenjava pridelkov in denarja med tema dvema vrstama je tisto jedro, na katerem sloni gospodarstvo Zedinjenih držav. Kar je nad tem in poleg tega, je že vprašanje druge vrste. **Prvi in glavni smoter gospodarskega življenja je možnost izmenjave pridelkov lastnega kmetijstva z izdelki lastne industrije.** V poslednjih letih je nastala v tej izmenjavi zmešnjava, ki je bila povzročena po silnem padcu cen kmetijskih pridelkov. To pa zaradi tega, ker se je bila ameriška kmetijska produkcija zaradi visokih cen med svetovno vojno skoro podvojila in se je povečala posevna površina ter so se uporabile vse tehnične pridobitve za kmetijstvo. Tako se je pridelalo več žita, kakor ga je bilo treba. Ko je bila svetovna vojna končana, je evropsko kmetijstvo naglo napredovalo in doseglo svojo predvojno produkcijo. Tako se je zgodilo, da so se počasi nagromadile velike zaloge žita, ki so pritiskale na cene žitu po vsem svetu. **Kmetijska pridelovanje se pa ne da ustaviti kakor tovarna. Kmetijsko gospodarstvo dela že nekaj časa dalje pod pridelovalnimi stroški z izgubo, se zadolžuje, ne obnavlja inventarja in ne kupuje. Zaradi tega se zmanjša obrat industrije, trgovine in prevoza.**

Ko so bile cene v Zedinjenih državah najvišje, je stal bušel pšenice (en metrski stot 3.27 bušla) 2 do 2 in pol dolarja. Danes stane 48 centov. V letih 1920. do 1932. je padla vsakoletna kupna moč ameriških farmarjev za 16 milijard dolarjev na 5 milijard. To je padec za 11 milijard. Primanjkljaj **teh 11 milijard dolarjev je prav tisti glavni vzrok, ki je dovedel do gospodarske krize. Zlomljena kupna moč kmetijstva je pogasila ogenj v industrijskih delavnicah, povzročila nezaposlenost ter prinesla bedo in obup v ameriška mesta. Letna izguba na kupni moči kmetstva dosega ves vojni dolg Evrope Ameriki in dvakrat prekaša ves izvoz Zedinjenih držav.** To spoznanje odvisnosti med znižanjem kupne moči kmetov in upadom industrije velja za ves svet.

Novi predsednik Zedinjenih držav Roosevelt in demokratska stranka sta postavila za glavno nalogo novi vladi: obnovitev kupne moči kmetstva. Kako? Z zvišanjem cen pridelkom na višino donosnosti (rentabilnosti), tako da se doseže vsaj predvojna cena pridelkov. Kmetijski pridelki morajo dobiti tako ceno, da bo kmet mogel brez izgube kmetovati. Cena kmetijskih pridelkov se more tedaj zvišati, kadar je pridelek le tolikšen, da zadošča potrebi. V reševanju te naloge ne sme biti nič umetnega, nič nenaravnega.

Ne gre pri tem vprašanju za posamezne stanove, gre za celoto, zato mora tudi celota plačati prehod iz zmešnjave v novo razmere. Z eno roko plača, z drugo roko pa denar zopet nazaj dobi.

Pšenica, bombaž, riž, mast, svinjsko meso in krompir se naj po novem zakonu dvignejo na ceno rentabilnosti. Te cene so pobliže v zakonu navedene. Zvišanje cen bi bilo znatno, n. pr. zvišanje cen pšenice bi naj znašalo 45 centov na bušel (to je torej okrog 100 Din na metrski stot). Zakon določa ceno pšenice za kmeta na 75 centov za bušel. To je najmanjša možna cena za pšenico. Sedaj dobiva ameriški kmet za bušel pšenice 33 do 48 centov. Današnja cena na ameriških borzah je okoli 48 centov. Zvišanje cen naj bi bilo doseženo s pomočjo prostovoljnega pridelovalnega načrta, po katerem bi bila določena pridelovalna površina za pšenico. Ameriška revija »Current History« pojasnjuje to bodočo organizacijo na naslednjem primeru: Farmar Jones, živeč v Minnessoti, bo poklican h krajevnemu uradu, ki ga bo pozval, naj zniža posevno površino pšenice za 20%. Če noče farmar Jones tega sprejeti, je za njega in za urad zadeva opravljena. Farmar lahko seje, kolikor hoče, po žetvi pa pšenico tudi proda, komur hoče. Njegov sosed Smith, ki tudi prideluje pšenico, pa se obveže na znižanje za 20% in pristopi k prostovoljnemu pridelovalnemu načrtu. Tudi Smith proda lahko svojo pšenico, komur hoče, kakor njegov sosed, ki ni pistopil k načrtu. Gba dobita za svojo pšenico primerno tržno ceno. Nato pa farmar Smith predloži uradu pridelovalni certifikat, ki ga je dobil ob pristopu k prostovoljnemu pridelovalnemu načrtu in dobi za vsak bušel pidelane pšenice še doplačilo 42 centov. Pri Pri prostem pridelku (vsak po 500 bušlov) bo Smith kljub zmanjšani površini dobil za svojo pšenico 120 dolarjev več, kakor Jones.

Kako bo pa država krila ta doplačila? Z novimi davki! Vlada bo uvedla na uporabo pšenične moke davek v višini 42 centov za bušel pšenice in zaščitila z visoko carino domačo pšenico. Zedinjene države so pridelale letno do 800 milijonov bušlov pšenice. Od teh so porabili doma 650 milijonov bušlov. Če bi vsi farmarji pristopili k načrtnemu gospodarstvu, bi znašal zmanjšani donos 160 milijonov bušlov. Temu pridelku bi ustrezala potreba.

Podobno bo urejeno pridelovanje ostalih kmetijskih pridelkov po načelu, da se približajo pridelki resnični potrebi in se njihova cena zviša na višino rentabilnosti. Na uporabo vseh teh pridelkov bo uveden davek, ki bo znašal okrog 1 milijardo dolarjev. Glavni del tega zneska odpade na pridelovanje pšenice in svinjerejo.

Ti davki so zadostno visoki, da prizmorejo k zmagi nad krizo. **Glavni namen zakona je, zvišati kupno moč kmeta s tem, da bodo dosegli njegovi pridelki na naraven način zvišanje cen na mirovno donosnost kmetijskega obrata.** Pričakuje se, da se bo tako zvišala kupna moč kmetov v Zedinjenih državah letno za 3 milijarde dolarjev. Ta nova kupna moč kmetov z dosedanjim dohodkom 5 milijard, naj spravi v pogon stroje ameriških tovarn. **Tako nam kažejo Zedinjene države pot k reševanju krize: spraviti je treba kmetijske pridelke na višino rentabilnosti, s tem obnoviti kupno moč kmetijstva in s pomočjo njegove obnovljene kupne moči priti do blagostanja za vso državo.**

Gospodarske vesti

— **Za znižanje eskomptne in lombardne obrestne mere Narodne banke.** Združenje vojvodinskih bank je izročilo Narodni banki spomenico, v kateri prosi na osnovi daljšega utemeljevanja, naj izvršni komite Narodne banke zniža sedanjo eskomptno obrestno mero od 7.5 na minimalno 6%, a lombardno od 9 na minimalno 7.5%.

— **Jugoslovensko - švicarski kliring.** Švicarska narodna banka objavlja v svojem zadnjem izkazu o kliringu z Jugoslavijo, da je bilo vplačanih na našo Narodno banko 6.79 milijona švicarskih frankov in na švicarske upnike izplačanih 8.30 milijona frankov. Torej je neizravnanih pri naši Narodni banki za 3.49 milijona frankov vplačil. Dalje je prijavljenih 2.96 milijona frankov dobroimetij, tako da je zaračunati na švicarske terjatve 6.45 milijona frankov.

— **Promet na zagrebški borzi v pretekli letu** je znašal skupno 555.94 milijona nasproti 3211.03 milijona v letu 1931. in 3481.26 milijona v letu 1930. **Padec v letu 1932. nasproti l. 1931. znaša torej ogromno vsoto 2655.09 milijona Din.** Posamezne vrednote so imele v l. 1932. naslednji promet v milijonih Din; v oklepajih številke za l. 1931.): dinarske obveznice 47.67 (142.89), dolarske obveznice 47.31 (106.49), založnice in zadolžnice 0 (0.04), delnice denarnih zavodov 3.54 (16.60), industrijske delnice 0.19 (7.44), devize 416.51 (2877.40), valute 40.71 (62.18).

— **Poset naših kopališč v lanskem letu** je znašal po podatkih oddelka za turistiko v ministrstvu za trgovino in industrijo 62.268 Jugoslovenov (v l. 1931. 82.495) in 2082 tujcev (v l. 1931. 3361). Število nočnin je znašalo 965.288 (v l. 1931. pa 1.192.348).

— **Francoski kontingent za naš les.** Te dni je francoski »Journal officiel« objavil kontingente za uvoz lesa v prvem letošnjem polletju. Od devetih uvozniških držav je naš kontingent na predzadnjem mestu in znaša 10.378 ton. Rumunska lahko izvaža v Francijo 19.858 ton, Lotiška 24.524 ton, Poljska 39.992 ton, Nemčija 67.290 ton, Švedska 83.458 ton, Finska 103.458 ton in največ Avstrija 106.964 ton. Manj kakor mu bo lahko izvozila lesa v Francijo le Češkoslovaška, namreč 5030 ton. Na Jugoslavijo odpadajoči kontingent je razmerno majhen, če se računa, da ima manjša Avstrija desetkrat večji kontingent od nas.

— **Alžirski lesni kontingenti za letos.** Generalni guverner alžirski je določil lesne kontingente za letošnji uvoz v Alžir. Za prvo polovico letošnjega leta določeni kontingenti so (v tonah): **za Jugoslavijo** 25.053, za Rumunijo 11.804, za Zedinjene države 2203, za Italijo 1454, za Finsko 504 in razne druge države 1845. Kontingent Jugoslavije se je povečal letno za okrog 8000 ton. Lanski letni kontingent je znašal 42.000 ton, medtem ko letošnji celotni znaša okroglo 50.000 ton. Seveda pa je dvomljivo, če se bo lahko vsa ta količina tudi izrabila, ker na alžirskem trgu še nismo preveč uveden. Če izvoz iz Jugoslavije v Alžir v prvem polletju ne bo dosegel polovice letnega kontingenta, se ostanek prenese na drugo polovico leta. Dalje je določen kontingent 10.000 ton za izvestne specialne dobave v l. 1933. Uvozna dovoljenja veljajo za prvo polovico leta od 1. t. m. do 30. junija in za drugo polovico od 1. julija do 31. decembra letos. Samo za prvo polovico leta izdana uvozna dovoljenja se lahko podaljšajo.

— **Polovična vožnja za velesejme.** Naše železnice dovoljujejo **na povratku** polovično vožnjo udeležencem naslednjih mednarodnih velesejmov: v **London**, ki bo od 20. februarja do 4. marca, v **Leipzigu** (od 5. do 12. marca), v **Lyonu** (od 9. do 19. marca), na **Dunaju** (od 12. do 19. marca), v **Pragi** (od 19. do 26. marca, v **Budimpešti** (od 23. do 27. marca), v **Baslu** (od 25. marca do 4. aprila), v **Bruslju** (od 5. do 19. aprila), v **Milanu** (od 12. do 27. aprila), v **Budimpešti** (od 6. do 15. maja), v **Poznanju** (od 30. aprila do 7. maja), v **Parizu** (od 13. do 26. maja), v **Bratislavi** (od 27. avgusta do 3. septembra). Vozovnice in legitimacije se bodo dobile vedno v potovalni pisarni »Putnik« v Ljubljani, Gajeva ulica.

— **Podaljšanje 3. dela jugoslovensko-nemške direktne tarife.** Veljavnost te tarife, ki vsebuje postavke za posamezne predmete v pravcu iz Nemčije, je podaljšana do konca l. 1933.

— **V trgovinski register** se je vpisala tvrdka A. in I. Basle v Latkovi vasi pri Sv. Pavlu pri Preboldu (trgovina z vsem v prostem prometu dovoljenim blagom).

— **Poravnalno postopanje.** Potrjene so poravnave o Jurčecu Francetu, posestniku in klobučariu v Krškem (dolžnik plača 42% kvoto), o Wachterju Matiji, urarju in trgovcu v Novem mestu (dolžnik plača 50% kvoto, plačljivo v 18 mesecih), o Ani Dermotovi, trgovki v Litiji, o Kasimirtu Josipu, trgovcu v Turškem vrhu, o tvrdki A. Löwy, trgovini z mešanim blagom in deželnimi pridelki v Središču in o javni trgovski družbi: Maks Robič, trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki v Središču. Končani sta poravnalni postopanji o Petričiču Francu, trgovcu v Križevcih pri Ljutomeru, in o Schusterju Antonu, trgovcu v Ljubljani.

— **Pasivnost italijanske trgovinske bilance** znaša za l. 1932 po italijanskih uradnih podatkih okroglo 1451 milijonov lir (uvoz 8247.76 milijona in izvoz 6796.34 milijona lir). Lani sta se nasproti l. 1931. uvoz in izvoz zmanjšala v taki meri, da je lanski primanjkljaj v glavnem isti kakor v l. 1931.

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 21. januarja.

Na ljubljanski borzi so v teku tedna od ponedeljka dalje devizni tečaji pretežno nekoliko popustili. Malo porasla sta le Amsterdam in Berlin. Curih in Praga sta ostala neizpremenjena. Promet z devizami je znašal v tem tednu 2.47 milijona nasproti 1.44, 0.65, 1.84 in 1.64 milijona Din v predhodnih štirih tednih. Avstrijski šiling se je zaključeval v privatnem kliringu v ponedeljek po 9—9.15, sredi tedna po 9.20—9.30, včeraj pa že zopet po 9.05—9.10 Din.

Državni papirji so imeli na ljubljanski borzi menjajočo se tendenco. Le Vojna škoda je ta teden dalje popuščala. Njen denarni tečaj je od ponedeljka na včeraj oslabel za 18 točk, a njen blagovni tečaj je nazadoval do predvčerajšnjega za 20 točk, a na včerajšnjem sestanku se je okrepil za 5 točk, tako da je beležila denarna notica 190, a blagovna 195. V ostalih državnih papirjih ni pomembnejših izprememb. Od industrijskih papirjev so skozi ves teden imele Trbovlje blagovno notico po 175.

Na lesnem tržišču ljubljanske borze se je tendenca boljšala. Zaključkov ni bilo. Položaj je nekoliko ugodnejši. Trami se zelo iščejo, vendar pa se naročila le težko efekturirajo, ker so zaloge izčrpane. Sezona testonov je v teku in se povpraševanja množijo. Tudi produkcija železniških pragov se je pričela, ker se bodo v tekočem letu potrebovale doma večje množine bukovih in hrastovih pragov. Izvoz drv je neizpremenjeno slab.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda zaključevala v ponedeljek za kaso po 207.50 in 210, a za februar po 203. Nazadovala je ves teden ob majhnem prometu. V sredo je zabeležila zaključek za kaso po 202 in za februar po 194. Včeraj je imela samo za februar zaključek po 180. Drugi državni papirji niso pokazali posebnih izprememb. 7 odst. Blair je imel v ponedeljek zaključka po 36.50 in 37.50, a 8 odst. Blair po 39.25 in 40. Naslednjega dne, v torek, sta bila Blaira nekaj krepkejša (zaključki: 7 odst. Blair po 38, 8 odst. Blair po 41 in 42). V sredo pa je bil 7 odst. Blair zaključen zopet po 36.50 in 37. Nadaljnja dneva ni bilo zaključkov v Blairih. 4 odst. agrarne so se zaključevale po 22 in 6 odst. begluške po 31.50. Od bančnih vrednot se je Privilegirana agrarna zaključevala neizpremenjeno po 218 do 220. Od industrijskih papirjev so zabeležile Trbovlje zaključek po 140.

Borze

21. januarja.

Curih. Pariz 20.22, London 17.40, Newyork 518.25, Bruselj 71.90, Milan 26.54, Madrid 42.45, Amsterdam 208.30, Berlin 123.275, Dunaj 73.04 (59.80), Sofija 3.76, Praga 15.37, Varšava 58.10, Bukarešta 3.085.

Blagovna tržišča

ŽITO.

+ **Chicago**, 21. januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za marc 47.675, za maj 48, za julij 48.75; **turščica:** za marc 26.675; **oves:** za marc 18.25, za julij 17.25.

+ **Winnipeg**, 21. januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za januar 46.25, za maj 47, za julij 48.50.

+ **Novosadska blagovna borza** (21. t. m.) Tendenca neizpremenjena. Promet 81 vagonov. **Pšenica:** baška oklica Novi Sad, srednjebaška, baška notiska, gornjebaška in sremska 202.50 do 207.50; baška, okolica Sombor 200 — 205; banatska 205 — 207; južnobanatska 197 — 202. **Ječmen:** baški in sremski 100 — 105; pomladni, 66/67 kg 105 — 110. **Turščica:** baška in sremska garantirana 64 do 66; za marc, april, maj 75 — 80; banatska garantirana 63 — 65. **Moka:** baška in banatska »0« in »00« 320 — 335; »2« 300 do 315; »5« 280 — 300; »7« 189 — 219; »8« 80 — 87.50. **Otrobi:** baški in sremski v jutastih vrečah 62.50 — 67.50; banatski 49—54. **Fižol:** baški beli 115 — 120.

ŽIVINA

+ **Mariborski svinjski sejem** (20. t. m.) Na prodaj je bilo 52 svinj, prodanih pa 26. Cene naslednje: prasci, 7 do 9 tednov stari, po 130 do 150 Din, 3 do 4 mesecev po 330 do 360 Din, 5 do 7 mesecev 400 do 450 Din, 8 do 10 mesecev 500 do 550 Din in enoletni 750 do 1000 Din. Kilogram žive teže se je prodajal po 6.50 do 7 Din, kilogram mrtve teže po 9.50 do 10 Din. Cene so precej poskočile.

SPORT

Prvenstvo GZSP

Danes popoldne so se v Mojstrani ob izredno velikem zanimanju ter udeležbi s strani tekmovalcev pričela smučarska tekmovanja za prvenstvo GZSP. Na startu se je prijavilo 54 tekmovalcev.

Proga je šla iz Mojstrane preko skakalnice v Krmo, čez Krmo, ob Savi proti Hrušici, nato ob meji Save nazaj v Mojstrano. Bila je dolga približno 18 km, srednjetežka, vendar je bila smuka krasna, naravnost idealna.

Prvi je privozil na cilj Norvežan Arne Guttormsen v času 1:12.15, ki pa je vozil izven konkurence. Drugi je bil Alojzij Klančnik (Dovje-Mojstrana) v 1:16.12, 3. Franc Smolej v 1:16.54 (Bratstvo), 4. Albin Jakopič v 1:18.18 (Dovje-Mojstrana), 5. Alojzij Odar v 1:18.39 (Bohinj), 6. Lovro Žemva v 1:18.52 (Gorje).

V prav dobri formi je bil med tekmovalci Klančnik, pa tudi Smolej, ki je pa imel smolo, da je potegnil startno številko 2. S tem je bil seveda znatno handicapiran. Organizacija tekmovanja je bila vzorna, vsa tekmovanja so se izvedla v redu. Jutri se vrše skoki, pri katerih tekmuje tudi Guttormsen.

Mednarodno državno prvenstvo v Bohinju

28. in 29. januarja v Bohinju

Letošnje državno prvenstvo bo najmočnejša zimskosportna prireditev na naših tleh. Vsega nastopi 7 držav. Prvič bodo startale vse slovanske države, izvzemši Rusije, na skupni tekmi, kar bo dalo 30. t. m. v Ljubljani se vršečemu kongresu še prav posebno podkrepitev. Čehi so, kakor že objavljeno, imenovali v svojo postavo svoje najboljše smučarje, Šimuneka, Bartona, Čipko in Kadavyja. Poljaki same olimpijce: Bronislav Czeh, Maruszarz Stanislav in Andrej, Skupien Stanislav, Lusczek Izidor in Berych Vladimir. Nemci: Ericha Marxa in Herberta Leupolda ter Willy Bogneria, Norvežani Arne Guttormsena, Avstrijci in Bolgari še niso poslali imen svojih reprezentanc. Češki, poljski in nemški tekmovalci predstavljajo najboljše, kar more postaviti srednja Evropa na start v teku in skokih, dočim šteje Guttormsen v odlični prvi razred norveških smučarjev.

Naši tekmovalci uživajo sistematični trening pod vodstvom Leupolda že od srede decembra, od 15. januarja dalje pa tudi pod vodstvom Marxa in Guttormsena v Bohinju, kjer je sedaj v tečaju 22 naših najboljših tekmovalcev. Snežne razmere so letos v Bohinju vprav idealne ter upamo na najboljši sportni in moralni uspeh prireditev. Dovoljen je posebni vlak, izletniški, ki bo vozil iz Ljubljane, eventualno tudi iz Zagreba za polovično ceno, da se omogoči čim širšemu krogu ljubiteljev prekrasnega zimskega sporta prisostvovanje tekmam v skokih kakršnih naša država še ni videla. Mirno lahko trdimo, da so letošnje bohinjske tekme največje tekmovanje v Evropi pred evropskim prvenstvom v Inomostu.

I. kongres slovanskih smučarskih zvez

Našemu zimskosportnemu savezu je uspelo pridobiti I. vseslovanski smučarski kongres za Ljubljano. S tem bo oživotvorjena ideja sodelovanja slovanskih narodov na smučarskem in zimskoturističnem polju ter bo gotovo prinesla znatnih koristi osebito našim krajem, ki bodo lahko v večji meri ko doslej računali s slovanskimi gosti tudi pozimi. Že pred leti je Poljska sprožila zamisel slovanskega smučarskega prvenstva, ki pa takrat ni moglo priti do uresničenja. Letos sta Poljska in Jugoslavija istočasno prevzeli inicijativo, ki je z osebnim posredovanjem predsednik našega saveza dr. Pirca v Pragi in Krakovu dovedlo do uspeha, da se bo vprašanje sodelovanja slovanskih narodov na smučarskem in zimskoturističnem polju razpravljalo na I. kongresu v Ljubljani, ki se bo vršil 30. t. m. v dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Uverjeni smo, da se bodo naši slovanski gostje v naših Alpah in naši beli Ljubljani počutili najbolje ter želimo kongresu popoln uspeh. Na kongresu sodelujejo Čehi, Poljaki, Bolgari in Jugosloveni, tedaj izvzemši Rusije vse slovanske države.

Tekme za brezposelne

Danes nastopita ob 13. na igrišču Hermesa Svoboda in Grafika, ob 15. pa se bo preizkusilo A moštvo z Ilirijo. Igrišče Hermesa je preurejeno po dunajskem načinu. Sneg je povaljan, stojišča in dohod neoviran.

Tekmi bosta gotovo zanimivi. Svoboda bo skušala osvojiti drugo mesto, Grafika pa obdržati svojo pozicijo.

Tudi A moštvo bo skušalo doseči dober uspeh in s tem pokazati, da se ne sme podcenjevati. Po tekmi se izroči pokal zmagovalcu. Priznanje gre prirejevalcem, da so se spomnili brezposelnih in jim pripomogli do skromne podpore.

Železničar : Primorje

Danes ob 14.30 bo na igrišču Primorja velezanimiva prijateljska tekma med mariborskim Železničarjem in ASK Primorjem.

Igrišče, ki bo topot belo, bo primerno preurejeno. Tekma sama pa obeta najlepši nogometni sport. Železničarji so namreč znani kot sila gibčno in urno moštvo, vrh tega razpolagajo trenutno z najboljšimi mariborskimi strelci.

Primorje se zaveda, da je tekma, čeprav prijateljska, vendarle tudi v neki vrsti vprašanje renomeja. Sicer podleči Železničarjem v njihovi sedanji odlični formi, saj so na drugem mestu podsaveznega prvenstva, ne bi bilo nič nečastnega. Toda zmaga je vendarle zmaga. Pričakovati je, da bo obisk tekme obilen. Saj se res že množe znamenja, da bo tudi pri nas sport izgubil svoje senčne strani in postal to, kar v bistvu je: plemenita tekma in borba na zelenih in belih poljih za višjo stopnjo telesne lepote in krepkosti.

Rapid (Dunaj) : Glasgow Rangers 3 : 3 (3 : 1)

Glasgow, 21. januarja, g. Na igrišču škotskega nogometnega prvaka v Ibrox parku se je danes vršila tekma med dunajskim Rapidom in prvakom Glasgow Rangers. Na igrišču se je zbralo rekordno število 67.000 gledalcev. Dunajčani so z neodločenim rezultatom zopet potrdili enakopravnost kontinentalnega nogometa z nogometom domovine tega razširjenega sporta.

Pred odmorom je bil Rapid mnogo boljše moštvo ter je tudi zasluženo s 3 : 1 dosegel vodstvo. Po odmoru se je tempo poostril. Domačini so v drugi polovici pregrupirali svoje moštvo ter so bili tudi v premoči, tako da so dosegli izenačenje. Njuna zgoditka pa nista bila kaj popularna, kjer je eden rezultiral iz enajstmetrovke, drugi pa je bil zabit iz of side pozicije.

Že v 9. min. so Dunajčani po Wesseliku dosegli vodstvo. V 24. min. je izenačil Smith, ki je po Kornerju z glavo pognal žogo v mrežo. 6 minut kasneje je Ostermann postavil rezultat na 2 : 1 za Rapida. V 40. min. je Bican zaključil lepo kombinacijo s tretjim golom za Dunajčane.

V drugem polčasu je Smith v 9. min. pretvoril enajstmetrovko v drugi gol za Škote. 10 minut kasneje je isti igrač z of side golom izenačil. Zadnje minute se je vršila prav dramatična borba, ki se je odigrala večinoma pred golom Rapida, ker so Škoti za vsako ceno hoteli doseči zmago. Toda dunajska obramba je zdržala in Rapid je mogel brez poraza zapustiti igrišče.

Sodil je g. Davis iz Buryja.

Mladinska smučarska tekma v Ljubljani. Smučarski klub Ljubljana priredi danes popoldne mladinsko smučarsko tekmovanje. Tekmujejo lahko organizirani in neorganizirani smučarji v starosti od 12 do 12 let. Za mlajše od 12. do 15. leta je pripravljena proga 3 km, za one od 15. do 18. leta 6 km. Oni, ki želijo tekmovati in se še niso prijavili, naj se javijo pri vodstvu tekme ob 14. v restavraciji na strelišču pod Rožnikom in ne, kakor smo v petek poročali, v gostilni Habjan. V označeni restavraciji bo za tekmovalce pripravljena zakurjena soba. Start in cilj je na travniku pod restavracijo točno ob 15. Prijavnine ni. Prvi trije od vsake kategorije prejmejo diplome. Tekmovalci se naprošajo, da prinesejo s seboj kak dokument, iz katerega se lahko ugotovi tekmovalčeva starost. Ker imamo med smučarsko mladino v Ljubljani veliko talentov in že poznanih tekmovalcev, moramo pričakovati zelo ostro borbo, tako da bo lahko prišla tudi publika na svoj račun.

Smučarski tečaj SPD priredi v Ljubljani v dneh od 23. do 27. t. m. prvi petdnevni smučarski tečaj za začetnike in manj izvežbane smučarje. Prijave s prijavnino 25 Din sprejema pisarna SPD v Ljubljani na Masarykovi c. 14, palača Grafike. Zbirališče v ponedeljek 23. t. m. ob 14.30 pri Češnovarju ob Dolenjskem mostu. Tečaj vodi savezni učitelj J. Kveder.

Mladinski smučarski tečaj za začetnike. SK Ilirija prične z mladinskim smučarskim tečajem v ponedeljek 23. t. m. ob 14. pod Cekinovim gradom. Tečaj se bo vršil dnevno od 14. do 17. Prijave sprejema trgovina A. Gorec, palača Ljublj. kreditne banke. Prijavnina 10 Din.

Drsalne tekme na drsališču Ilirije, razpisane za današnjo nedeljo, so odgodene na 2. februar, mladinske tekme pa na 29. t. m. Podroben razpis je bil objavljen v »Sportnem listu« št. 32, razviden pa je tudi na drsališču. Pojasnila in pouk dajejo člani drsalne sekcije.

Otvoritev nove smuške skakalnice v Lescah. Novi sneg je omogočil prve skoke z nove najmodernejše zgrajene skakalnice. Člani SK Lesce so dosegli brez padca že 29meterske skoke, kar je najboljše spričevalo za tehnično dovršenost skakalnice. Izvežbani skakalci bodo z lahkoto dosegli tudi 40meterske skoke. Upamo, da bomo mogli v kratkem pri oficielni otvoritvi skakalnice, ki leži na eni izmed najlepših točk naše Gorenjske, pozdraviti poleg zastopnikov oblasti in belega sporta tudi ves cvet naših smučarjev, ki naj sodijo uspeh našega dela.

Službeno iz LNP. V včerajšnjih službenih objavah LNP, s seje u. o. je pomotoma izostalo, da se odigra druga kvalifikacijska tekma ASK Primorje - SK Ilirija dne 19. februarja, kar se s tem dopolnjuje. — Kvalifikacijski tekmi se torej odigrata 5. in 19. februarja 1933. — Nadalje se je vtihotapila pogreška pri dopisu SK Disk, ki je javil, da se bo vršil redni občni zbor kluba 29. t. m. (in ne »da je javil potek občnega zbora«). — Tajnik I.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 14. naprej vršijo blagajniško službo gg. Vončina in Gostiša. Istočasno morajo biti na igrišču reditelji: Petrič I in II, Svetic III, Madon, Ulaga, Tršar. Cene so znižane in sicer članske vstop. 5 Din, navadne 8 Din, tribunski sedeži 12 Din.

SK Ilirija (nogometna sekcija). I. moštvo igra danes ob 15. na igrišču Hermesa z reprezentanco I. A razreda. Sestava je v članski knjigi v »Evropi«, v garderobi na lastnem igrišču bodite točno ob 14.15. Odborniška služba: g. Oman.

SK Svoboda (Ljubljana). Danes ob 13. igramo z Grafiko na igrišču Hermesa. Ob 12.30 morajo biti v gostilni Belič, Kavškova cesta: Gorenc, Kobal, Jeršek, Starman, Habicht I, Bogme, Vili, Usnik, Jakše, Boncelj I, Lave, Bervar, Feliks, Janežič II. Reditelji: Lovrač, Muzlovič, Saje.

ŽSK Hermes. Člani naj se danes ob 16. polnoštevilno udeleže pogreba umrle matere našega igralca Klančnika iz Kamniške ulice.

SK Grafika. Danes ob 12.30 naj se javijo na igrišču Hermesa: Pavlica, Novak, Mekina, Pipan, Bežan, Žagar, Verbek, Potrato, Katavič, Strohmajer, Trobevšek, Gantar, Mihelič in Martinčič. Sigurno in točno. — 30. januarja ob 18.30 redni občni zbor v društvenem lokalu. Vabijo se vsi člani in prijatelji kluba.

Kočce, 21. januarja. — 9. snega od 20 do 35 cm, vetrovno, smuka ugodna.

Repertoarji

DRAMA

Nedelja, 22. ob 15.: Utopljenca. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Voda. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 23.: Zaprto.

Torek, 24.: Carjevič Aleksej. A.

OPERA

Nedelja, 22. ob 15.: Dežela smehljaja. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Koštana. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 23.: Baletni večer Pije in Pina Mlakarja. Izven. Znižane cene.

Iz drame. »Utopljenca«, eno najboljših veseloiger slavnega dunajskega igralca in pisatelja Nestroya, uprizore danes ob 15. drevi pa bo repriza Vombergarjeve ljudske komedije »Voda«. Za obe predstavi so cene znižane.

Iz opere. Lebarjevo opereto »Dežela smehljaja«, polno prelepih pesmi ter bogate skoraj operne instrumentacije, pojo danes popoldne ob 15. v znani izvrstni zasedbi. — Drevi pa uprizore »Koštanor«, ki jo smemo pritevati k najboljšim jugoslovenskim operam, saj je Konjovićevo delo ena najpopularnejših naših oper zaradi velikih glasbenih dobrin. Vse uloge so izvrstne. Mnogo je v njej prelepih južnosrbskih narodnih motivov. Naslovno ulogo poje ga. Gjungjenac, ostale pa gg. Betetto, Marčec, Primožič, Rus Marjan, ge. Poličeva, Kogejeva in Bernot-Golobova. Dirigira ravnatelj polič. Obe predstavi sta po znižanih cenah. — Plesni večer našega umetniškega para Pije in Pina Mlakar bo v ponedeljek. Ponovita isti spored, kakor sta ga z velikim uspehom izvajala v oktobru v Ljubljani in v novembru v Zagrebu. Prodaja vstopnic pri dnevni blagajni v operi. Znižane cene.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 22.: Veseloigra »? ? ?« **Šentjakobsko gledališče.** Opozarjamo na nocoišnjo uprizoritev izvrstne veseloigre »? ? ?« (Das Blaue vom Himmel). Igra je izvrstno naštudirana in zelo zabavna. Vse dosedanje predstave so bile razprodane zato naj občinstvo kupi vstopnice že v predprodaji v Mestnem domu.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Nedelja, 22. ob 15.: Maks in Moric. Otroška predstava. — Ob 20: Grofica Marica. Prvič v sezoni.

Ponedeljek, 23.: Zaprto.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 23.: Vest. Gostovanje ljubljanske drame.

Kraljestvo mode

Rese

Nedvomno so rese modno okrasje, s katerim se modni umetniki vedno znova ukvarjajo. Sneženo jim torej prištevati med podrobnosti, ki nikdar popolnoma ne izginejo z lica mode. Zlasti zadnje čase se prav pogosto javljajo v velikih zbirkah novih modelov in je zato verjetno, da bodo igrale velike vlogo v bližnji prihodnjosti mode.

Rese so si osvojile srca elegantnih dam z izredno živahnostjo in gracioznostjo, ki sta prvič v zgodovini očarale ženski svet na španskih narodnih šalih. Seveda so lepe le tiste rese, ki padajo v gostih in bogatih vrstah, kajti redke rese učinkujejo naravnost klavrno.

Ker se svilene rese izvrstno barvajo, so kakor ustvarjene za današnjo modo, ki si želi močnih barv. Vendar se pa morajo rese v barvi povsem strinjati z barvo osnovnega tvoriva, kajti rese drugačnega tona, kakor je obleka, se smatrajo za neokusne. To pravilo gre tako daleč in je tako strogo, da so nedopustne prej tako priljubljene kombinacije bele svile s črnimi resami.

Važno je, da morajo biti rese medle, ker bi bili bleščeči učinki vsiljivi in »vulgarni«. Tudi v tem pogledu morajo rese soglašati s svilo, tako da se moderne rese nosijo le na medlih svilah. Po tej modni teoriji bi torej bilo nepravilno in neokusno, če bi rese kombinirali z baržunom ali bleščečimi svilami!

Način uporabe je jako različen. Često ima obleka majhen kep, opremljen z resami, včasi je celo okrašena z malimi resastimi volani, ki učinkujejo jako nenavadno. Končno uporabljamo rese tudi pri večernih ogrinjalih, kar znova dokazuje, da je letošnja moda le nekaka modernizirana reprodukcija že davno minilih modnih slogov.

Naša prva skica predstavlja izredno zanimiv model s kelihastimi rokavi in širokim bidermajerskim pasom, pod kojim je našita dolga vrsta res v dolžini tunike. Baje bo tunika bistveno spremenila sedanjo modno sliko in bo sestavni del bodoče »nove linije«.

Moderna večerna obleka mora imeti nekakšne rokavčke — v katerikoli obliki. Na drugi skici vidimo toaleto s priljubljenimi balonastimi rokavčki ter z zobčasto našitimi resami, ki prekrivajo vse krilo. Obleka te vrste naj bo iz svile zmerne barve, da jo lahko čim bolj izrabimo. Letos je n. pr. jako priljubljena neka srednja rdeča barva, ki se dobi v vseh odtenkih.

Ideja kepa je tudi v modi res deležna popolnega uspeha. Predstavljajmo si n. pr. tesno princesno obleko s štirioglatim izrezom »a la Greta Garbo«. Pod izrezom so v obliki kepa našite rese, ki padajo vse do pasu. Zlasti pri gibanju učinkuje takšen kep izredno gracozno in ugaja zlasti damam, ki se izogibajo banalnih učinkov (predzadnja skica).

Slikovita resasta ruta je večinoma črna, da jo moremo ogrniti preko vsake obleke, letos pa se nosijo tudi živordeče rute, ker je rdeča barva tako moderna (zadnja skica).

MODNI SALON
RODIČ
Vis-a-vis Uniona — Miklošičeva 10
je dobil novo vodstvo ter se priporoča cenjenim damam za nadaljnjo naklonjenost. 2035
Najnovejši kroji — točna izvršba — solidne cene.

Ovratnik s kitami

velja za najbolj originalno modno novost zadnjega časa. Seveda se nosi samo na večernih jopicah in bo menda prav zato jako priljubljen, ker popolnoma nadomešča drago krzneno opremo. Tehnika izdelave

je jako enostavna in prav nič romantična. Navadne debele vrvice namreč prevlečemo s tvorivom večerne jopice in jih spletemo v kite, ki jih tako sešijmo, da dosežemo videz ovratnika na naši skici. V kontrastu z ogromnim ovratnikom naj bo jopica povsem kratka, z ovratnikom pa naj soglašajo le široki, nabrani rokavi.

ATELJE ZA NOTRANJO ARHITEKTURO
ING. J. OMAHEN
ARH. D. SERJUNIK
LJUBLJANA
Levstikova ulica na Vrtači

Schroll
odlično belo platno

Lepe maske

Letos se bomo za maske malo manj brigali, saj še za navadne obleke ni denarja... Vendar občinstvo še prav posebno v teh hudih časih rado poseča razne maskarade, kajti čim bolj burkasta je prireditev, tem bolj pozabimo na vsakdanje skrbi. Naše dame si bodo pač morale omisliti kostume iz raznih ostankov, a zato ne smejo biti nič manj originalni. Da je to mogoče, pričuje naša skica, ki predstavlja na prvem mestu originalnega mornarja s svetlimi pižamskimi hlačami (na katere našijemo mornarske emblieme) ter s harmoniko in sidrom. Staro večerno obleko preuredimo v lepo Španko, če jo opremimo z vencem rdečih rož in španskim glavnikom ter pajčolanom. Modernega harlekina z zanimivimi, neenakimi hlačami iz volanov vidimo na zadnjem mestu.

Sportna prehrana

Hranilne snovi za sportnika so iste kakor za vsakega normalnega človeka, le da imajo nekatere prednost pred drugimi.

Beljkovine morajo biti zastopane v njegovi prehrani že zato, ker so edine nositeljice dušika in v tem oziru gre prednost jajcem ter govedini.

Maščobe so sportniku nepriljubljene in kolikor toliko tudi nepotrebne, saj imajo le namen kopičiti v telesu rezervne snovi, ki sportnika samo ovirajo v njegovem početju. Maščobe dajejo tudi več nego dvakratno množino toplote v primeri z beljakovinami in ogljikovimi hidrati, a tolikšno dovajanje toplote po hrani je sportnikovemu telesu odveč, ker si jo oskrbuje že sam z gibanjem. Maščobe pridejo za sportnika v poštev torej le toliko, kolikor so nujno potrebne.

Tem bolj si mora presežek svojega dela izenačiti z zauživanjem ogljikovih hidratov.

Kar se tiče pijač, zadovoljuje sportnika voda in v nekih primerih mleko. Niti vode ne sme piti preveč, da si ne obteži želodca, a mleko je smatrati že za hrano, ne samo za pijačo. Vsekakor ga ne sme piti samega, temveč vedno v zvezi s prigrizovanjem kruha ali keksov, da se mu v želodcu ne sesiri v kepe.

Alkoholnih pijač ne priporoča sportnikom nihče, tem bolj pa namestu njih kakšen košček sladkorja ali čokolade.

Najprimernejša hrana je za sportnika normalna, mešana domača hrana dobre kakovosti in z malo začimb: nekaj mesa, nekaj zelenjave in krompirja ali riža, nekaj močnate jedi ali peciva in v vseh primerih nekaj sadja. Hrana ne sme biti tako obilna, da bi oteževala telo. V posebnih prilikah, če ni sveže hrane na razpolago, zadostujejo začasno dobre konserve.

Kava sportniku ne škoduje, čaj nima gosti večjega pomena nego topla voda, ki ima nekaj boljši okus. Mesne juhe stoje v sredi med kavo in čajem, a jih je v nekem pogledu smatrati za pospešujoče dražilno sredstvo.

Vsak naročnik „Jutra“ je zavarovan za 10 000 Din!

Radio

Nedelja 22. januarja

LJUBLJANA 7.30: Konjereja. — 8: Nasveti za kmetovalce. — 8.15: Gimnastika. — 8.45: Poročila. — 9: Versko predavanje — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10.30: Elektrotehnika (dr. Vidmar). — 10.30: Zürich in Ženeva. — 11: Pevski kvartet Glasbene Matice — 12: Čas, poročila, plošče — 15: Prva pomoč živini. — 15.30: Salonski kvintet. — 16.30: Kuplete s kitaro poje g. Bajde. — 17: Magistrov šramel kvartet. — 20: Koncert tamburaškega sekseta. — 21: Operni duети. — 21.45: Salonski kvintet. — 22: Čas, poročila, lahka glasba salonskega kvinteta.

Ponedeljek 23. januarja

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet: Beethovnova ura. — 18.30: Esperanto. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Zdravstvena ura. — 20: Prenos koncerta »Sloge« iz Ljubljanskega dvora. — 21: Prenos iz kavarne »Zvezda«. — 22.15: Čas, poročila.

BEOGRAD 12.05: Radio orkester. — 15.30: Narodna glasba. — 16.30: Klavirski koncert. — 20: Prenos iz Zagreba. — Ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Prenos zvočnega filma. — 20: Jugoslovenski večer. — 21: Lullijev večer. — 22.10: Lahka godba. — PRAGA 19.45: Prenos iz Brna. — 20.35: Kvartet brenkal. — 21: Prenos koncerta iz Brna. — BRNO 19.40: Kabaretni program. — 20.35: Koncert iz Prage. — 21: Orkestralen koncert. — VARŠAVA 17: Komorna glasba. — 18: Lahka godba. — 20: Operetni večer. — 22.15: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Koncert godalnega kvarteta. — 16.50: Popoldanski koncert. — 20: Iz starejših in novih zvočnih filmov. — 20.30: Prenos koncerta Schubertove zveze. — 21.40: Godba za ples. — BERLIN 19.10: Koncert orkestra mandolin. — 20: Operni večer. — Dobrodelna plesna prireditev. — 24: Mešan program. — KONIGSBERG 19: Arije in pesmi. — 20.05: Tri enodejanke in opereta. — 21.25: Koncert godalnega kvarteta. — MÜHLACKER 20: Zimsko slavje 1933. — 21.30: Mešan program. — BUDIMPEŠTA 17: Ciganska godba. — 19.45: Klavirski koncert. — 21: Orkestralna glasba. — 22.30: Lahka godba. — RIM 17: Komorni koncert. — 20.45: Mešan program

Torek 24. januarja

LJUBLJANA 11.15: Šolska ura: Podzemski svet (dr. V. Bohinec). — 12.15: Radio kvartet. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, radio kvartet, borza. — 17.30: II. ura češke glasbe, izvaja salonski kvintet. — 18.30: Nemščina. — 19: Razvitek pomorstva v teku let. — 19.30: Sorica. — 20: Preko naše moči (Björnsterne Björnsen). — 21.15: Norveška glasba (salonski kvintet). — 22: Čas, poročila, lahka glasba na ploščah.

BEOGRAD 11: Radio orkester. — 16.30: Godba na harmoniko. — 19: Violinski koncert. — 20.30: Koncertni večer. — 22.10: Ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Koncertni večer. — 22.10: Godba za ples. — PRAGA 19.20: Klavirski koncert. — 19.50: Prenos iz Brna. — 20.40: Citraški kvartet. — 21: Orkestralen koncert. — 22.15: Plošče — BRNO 19.30: Moravske balade. — 19.50: Zima v gorah. — 22.40: Koncert iz Prage. — VARŠAVA 17: Simfonično koncert — 18: Plesna glasba. — 20: Večer dunajske glasbe. — 22.15: Plošče in plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet — 15.20: Koncertna ura. — 16.50: Popoldansik koncert. — 20: Poljuden koncert orkestra in solistov. — 22.15: Plesna glasba. — BERLIN 19.10: Mednarodna plesna revija na ploščah. — 20: Spevoigra. — 22.30: Nočni koncert. — KÖNIGSBERG 19.25: Zabaven program. — 20.55: Klavirski koncert. — MÜHLACKER 19.45: Mojstri glasbene umetnosti. — 21.15: Jazz iz Ženeve. — 22.45: Nočni koncert stuttgartske filharmonije. — BUDIMPEŠTA 17: Koncert lahke glasbe. — 18.20: Ciganska godba. — 19.20: Puccinijeva opera »La Boheme« — Lahka glasba. — RIM 17.30: Orkestralen koncert. — 20.45: Mešan glasbeni program. — 21.30: Slušna igra in lahka godba.

Rabljeni avtomobili

Na Dunaju ponujajo zadnje čase toliko rabljenih avtomobilov, da je desetkrat manj kupcev nego prodajalcev. Od lanskega septembra je odjavilo svoja vozila nad 7000 avtomobilskih lastnikov, poglavitno zaradi davkov. Velik del teh ljudi hoče prodati vozila za vsako ceno in tako lahko dobiš na Dunaju dober avtomobil za okroglo ceno 5000 Din. Kljub temu se razvija kupčija skrajno slabo. Vozil nihče noče kupiti, čeprav jih ponujajo napol zastonj in vse garaže so zasedene s »staro šaro«.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Ljubljanski šahovski klub je vendarle oživel. O njegovem lepem občnem zboru sem že poročal. Poročal sem tudi o otvoritveni simultanki. Božične počitnice pa so šahovsko življenje nekoliko zadušile.

Klub se je preselil v zadnjih dneh v kavarno »Evropo«. To bo prava rešitev važnega problema. Najboljši dokaz so živahni klubski večeri. Grozovite borbe jih polnijo. Celo obsežen turnir so že prinesli.

Novi, agilni odbor je med tem že sestavil nova klubova pravila. Po programu bo koncem januarja o njih sklepal izredni občni zbor. Nedvomno bodo prerojenemu klubu prinesla dokončno zdravo podlago. Potem pa bo klub lahko začel s svojimi turnirji in s svojimi boji.

*

V Berlinu so bili te dni končani vsakoletni boji za mestno prvenstvo. Zmagala sta Ahues in Richter. Ahues je znan kot udeleženec na velikem turnirju v San-Remu. Daleč je pustil za seboj znanega mojstra Sämischa, ki je obtičal na devetem mestu.

Tudi Dunajčani so končali svoj vsakoletni turnir. Zmagal je prof. Becker pred Grünfeldom. Na osmem mestu najdemo mojstra Kmocha, ki je lani odnesel prvo nagrado. Mladi Eliskases pa je dosegel tretjo nagrado.

Svetovni prvak dr. Aljehin je ponovno odložil svoje potovanje preko Tihega Oceana. Obtičal je v San-Franciscu. Vrnil se bo v New York, kjer hočejo prirediti turnir, da se ga udeleži.

Spielmann razsaja po Skandinaviji. Potolkel je mladega Stoltza in namerava premikastiti ostale švedske mojstre. Flohr pa je na povratku iz Hastingsa v Münchenu zopet igral velikansko simultanko. Celih 69 partij! Dobil jih je 52, zgubil samo 2. Flohr igra izredno hitro in je zato specijalist za simultanke.

*

Iz Hastingsa mi je mojster Pirc poslal več partij, ki jih imam v študiju, da jih potem predložim našim šahistom. Danes prinašam partijo zmagovalca Flohra in sicer ono, ki nedvomno najbolj zanima — proti gčni Menčikovi. Partija je sicer razmeroma kratka, toda zelo dobra.

Beli: S. Flohr **Črni:** gčna V. Menčikova

1. d2—d4 Sg8—f6
2. Sg1—f3 d7—d5

Povratek v klasično igro.

3. e2—e3 . . . .

Flohr krene v smer Colleja in Rubinsteina.

3. . . . . c7—c5
4. c2—c3 c5×d4

Črni razvozljava napetost v središču nekoliko prenaglo. Nasprotnik dobi na ta način proste roke.

5. e3×d4 . . . .

Pozicija bi bila prav lahko nastala iz Caro-Kannove obrambe.

5. . . . . Lc8—f5

Vedno je nevarno za črnega, odstraniti v otvoritvi, kakor je ta, lovca od točke b7. Napad na oslabljeno točko je naravna posledica.

6. Dd1—b3! Dd8—c7

Na videz močno, ker preprečuje Lc1—f4.

7. Sb1—a3! . . . .

Sedaj grozi Lc1—f4 zares. Takoj bi ne šlo: 7. Lc1×f4? Dc7×f4 8. Db3×b7, Df4—c1+.

7. . . . . Sb8—d7

Bolje je bilo 7. . . . . a7—a6 8. Lc1—f4! Dc7—c8. To pa dokazuje, da bi bil črni moral igrati 66. . . . . Dd8—c8.

8. Sa3—b5 Dc7—b8
9. g2—g3 . . . .

Grozi Lc1—f4.

9. . . . . e6—e5

Ta obramba je izdatna, prinaša pa druge težave.

10. d4×e5 Sd7×e5
11. Sb5—d4 Se5×f3+
12. Sd4×f3 . . . .

Skakač je po čudnih potih prišel z začetnega polja b1 na naravno razvojno polje tovariša s kraljevega krila.

12. . . . . Lf8—d6
13. Lf1—b5+! . . . .

Preprosta poteza ruši nasprotnikovo rokado.

13. . . . . Ke8—f8

Na 13. . . . . Lf5—d7 14. Lb5×d7+ bi moralo slediti 14. . . . . Ke8×d7 sicer pade kmet na polju d5.

14. 0—0 a7—a6
15. Lb5—e2 h7—h6
16. Lc1—e3 Kf8—g8

Črni ima pokvarjeno igro. Na obeh krilih ima velike težave. Razen tega je kmet na d5 slaboten.

17. Le3—d4 Kg8—h7

Čudna je umetna rokada v črnem taboru. Toda visoka je cena, ki jo plačuje črni. Pred vsem pade kmet.

18. Ld4×f6 g7×f6
19. Db3×d5 Lf5—g6

Seveda je črni že zgubljen. Beli pa igra tudi nadalje zelo odločno in natančno.

20. Le2—d3 Db8—c7
21. Tf1—e1 Th8—e8
22. Ta1—d1 Te8×e1+
23. Td1×e1 Ta8—d8

Sedaj še le je črni nekako dovršil mobilizacijo, ko je bitka že zgubljena.

24. Ld3×g6+ f7×g6

Kaj pomaga zboljšanje kmetov na kraljevem krilu, ko je vendar uspešna obramba nemogoča.

25. Dd5—e6 Kh7—g7

Kralj brani kmeta, stopa pa na nevarno polje. Skakač na e6 bi mu vendar napadel vso familijo.

26. Sf3—d4!! . . . .

Že prihaja.

26. . . . . Ld6—e5

Zadnja napaka.

27. De6×e5!! . . . .

Črni se vda. Na 27. . . . . f6×e5 sledi seveda 28. Sd4—e6+, na 27. . . . . Dc7×e5 pa 28. Te1×e5. Td8×d4 (sicer zgubi črni trdnjavo) 29. c3×d4. f6×e5 30. d4×e5. Premoč dveh kmetov je prevelika.

Vily:

Vdana služabnica

To se je zgodilo v Parizu za časa obleganja, l. 1871.

Podganja rebra so bila poskočila v ceni za 10 odst. in pečenka iz mrčesa te je stala vse lase na glavi.

Parižani so se radi — neradi vdali v zlo usodo, če tudi malo vajeni te vrste hrane. Toda kaj! Ni bilo drugega izhoda.

V času, ko se pričenja ta zgodba (kakor ima navado reči Georg Ohnet) so bile vse domače živali proglašene za užitno meso. Takrat so postale konjske restavracije najodličnejše restavracije prestolnice.

Nekateri ljudje so občutili tak gnus, da so se odrekli uživanju hrane.

Tačas si je neki fakir, ki je bil prišel v Pariz s cirkusom »Barnum« pridobil premoženje s tem, da je te v 40 učnih urah naučil gladovanja (sicer pa je porabil to premoženje za poročno pojedino in je umrl na preobilici zavžitih dobrot).

Vojaki pa so dobivali — o Velika Lakota — za vsak obed ocvrto opeko...

Le zakonca Coulenbois sta jedla meso, in še dobro pri vsakem obedu. Bila sta to dva slabotna starčka, ki sta potrebovala mesno hrano.

Neverjetno, toda res je, da sta se Coulenbois-jeva mastila s prvovrstnimi zrezki, medtem ko je Pariz poginjal od lakote, kot za stavo.

Pa nista bila bogata. Njihovi viri so bili celo presentljivo skromni. In vendar sta jedla vsak dan meso, in vendar je bilo meso neprecenljivo, in vendar nista imela niti vinarja dolga.

Zato pa sta imela staro, vdano služabnico.

Amelija Mellot (zapomnite si to ime) je bila že 30 let v njuni službi, oboževala je gospodarja in gospodarico in ju razneževala, kakor da sta dojenčka.

Toda teh dojenčkov niso več dojili; Amelija jima je vsak dan postregla s krvavim mesom, kakršno sta potrebovala zaradi svoje rahle narave. Sebična kot vsi stari ljudje, nista niti skušala izvedeti, po kakšnem čudežu štedljivosti se je ubogemu dekletu posrečilo, da ju je oskrbovala, v času take draginje in pomanjkanja, s tako tečno hrano.

Kje je dobivala denar? Skrivnost. Ali je jemala od svoje, sčasoma prištedene gotovine? Ali je kradla? Nihče bi tega ne mogel povedati.

Važno za Coulenbois-jeva je bilo le, da sta jedla meso. Dobila sta ga, ostalo ju ni zanimalo. Raje nista niti poskušala, da bi prišla stvari do dna.

V Parizu je rasla beda, zakonca Coulenbois pa sta se redila. Sedaj sta imela male, okrogle trebuščke in polna lica, da jih je bilo veselje videti.

Nasprotno pa je Amalija hujšala od dne do dne.

Kar se vam ne bo zdelo več čudno če vam povem, da je pogumno in častivredno dekle, hladnokrvno rezalo samo sebe na kose mesa, da bi ohranilo zdravje svojih gospodarjev. Da, s tistim tihim junaštvom Špartancev, ki so si pustili razmesariti trebuh in Rimljanov, katerim so žgali roke, si je Coulenboisjeva služkinja odrezala zdaj rumsteck, zdaj dunajski zrezek, zdaj jetra in še druge mesne jedi.

Starčka sta se torej redila, medtem ko je Amalija sorazmerno hujšala.

Coulenboisjeva, sebična kot vsi starčki, nista opazila ničesar. Sicer pa sta bila kratkovidna.

Nekega dne jima je služkinja stregla pri obedu skakajoč samo po eni nogi.

Ta dan sta se Coulenboisjeva gostila s koštrunovim stegnom, obloženim s fižolico, o katerem sta še dolgo govorila.

In potem je prišla na mizo pečena prašičeva noga, čudo po okusu...

Nedolgo zatem se jima je videlo, da je postala Amelija močno vitkejša v bokih... Mislila sta le, da jima je s starostjo še bolj opešal vid.

Tudi drugo koštrunovo stegno je sprejela dvojica s polnim priznanjem.

Potem sta jedla še kozličev hrbet, šunko (tako je trdila Amelija!) Amelija jo je podajala z eno samo roko. Pozneje je servirala še eno šunko, Bog sam ve kako!

Gospa Coulenboisjeva pa je opazila, da je postala služkinja manj delavna. Gospodinjstvo ni bilo več vzorno, kot poprej. Amelija je le slabo voščila čevlje in ni več gladila parketov. »Stara se« je menil gospod Coulenbois.

Vse ni trajalo več, kakor osem dni.

V tem času je služkinja pripravila svoje ostanke.

Včasih sta ji rekla zakonca:

»Danes je nedelja, Amelija, jejte vendar nekoliko mesa...«

Tedaj je uboga stvar, ubogljiva, toda molčeca, šla vase...

Končajmo s temi strahotami!

Obleganje se je bližalo koncu.

Zadnji dan se Coulenboisjeva služkinja ob uri kosila ni pojavila v obednici. Vendarle zaskrbljena, sta starčka odšla v kuhinjo.

Sredi mize je bila na pladnju, okrašena z zelenjem, pripravljena še kadeča se glava služkinje, s peteršiljem v ušesih in nosu...

S par besedami, položenimi na vidno mesto, se je Amalija opravičila, ker glave ni mogla sama servirati.

Iz življenja in sveta

Možgani, orientacijski aparat zavesti

Možgani niso nič drugega nego orodje, s katerim se zavest orientira v svoji fizični okolici — je izvajal te dni slavni francoski filozof Henri Bergson na nekem predavanju v Parizu. Starejši psihiatri so smatrali možgane za nekakšno skladišče, v katerem ležijo vse spominske predstave. Bergson pa jih kot skladišče zavrača in jim daje le nalogo, da izobličijo latentne spominske podatke v aktualne predstave, nekdanje doživetje spravljajo tedaj v trenutno polje zavesti tako, da se s tem sproži podobno doživetje.

Tako se lahko duh udejstvuje v praktičnem življenju Možgani tedaj ničesar ne hranijo temveč spravljajo le telo do realizacije spoznanj, ki si jih je pridobil duh. Možgani imajo nadalje funkcijo zadrževati vse pretekle vtise, ki ne bi v danem trenutku imeli nobenega pomena; delujejo torej kot nekakšno sito. Zavest je deloma neodvisna od možganov in je prava hraniteljica vseh doživetij in spoznanj. Le v določenih trenutkih, kakor n. pr. v smrtni nevarnosti, se dogodi, da gleda človek vse svoje preteklo življenje kakor v kinematografu Tedaj odpade pač normalni pogoj, ki propušča samo določen izbor spominov.

Zanimivo je, da se je veliki raziskovalec v istem predavanju bavil s telepatijo, ki je ne zavrača. Pravi, da bo prišel čas, ko bodo ljudje imeli sile, ki nastopajo v telepatiji, prav tako v oblasti kakor danes n. pr električno silo. O »jasnovidenju« pa se je izrazil zelo skeptično.

Slepič — bolezen mesojedov

Preobilica mesa ustvarja pogoje za obolenje slepiča

V dunajskem Zdravniškem društvu je te dni predaval praktični zdravnik dr. B. Sperk o slepču in njegovih boleznih. Njegova izvajanja, ki se naslanjajo na eksperimentalna raziskovanja, so skušala priti bližje uganki slepega črevesa. Predavatelj je v začetku omenil, da je slepič tvorba, ki datira šele iz dobe antropoidov. Njegov postanek je nedvomno v zvezi s človeško pokončno hojo.

Slepič velja splošno za rudimentaren organ, a ljudje s glede njegovega pomena še danes niso popolnoma na jasnem. Da je pa v anatomskem pogledu manjvreden, v tem nas potrjujejo njegova vnetja, ki postajajo čedalje bolj pogosta. Pri tem igrajo znatno vlogo procesi tako zvanega limfatskega žilja, ki se dotika vsebine črevesja.

Gotovo se da izzvati umetna apendicitis s pomočjo določenih bakterij(n. primer s Fraenklovim bacilom). Ta proces je v bistvu le drugačen kakor pravo vnetje slepiča. Važno je tudi to, da se pri mesojedih v črevesju razvija vse drugačna črevesna flora kakor pri rastlinojedih. Pri prvih imamo opraviti s tako zvano anaerobno floro, ki spada v skupino plinskih bacilov. S tem bi bila podoba zaključena in vnetje slepiča razloženo.

Ta originalna opazovanja odgovarjajo tudi izkustvu, da vodi čezmerno uživanje mesa do vnetja slepiča. Upoštevati pa moramo še neko dejstvo. Na kmetih so primeri slepiča mnogo redkejši kakor v mestu, kjer se povžije mnogo več mesa nego rastlinske hrane. Izkušnje iz svetovne vojne takisto potrjujejo to naziranje. Pokazalo se je namreč, da je bilo med svetovno vojno petkrat manj primerov vnetij slepiča kakor pred vojno in po nji. Zadnja leta opazujejo zdravniki porast primerov bolezni slepiča zlasti v mestih, kjer se porabi več mesa nego rastlinske hrane.

Kitajcem, ki skoro ne zavživajo mesa, je vnetje slepiča malone tuja bolezen. Iz tega bi se dalo sklepati, da podlegajo slepiču v prvi vrsti osebe, ki jedo preveč mesa, potem pa ljudje, ki jedo več nego bi bilo treba. Mesna hrana ustvarja pogoje za vnetje slepiča. Zato zagovarja dr. Sperk racionalno profilakso in dietetiko že takoj v početku obolenja na slepiču, ki edina lahko pomaga bolniku in ga reši vseh nevarnosti.

Labirint brez izhoda

Zakaj so atomi tako majhni?

Na to vprašanje je skušal odgovoriti te dni znameniti fizik Erwin Schrödinger in odgovor je bil tem bolj presenetljiv, ker ga je skušal podati s fiziološkega stališča.

Nasloнil se je na učinek, ki ga ima gibanje atomov ob vsakem tlaku na trda telesa. Mislimo si kocko, ki je tako velika, da se zadene ob vsako njenih strani v določenem času milijarda atomov. Pri tem številu ne pomeni nekoliko atomov več ali manj prav nič, pritisk je praktično z vseh strani isti. Če pa zmanjšamo kocko bolj in bolj, bomo dosegli kmalu tisto mejo, pri kateri trešči na vsako stran v določenem času 100 ali 20 ali 5 atomov. Sedaj pa bo kakšen atom več ali manj na tej ali oni strani imel že vidne posledice. Telo dobi sunek z dotične strani in ga meče sem in tja. Ta pojav se da eksperimentalno zelo dobro ponazoriti in je znan pod imenom »Braunovo gibanje.«

Schrödinger je potem postavil nalogo, da se zgradi organizem, ki ne bi bil igrača v rokah tega pojava. Ta organizem bi moral biti dovolj velik, da mu je lahko število atomov, ki treščijo vanj, z vseh strani praktično enako. Minimalna velikost organizma mora biti torej z ozirom na atom tolikšna, da atom v relaciji z organizmom praktično izgine. Tu bi torej imeli odgovor na vprašanje, zakaj so atomi za ljudi tako majhni. Seveda pa ima ta odgovor tudi svoje šibke strani in Schrödinger sam je pokazal nanje. Tako je malo nerodno, da bi najmajši organizmi — bakterije — potrjevale to pravilo samo kot izjeme. Po drugi strani imamo v kloninih stanicah nositelje dednih lastnosti, tako zvane kromozome, ki so tako majhni, da bi po tem pravilu ne imeli nobenega ravnovesja in stalnosti. Vendar pa svojo dedno maso držijo tisočletja in milijonletja, ne da bi jo izgubili. Takšni primeri spadajo pač med skrivnosti, ki jim današnja znanost še ni kos.

Letalo s kinom in tiskarno

Moskovski radio poroča, da so priredile ruske sovjetske organizacije javno zbirko, ki je vrgla dve milijardi rubljev. S tem denarjem bodo zgradili ogromno letalo, ki se ne bo mogel z njim kosati noben aeroplan na svetu. Letalu bodo dali ime Maksim Gorkij Posebnost letala bosta kinematografska dvorana in lastna tiskarna.

Smučarske drese

iz najboljšega švedskega lodna, kompletne, s čepico, iz blaga samo za drese, najcenejše pri

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Spomenik Aristidu Briandu

V Saint Nazaireu v Franciji

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespanju, utrujenosti, pobitosti, tesnobnosti, imamo v naravni **»Franz Josefovi« grenčici** domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje **»Franz Josefova« voda** sigurno pri ljudeh višje starosti. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zdravje in bolezen

Za uspešno zatiranje zločestih želodčnih oteklin priporoča prof Eiselsberg zdravnikom, naj se držijo pri vsakem, nad 30 let starem pacientu z nejasnimi želodčnimi težavami diagnoze »rak« tako dolgo, dokler se morebiti ne dokaže drugačen izvor.

★

Neki nemški zdravnik priporoča za ozdravljenje alkoholizma stalne inhalacije kisika, češ da se s tem poželenje po alkoholnem strupu spremeni v neškodljivo poželenje po kisiku.

★

Kitajci so že kakšnih sto let pred našim štetjem uporabljali neke vrste cepljenje zoper koze. Ljudje so si vtikali z gnilobo kozavosti namočene koščke vate v nosnice.

★

Pri puščanju krvi odjemljejo zdravniki telesu 200 do 300 in v posebnih primerih celo 500 kub. cm krvi, ne da bi to pacientu škodovalo.

★

Normalen človek izločuje vsak dan 1400 do 1600 g seči, to je približno poldrug liter.

Vsak neuspeh je porok za bodoči uspeh

Začetni pouk v smučarskih veščinah

„čudeži" pred 3000 leti

Bilo je pred kakšnimi 3000 leti, ko so našli ribiči ob obali Kumeje v današnji Italiji dekle, ki se je bilo rešilo po vsej priliki s kakšne potopljene ladje. Njeno zunanjost, njeni črni, divji lasje okrog temnega obraza, v katerem so gorele temne fantastične oči, so zbujali začudenje in grozo, a govorila je barbarski, guturalni jezik, ki ga je skušala zaman napraviti razumljivejšega s svojimi sunkovitimi kretnjami.

Morala je biti kakšna Arabka. Hribovje okoli Kumeje je polno podzemeljskih jam in hodnikov v takšno jamo je šla prebivat tujka in nihče se ni drznil, da bi jo motil v njeni samoti. Kmalu potem so jele krožiti o nji čudne govorice, ki so ji pripisovale nadnaravne moči in preroške darove. Sprva so se je ljudje izogibali, potem so začeli čedalje pogosteje zahajati k njej, da bi jim prerokovala. Tako se je začela širiti slava »Kumejske Sibile«.

Kumeja je bila ena izmed prvih grških naselbin v Italiji in življenje v njej je sličilo v vsem življenju grških mest na materinskem polotoku. Nad mestom, v divje razdrapanem skalovju so se dvigali marmorni stebri velikega Apolonovega svetišča. Dolgo časa so bili duhovni, ki so oskrbovali to svetišče, voditelji ljudstva, imeli so moč nad njim in ljudstvo se jim je uklanjalo. Ko pa se je začelo zatekati k arabski prerokinji, se je njih vpliv vedno bolj manjšal in tudi darovi, ki so jih prej prinašali ljudje, žito, vino, zlato, so postajali čedalje bolj skopi. Apolonovi duhovni pa ne bi delali časti svoji kasti, ki je bila od vselej namazana z vsemi mazili, če bi v tem položaju ne našli izhoda. Nekega dne so stopili k nji in so jo enostavno angažirali za svečenico svojega boga. Njene preroške darove so postavili v službo svojega svetišča in njeno slavo v zvezi s tem svetiščem so znali v nekaj letih tako razširiti po vsem antičnem svetu, da ni bilo več vojskovodje, ki bi napravil vojni pohod, ne da bi mu prej povedala kumejska Sibila, da bo zmagal, in da ni bilo vplivnega človek pred kakršnimkoli življenjskim dejanjem, ki bi je prej ne vprašal za svet. Seveda so njene prerokbe in nasveti donašali svetišču ogromen dobiček.

Sibila je umrla baje v starosti 70 let, a čeprav je umrla in so žaro z njenim pepelom postavili v Apolonov hram, so znali duhovniki ljudstvo prepričati, da je umrla le telesno, nje duh in posebno nje preroški dar pa je po božjem sklepu ostal še nadalje v svetišču Nje glas je govoril skozi usta marmornatih soh ki so stale v širnem svetiščnem dvoru. Vergil govori v svoji Eneidi o stotini teh govorečih in prerokujočih kipov v kumejskem svetišču. V antičnem svetu so uživali tako rekoč svetovni sloves in nešteti ljudje, revni in bogati, bibki in mogočni, so prihajali od vseh strani, da bi slišali njih glas. Pred določenim kipom, ki mu ga je pokazal duhovnik, je obiskovalec pomolil in na glas izrazil svojo željo. V večini primerov je zaslišal čez nekaj časa iz notranjosti kipa čudno tuj glas, ki mu je bolj ali manj jasno pokazal pot v bodočnost. Seveda je obiskovalec pred tem dogodkom podčrtal svojo prošnjo z večjim ali manjšim darom in tudi pozneje, če se je ugodna prerokba izpolnila, ni skoparil z materialnim priznanjem. Stoletja je človeštvo na ta način stalo pod vplivom Kumeje, dokler se ni antika razsula pod napadi barbarskih ljudstev v prah. Ostanki Kumeje in njenega veličastnega Apolonovega svetišča pa govore še danes o nekdanji slavi tega kraja. Arheologi so našli med razvalinami tudi še štirinajstorico kipov, ki so nekoč izgovarjali orakle.

Obenem s temi kipi pa so odkrili tudi ozadje kumejskega čudeža, ki ni samo presenetljivo, ampak tudi precej razočarljivo. Kipi so bili namreč v notranjosti votli in s svojimi podstavki so zakrivali ozke rove, ki vodijo navpično v majhne jame, ki so bile z Apolonovim svetiščem zvezane s skritimi hodniki »čudež« je jasen kakor beli dan. Duhovnik v jami pod kipom je odgovarjal obiskovalcu, ki je čakal zgoraj na veliko razodetje... Ali je kdo pričakoval kakšne druge rešitve kumejskega »čudeža«?

Ugriz mambe

Smrt je prišla pet sekund prepozno...

John Ryan, asistent neke trgovine z živalmi v Glasgowu, je odprl aluminijasto posodo, v kakršnih so podjetju že večkrat prej poslali kakšno tropsko kačo. Menil je, da bo tudi tokrat ena izmed neškodljivih javanskih kač.

Namestu te je siknila iz posode temna, njemu neznana kača in ko je stegnil roko, ga je ugriznila. Komaj jo je spravil v posodo in zaprl, se je zgrudil kakor od strele zadet na tla. Prepeljali so ga v bolnišnico, poskusili vsa sredstva, da bi paralizirali učinek strupa, a ker niso vedeli ,kakšna kača ga je vsekala, mu niso mogli dosti pomagati. Utrip srca mu je postajal čedalje slabotnejši, telo mu je grozovito otekalo. Spomnili so se, da bi imel kakšno primerno sredstvo zavod za kačje serume v londonskem zooju. Toda London je 400 milj od Glasgowa, škotski ekspres je bil pravkar odpeljal in tu je šlo za ure. Vendar so napravili obupen poskus. Dočim so brzojavili upravi londonskega zavoda o stvari, se je spustil neki Ryanov prijatelj v svojem dirkalnem avtu in s posodo s kačo v njem v blazen dir proti Londonu. V zavodu za kačji serum, ga je že pričakoval vodja dr. Barrett. Ta je kačo takoj spoznal za mambo, eno najhujših strupenic, čije pika ni dosti, kolikor vemo preživel še noben človek. In baš pred kratkim so odkrili serum proti njenemu ugrizu. S tem serumom se je vrnil direktor iz Glasgowa domov. V zgodnji jutranji uri je pridrvel v bolnišnico, kjer so bili zastrupljencu z vsemi mogočimi sredstvi ohranili vsaj malo življenja. Injekcijo so izvršili takoj in čez eno uro je Ryanovo telo premagalo smrt. Zdravnik, ki je bil izvršil injekcijo, je dejal, da je serum prehitel smrt mogoče samo za pet sekund... Ryan pa je prvi človek, ki je preživel mambin pik

Mesta brez prebivalcev

Posledice ameriške konjunkture in depresije

Kakor se bo zdelo marsikomu neverjetno, vendar je resnično, da so v Ameriki, kjer vlada vendar največja stanovanjska mizerija, cela velemesta brez vsakega prebivalca. O takšnem mestu je poročal pred kratkim dopisnik newyorškega »Timesa«, ki je obiskal Calico v južni Kaliforniji. To mesto je videl že nekoč prej in se je silno začudil, ko ni srečal pri drugem posetu na njegovih ulicah niti enega človeka. Šele po dolgem iskanju je naletel na starega moža, ki mu je povedal, kakšna usoda je doletela Calico.

Pred četrt stoletja so odkrili v tamošnji okolici velike rudnike, od vsepovsod so se začeli priseljevati ljudje in že po dveh letih je bivalo tam 25.000 ljudi. Ob začetku vojne je število prebivalcev naraslo na 50 tisoč duš, a potem se je izkazalo, da rudniki niso tako izdatni, kakor so menili in mesto je začelo propadati. L. 1927. je štelo komaj 25.000 duš, pred nekako dvema letoma so vse obrate ustavili in prebivalstvo je ostavilo v paniki nesrečni kraj. Vse njegove zgradbe še stojijo in bi lahko dale streho 50.000 ljudem, toda ostal je samo star rudar, ki se ni mogel ločiti od svoje hišice.

Podobno usodo je imelo mesto Grub. Ko so pred kakšnimi 4 leti odkrili velike petrolejske vrelce v zapadnem Teksasu, je nastalo velemesto, ki je že po dveh letih štelo 100.000 prebivalcev. Potem je udarila gospodarska kriza, brezposelnost je razkropila ljudi na vse štiri vetrove in danes prebivajo samo še lačne živali v brezupnem kamenitem morju tega mesta, ki so v Ameriki nanj že čisto pozabili.

Ledeni pekel

Krvava obletnica sovjetske Čeke

Moskovski listi pišejo o proslavi 15letnice obstoja Glavne politične uprave. Ta vest mora pretresti vsakogar, ki si predoči njen pomen. Sovjeti so lahko ponosni na koristno delovanje GPU in mrka šala ne tolmači zaman v ljudskem jeziku te krilatice z »Gospodi, pomiluj usopših!« (Usmili se umrlih, o, Gospod.) Nobeni krvniki v svetovni zgodovini niso delali tako na debelo, tako izdatno, smotreno, neusmiljeno in premeteno. GPU je zasenčila sloves nekdanje srednjeveške inkvizicije in teror vseh revolucij v starem in novem svetu.

Sovjetski morilni stroj je preračunan na množestveno produkcijo in se ne zmeni za »preživeli buržujski individualizem« z osebno odgovornostjo za prestopek in strogo odmerjeno kazen GPU ni nobeno sodišče, temveč vzorno urejena država v državi, samostojna vojna oblast, ki samo na debelo muči, mori in oddaja osumljence v suženjstvo. GPU se ne potrudi ugotavljati in zasledovati veleizdajo. Poslužuje se na široko razpletenega vohunskega omrežja in brezobzirno uničuje »dvomljive elemente«. Ni mogoče tajiti, da obrodi teror strah, a ta je pogoj za obstoj sovjetske vlade. Le v redkih izjemnih primerih, ki so pretili z mednarodnimi neprilikami, je opuščala GPU svoje načelo in se zanimala za osebno usodo tega ali onega inozemca, umetnika, znanstvenika. Sicer se ne zmeni ta tovarna za muke in mriliče. Vodi svojo razredno socialistično politiko in podpira tri ogle v sovjetski hiši. Ko je zmanjkalo živil, je oprala GPU Stalina s tem, da je ustrelila inženjerje in uradnike, ki so »nalašč ovirali« prehrano. Ko so morali sovjeti na debelo prodajati les, so poskrbeli krvniki za desettisoče brezplačnih doživljenjskih sužnjev: GPU je ustvarila »ledeni pekel« v pragozdu severne Rusije. Ko je zahtevalo stalno večje nezadovoljstvo v notranjosti izdatno čiščenje komunistične stranke, se je z uspehom lotila GPU nove naloge, ki jo vrši tudi zdaj. Ko so sklenili boljševiki obračunati z versko zavestjo, je vodila GPU tudi cerkveno politiko. Rdeči krvniki so postali glavna opora sovjetske »socialistične« državnosti in v Moskvi imajo dovolj vzroka, da obhajajo sedaj njeno krvavo obletnico.

Odstop Ferdinanda Koburškega

Prof. Adolf Strauss, eden izmed zaupnikov bivšega bolgarskega kralja Ferdinanda, objavlja zanimive podrobnosti o tem, kako se je ta odpovedal prestolu.

Bolgarska vlada je ob koncu septembra 1918. zaprosila Nemčijo in Avstrijo za 4 divizije čet, ki naj bi ji pomagale na bolgarski fronti proti domačim upornikom, ki so se bili dvignili pod Stambolijskim. Te divizije niso prišle, zato se je vlada odločila za sklenitev miru na lastno pest. Kralj Ferdinand se je temu upiral, ministrski predsednik Manilov pa se je pogajal s strankami, ne da bi se oziral nanj. Prišlo je do odkritega spora, Ferdinand je ostavil Sofijo in se podal v varstvo nemških čet v Skoplje. Sporočili so mu, da bodo smatrali to za dezerterstvo v tujo vojsko, nakar se je spet vrnil v Sofijo. Tu se je še nekaj časa upiral položitvi orožja, čeprav je Malinov izjavil, da se bo vlada v primeru potrebe z vso razpoložljivo armado borila proti Nemcem isto tako kakor proti vstašem. Ko so vladne čete porazile Stambolijskega pri Nadeždi in preprečile državljansko vojno, je dala vlada na lastno pest skleniti premirje s francoskim generalom Franchetom d'Espereyem, a obenem so se dvignili v ministrskem svetu glasovi, ki so zahtevali Ferdinandov odstop. Malinov naj bi mu to sporočil.

Izposloval si je pri kralju razgovor in ta ga je sprejel zelo hladno ter ga pozval, naj mu pove mnenje strank o pogojih za premirje. Malinov je odgovoril, da bi bilo bolje, če bi se bavil izključno s svojo osebo. Kralj je bil najprvo presenečen, potem ga je vprašal, ali mu hoče s tem reči to, kar reče on običajno svojim ministrskim predsednikom kadar morajo ostaviti svoje mesto. Malinov je odgovoril, da so uloge sedaj v resnici zamenjane. Kralj: Ali ni drugega izhoda?« Malinov: »Ni.« Če hočete, pozovite, sire, voditelje strank in čujte njih nasvet.«

Ferdinand se je odločil, da pozove voditelje strank in ti so mu odkrito povedali, da mu je izbrati le med prostovoljno odpovedjo ali razsoličenjem, ki bi ga izsilila demokracija ljudstva. Ferdinand si je izprosil časa za premislek. Malinov ga je ta dan trikrat obiskal, da ga opozori na posledice njegovega oklevanja, četrtič ga kralj sploh ni hotel več sprejeti. Tedaj si je Malinov izsilil vstop v palačo. Kralj ga je sprejel brez formalnosti. Prišlo je do dramatičnega razgovora, v katerem se je Ferdinand bridko pritoževal nad nehvaležnostjo Bolgarske, za katere blaginjo se je bil trudil vse življenje in ki jo je bil dvignil na stopnjo civilizirane, napredne države. Malinov: »Sire, zgodovina bo nekega dne sodila o tem.« Potem je Ferdinand pomolil Malinovu list papirja in dejal s suhim glasom, ki je zvenel kakor povelje: »Tu imate mojo odpoved.« Malinov je dokument vtaknil v žep in je želel videti prestolonaslednika. Ko je ta vstopil na videz miren, je stopil Malinov k njemu in dejal: »Dovolite, da vas pozdravim kot carja Borisa III.« Novi kralj je pogledal svojega očeta in podal roko Malinovu, Ferdinand pa je dejal novemu kralju: »Sedaj nisem nič drugega nego vaš podložnik, a sem oče vašega veličanstva. Dovolite, da vas objamem.« Oče in sin sta se objela, obenem sta jokala.

Da bi skrajšal te težke minute, je dejal Malinov: »Sire, pripravite se. Vlak vas čaka.« Ferdinand: »Moram odpotovati? Zakaj mi ne dovolijo, da ostanem tu?« — »To je nemogoče,« jo dvrnil Malinov. Ferdinand: »Nimam doma. Kam naj grem? Morda v Avstrijo?«

3. oktobra ob 23. sta prišla Malinov in Savov z oddelkom vojaštva na postajo, da se poslovita od Ferdinanda. Ferdinand je stopil s solznimi očmi v kupe. Nekoliko ur pozneje ga ni bilo več v deželi.

Žrtev »vohunstva«

Pariški »Matin« poroča, da so italijanske oblasti pred štirimi meseci prijele 55 letnega ravnatelja pariške tehnike Denisa Eydouxa in njegovo tajnico Georgetto Bonefondovo, ki sta bila izletela v Alpe. Aretirali so ju zaradi vohunstva in ju drže ves čas pod ključem.

ANEKDOTA

Škot Mc O'Connor hoče kupiti mišjo past. Dolgo študira njen mehanizem. Potem vrne prodajalcu past in pravi: »Žal mi je, pa ne morem uporabiti pasti, ki ubije miš šele tedaj, ko je že pojedla kos slanine.«

Vsak dan ena

— Vzela bom najlepše. To je sicer dražje, a to je presenečenje, ki mi ga pripravija mož za god. Zanj ni nič česar, kar bi bilo preveč lepo!

A. & E. SKABERNE
Ljubljana

UVOZ IN PRODAJA ANGLEŠKEGA IN ČEŠKEGA SUKNA, VOLNENEGA BLAGA IN SVILE.

Važno: v račun jemljemo (do preklica) tudi hranilne knjižice prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov 2054

A. & E. Skaberne, Ljubljana

Tvornica ovratnikov

Močivnik & drug

Maribor

naznanja, da je ustanovila v Mariboru tvornico OVRATNIKOV, opremila isto z najmodernejšimi stroji, posebno PRALNICO in LIKALNICO.

Izdeluje vse vrste ovratnikov, in sicer mehke, poltrde in trde, v poljubnih oblikah ter se cenj. trgovcem vljudno priporoča. 2047

Čisto polt

v 10—14 dneh dosežete s pomočjo kure tuščenja. Že po prvem dnevu se polt očividno polepša. S trajnim, a neopaznim obnavljanjem kože odpravlja to sredstvo temeljito in za vedno prističe, sajedce, lise, zgubančeno, raškavo, mastno svetleče se in ovenelo kožo in znake starania. Polt postane bleščeče čista in mladeniško sveža. Uspeh in neškodljivost zajamčena. Garnitura 120 Din. Milo škoduje koži.

Vzemite za umivanje obraza milo limonino emulzijo: velika steklenica Din 30.—. Preparate SCHRODER-SCHENKE razpošilja proti plačilu v naprej (poštnina 6 Din) ali po povzetju (poštnina 12 Din) »Omnia« odd. 1/2, Zagreb, Draškovićeva 27

Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik

ZAKAJ SEM VEDNO SAMA?

Nič več ni rumenkastih in počrnelih zob — to je danes lahko dosegljivo.

Lepoti nič tako ne škoduje kot grdi zobje. Toda Vi imate lahko zobe bleščeče bele, ako vzamete samo en centimeter KOLYNOSA na suhi ščetkici dvakrat na dan. V treh dneh bodo postali Vaši zobje za tri stopinje bolj beli. 340-6

KOLYNOS ozdravi usta, obeli zobe, očisti dih.

KOLYNOS

antiseptično sredstvo.

najzdatnejše sredstvo za negovanje zob. En centimeter zadostuje.

Lepo oblikovane in zdrave noge

Bolečine v nogah izginejo na čudežen način na en mah.

Zadostuje, da raztopite malo količino soli sv. Roka za noge v lavorju tople vode. S tem dobimo mehko, mlečnato tekočino, v kateri kopljemo svoje noge približno 10 minut. Po tem času ponehajo utrujenost nog, njih žgoči občutek oteklost gležnjev tekom par sekund tako da zamoremo nositi za eno številko manjše čevlje. Dobrodejna, z gorivo snovjo nasičena voda prodre v pore in pekoče utrujene noge so kakor prerojene. Tlačanje čevljev bolečine v gležnjih ponehajo, kurja očesa postanejo na ta način mehka, tako da jih z roko lahko odstranimo. Od prenapora izčrpane in oslabljene noge dobe novo moč in so zopet sposobne za nove napore. Dobiva se v drogerijah in lekarnah 764

Zahvala.

Vsem, ki ste spremili našo nad vse ljubljeno

Vladico

na njeni zadnji poti, se tem potom najlepše zahvaljujemo. Posebno gg. katehetom, g. direktorju Jugu, vsem gg. profesorjem, darovalcem cvetja in vsem pevcem za njihove ganljive žalostinke. 205

Žalujoča rodbina Resnik.

— Si že slišal, prijatelj?

— Kaj pa?

— Da se dobi pri upravi „Slovenskega Naroda“ krasen, blizu 700 strani obsegajoči roman

PROKLETSTVO LJUBEZNI

za borih 30.— Din (po pošti Din 35.—).

SPALNICE,

jedilnice in kuhinje iz različnega lesa v najnovejši izdelavi v različnih imitacijah, Vam nudi najceneje

Gospodarska zadruga mizarskih mojstrov
LJUBLJANA, Vegova 6 1721

Stalna zaloga vsakovrstnega pohištva in tapetniških izdelkov po najnižjih cenah.

Skobeljni-čistilni stroj

rezkalni- (Frässmaschine), polirni- in vrtalni stroj, samo v dobrem stanju kupimo. Ponudbe pod »Obdelovanje lesa 297-42« na **Interreklam d. d.**, Zagreb, Masarykova 28. 2031

Iščemo sposobne

PRODAJALCE

za novo otvorjene »TIVAR« prodajalne v vsej državi.

Pogoji: usposobljenje za prodajanje, kavcija, starost ne preko 35 let.

Samo pismene ponudbe na:

Tekstilna industrija d. d.
VARAŽDIN. 2046

VSAK NAROČNIK »JUTR..« je zavarovan za 10.000 dinarjev

ki krepi in zdravi

ŽELODEC

edini [illegible]

LOVRO SEBENIK
Ljubljana VII.

Puhasto perje

15 Din čobano 32 Din, nad 140 Din kilogram [illegible]

volno in žimo

za madrace izredno poceni prodaja Šega Wolfova 12.

Anton Fuchs

kleparska delavnica, Gosposvetska cesta 16

»PRI LEVU«

izvršuje vsa kleparska in lesnocementna dela pri novih zgradbah kakor tudi pri starih najsolidneje in po zmernih cenah. 13404

Rdeča kokarda

je sijajen roman, ki ga morete čitati le s pritajenim dihanjem. — Povede Vas v čase velike revolucije, Din 35.—, vezan Din 45.—. Naroča se pri upravi »Jutra«.

✝

MARIJA JAKLIČ naznanja v svojem in v imenu svojih otrok, kakor ostalega sorodništva žalostno vest, da je njen srčno ljubljeni mož in skrbni oče

ALOJZIJ JAKLIČ

posestnik, mesar in gostilničar

v petek, dne 20. t. m. po kratki bolezni boguvdano preminul.

Pogreb se bo vršil v ponedeljek, dne 23. t. m. ob 10. uri na farno pokopališče. 2044

St. Rupert, Dol, dne 21. januarja 1933.

Sodna dražba

celotne v konkurzno maso Kopriva Franca trgovca v Kranju spadajoče zaloge trgovskega, železninarski stroki pripadajočega blaga, se vrši v četrtek

26. januarja 1933 ob 10. uri

pri okrajnem sodišču v Kranju, soba štev. 8.

Izklicna cena znaša 100.000.— Din, ki je ob enem najnižji ponudek, pod katerim se blago ne prodaja.

Cenilni zapisnik je na vpogled pri okrajnem sodišču v Kranju, soba št. 8 med uradnimi urami.

Podrobne informacije se dobe pri upravitelju konkurzne mase g. dr. Sabothy Beno, advokatu v Kranju. 2048

Vsa Ljubljana govori o naših cenah

Označba nekaterih predmetov:

Za **1.—** Din kozarci, milo, skodelice za črno kavo itd.
Za **2.—** » milo, doze za čaj, peresnice itd.
Za **3.—** » pisemski papir, krtače, škatlja z zobotrebci itd.
Za **5.—** » ogledalo, čopiči, barvani kozarci, tase itd.
Za **7.—** » žepni noži, tase, doze za kavo itd.
Za **9.—** » otroški čevlji, ženske in moške copate, doze za cigarete itd.
Za **19.—** » termos-steklenice, torbice, pepelniki itd.
Za **29.—** » pisemski papir v kaseti, denarnice, pepelniki itd.

ANT. KRISPER TRGOVSKA HIŠA

Mestni trg 26 LJUBLJANA Stritarjeva ul. 3

✝

Naš dragi nepozabni

Vilko Perdan

SANITETNI POMOČNIK IV. RAZREDA

je preminil 20. t. m. ob 15. uri po kratkem trpljenju in bil položen k večnemu počitku v soboto popoldne v Beogradu.

JULIJA ROŽIČ, stara mati; MILOŠ PERDAN, DARINKA PERDAN, bratranca in ostalo sorodstvo.

2057

Zahvala

Ob prebridki izgubi našega nenadomestljivega, dobrega soproga, brata, svaka, strica, zeta, gospoda

Petra Favai-ja

se tem potom najlepše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni prečastiti duhovščini, gg. pevcem, vsem cenj. darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, uslužbenstvu tovarne »Kristal« d. d. Maribor-Ljubljana, kakor tudi vsem njegovim prijateljem in znancem, ki so od blizu in daleč prihiteli, da izkažejo s tako veliko udeležbo zadnjo čast priljubljenemu pokojniku.

Vsem Bog tisočkrat poplačaj!

Globoko žalujoča MINKA FAVAI roj. SMOLE, soproga; prof. IVAN FAVAI, ANGELO, KAROL, bratje; PIA, sestra in ostalo sorodstvo.

✝

Nenadoma nas je zapustil v 52. letu starosti naš blagi soprog, sin, brat in atek, gospod

Konrad Iršič

POSESTNIK IN TRGOVEC, ODLIKOVAN Z REDOM SV. SAVE V. STOPNJE

Spremimo ga na njegov zadnji dom v torek, dne 24. januarja ob 11. uri iz hiše žalosti v Mislinju.

Mislinje, dne 21. januarja 1933.

Žalujoča soproga, otroci in ostali sorodniki.

„LONDON NA TELEFONU!“

Kako zelo enostaven je tak telefon: zavrtite zaželjeno številko in zveza je gotova! Praktično delate isto tudi z PHILIPS SUPER INDUCTANCE sprejemalcem 630. Priložena postajna tabela nadomešča telefonsko knjigo. Z enim edinim gumbom za novovrstno mikrometer-skalo je treba samo vzpostaviti ono številko, ki je navedena v Philips-ovi »telefonski knjigi«, in že imate zaželjeno zvezo. Samo mikrometer-skala je omogočila to enostavno manipuliranje, ker je ona 10-krat tako razločna kot dosedanje skale. Samo enkrat se poslužite »630«, pa ne boste nikdar več zaželeli drugega aparata.

PHILIPS 630

„Super-Inductance“

arc's

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Poseste«, »Lokali«, »Stanovanje odda«, »Stroje«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Lese« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v otsmu obenem s naročilom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Knjigovodja
z eksportno ali trg. akademijo, mlajša moč, z dobrego prakso, išče stalno službo pri večjem podjetju v Ljubljani. — Ponudbe s prepisi spričevalo in zahtevki plače na Alpina Company pod »Zanesljiva moč«. 1902-1

Frizerka
dobra indulerka, vešča vodne in trajne »indulacije« ter masaže lica, dobi stalno mesto. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Frizerka«. 1835-1

Preddelavca (ko)
kartonažne stroke, zanesljivega in treznega sprejme tovarna v bližini Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Nastop takoj«. 1769-1

Odgojiteljico
(otroško vrtnarico) za 6 in 4 leta stara dečka, sprejmem s 1. februarjem. Prvorazredne moči z dolgoletno prakso, po mogočnosti z znanjem kakega tujega jezika, naj stavijo pismene ponudbe z označbo referenc na naslov: Direktor Ervin Lovrič, Beograd XIII, Andre Nikolića 5. 1776-1

Gozdarja
vešča pisarniških in terenskih poslov, išče večje gozdno veleposestvo v Sloveniji. Znanje nemščine je pogoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gozdar«. 1830-1

Čebelarju
(tudi začetniku) nudim v Ljubljani dnevno večurno zaposlitev. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Čebelarstvo«. 1867-1

Trg. sotrudnika
sprejme manufakturna trgovina v Ljubljani. Predpogoj dober izložbeni aranžer. Oferte na oglasni oddelek »Jutra« pod »1100«. 1978-1

Kdor da kavcijo 10.000 Din
dobi takoj stalno službo. Ponudbe pod »Kot poslovodja« na oglasni oddelek »Jutra«. 1984-1

Izurjeno pletilijo
sprejmem takoj. Trnovski pristan 14. 1985-1

Gospodinjo
perfektno kuharico — ki opravlja vsa hišna dela, sprejme dvočlanska fina družina na deželi v bližini Ljubljane. Spričevala finih hiš pogoj; večje slovanske rodbine del imajo prednost. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra plača II«. 1929-1

Dva orodničarja
sprejme v službo tovarna kovinskih izdelkov v Sloveniji. — Prevovrstni tehnik z večletno prakso naj pošljejo svoje ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Orodničar«. 1944-1

Marljivo kuharico
poštenega, z letnimi spričevali, išče meščanska gostilna za takojšen nastop. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljiva in pridna«. 1947-1

Služkinjo
(Dolenjka prednost) z dobrimi spričevali, zelo snažno, pošteno, ki zna samostojno tudi kuhati, sprejmem takoj. Ponudbe na naslov: Vera Vovk, Bled I. vila »Vera«. 1988-1

Kuharico
popolnoma samostojno, zelo snažno, sprejmem s 1. februarjem k manjši družini. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dobra plača«. 1884-1

Dobro dekle
za vsa hišna dela, ki zna tudi kuhati, išče za Beograd dr. Puljo, Deligradska 10. 1910-1

Prodajalka
lepe zunanjosti in z dobrimi spričevali, ki popolnoma obvlada parfumerijsko stroko in ki lahko nudi eca 20.000 Din kavcije — dobi dobro službo proti lepi plači. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Izvežbana moč«. 1913-1

Poštna odpravnica
katera je zmožna knjigovodstva ene posojilnice, bi to vodila po nedeljah popoldne in bi pomagala v svobodnem času v gospodinjstvu, se sprejme takoj. Plača po dogovoru. Naslov pri oglasnem oddelku »Jutra«. 1727-1

Stalno službo dobi
kdor položi 70.000 Din kavcije. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Sigurno mesto«. 2062-1

Kuharico
popolnoma samostojno, vajeno vseh gospodinjskih del, sprejmem. — Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Kuharica«. 2075-1

Žagarja
za polnojarmenik in skobelnik sprejmem takoj. Pismene ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Žagar«. 1846-1

Pek. pomočnika
kot poslovodja parne pekarne iščem. Samo prvovrstne izvežbane moči naj pošljejo izčrpno ponudbo z navedbo znanja na ogl. oddelek »Jutra« pod »Zmožen konkurence«. 2129-1

Predtiskarico
za ženska ročna dela sprejmem. Biti mora dobra risarka in vestna pri delu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2097-1

Ključavničar
zmožen samostojno voditi delavnico, s kavcijo, dobi službo takoj po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Ključavničar«. 2139-1

Mehanikarskega-ključavničarskega
ali mizarskega pomočka sprejmem s hranilno knjižico 10 do 15.000 dinarjev v dobro in stalno službo. Dopise pod šifro »Takojšnja služba« na ogl. odd. »Jutra«. 2158-1

Trg. poslovodjo
z kavcijo 10—20.000 Din sprejmem v kolonijalno trgovino. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Agilen«. 2151-1

Restavracijsko kuharico
samo prvovrstno in res samostojno sprejmem v večjo restavracijo. — Ponudbe s prepisi spričevalo in zahtevkom plače na hotel »Union« v Celju. 2153-1

Anončnega akviziterja
dobrega nastopa, uvedenega pri ljubljanskih veletrgovcih, sprejmem. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Uveden«. 2164-1

Vajenci ke

Mizar, vajenca
poštenega in pridnega, s hrano in stanovanjem v hiši sprejme takoj Franc Osterman, stavbno in pohištveno mizarstvo, Braslovče, Savinska dolina. 1860-44

Modistovsko vajenko
takoj sprejme salon »Le Femme Čeh«, Šelenburgova 6/I. 1951-44

Trgov. vajenca
poštenega, pridnega, do 15 let, sprejmem. Pismene ponudbe s sliko priložiti. A. Perger, trgovina, Dobova. 457-44

Trg. učenko
pridno in poštenih staršev, sprejmem v trgovino na deželi. Prednost imajo dekleta ubogih podeželskih staršev. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Skromna«. 1849-44

Pridno dekle
poštenih staršev, išče mesto učenke v frizerskem salonu. — Naslov: Planine Fani, Ložnica, Žalec pri Celju. 1923-44

Vajenko
s primerno šolsko izobrazbo sprejmem v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. Lastnoročno pisane ponudbe pod »St. 14« na oglasni oddelek »Jutra«. 2028-44

Frizersko vajenko
sprejme Drago Dinter, brivec, Sv. Petra cesta 95. 2087-44

Fant
star 16 let, ki je bil že dve leti v trgovini, želi nadaljevati učno dobo. Event. tudi znova. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Talent v trgovstvu«. 2077-44

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Mlad, močan fant
išče službo trg. sluge, tekača, hišnega hlapca, skladiščnika ali kaj sličnega. Zmožen je kavcije. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pošten 33«. 1591-2

Poštena kuharica
želi službo pri boljši družini na Bledu ali okolici. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 1583-2

Strokovnjak
komercijalist lesne stroke, z dobrimi zvezami, želi vstopiti v kako večjo lesno industrijo kot sotrudnik ali družabnik. Pogoje prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zveza 1933«. 1017-2

Mesar
specialist za izdelovanje različnih klobas, želi premeniti sedanjo službo. — Vprašanja na naslov: Kožar, Mozelj pri Kočevju. 1870-2

Dekle
staro 21 let, pridno in zanesljivo, proti zaposlenje. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod značko »Za vsako delo«. 1780-2

Ekonom
poročen, šolsko izobražen, izvežban v vseh kmetijskih panogah, išče službo. Ponudbe pod šifro »Ekonom« na oglasni oddelek »Jutra«. 1962-2

Postrežnica
pridna, poštena, z znanjem nemščine, išče mesto. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1975-2

Prodajalka
manufakture z 8 letno prakso, dobrimi spričevali, išče mesta tudi na deželi. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljiva«. 1976-2

Boljše dekle
išče mesto k otrokom. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Ljubiteljica otrok«. 1982-2

Delovodinja
z večletno prakso strojnega modnega pletenja, želi premeniti mesto. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zmožna«. 1986-2

Kuharica
želi stalno mesto pri boljši manjši družini v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1958-2

Prodajalka
prav dobro izurjena v vseh strokah, posebno v manufakturi, ki bi pomagala pri gospodinjstvu, gre en mesec samo za hrano in stanovanje. Nastopi lahko takoj. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Manufakturistinja«. 1956-2

Pekov. pomočnik
star 26 let, vešč vsega dela, išče službo. Nastop takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1960-2

Mesto gospodinje
želi gospa srednjih let k starejšemu gospodu. Ponudbe pod »Okusno kuham« na oglasni oddelek »Jutra«. 1990-2

Tehnični uradnik
absolvent višje obrtne šole v Trstu, z 20 letno prakso v tehnični pisarni in v obratu, samostojen konstruktor, dober risar, popolnoma samostojen v vseh tehničnih delih, išče nameščenje v kaki industriji. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Tehnikum«. 1992-2

Knjigovodstveni strokovnjak
s 25 letno prakso, prevzema revizije in ureditve knjigovodstva vseh sistemov, sestavlja bilance, davčne rekurze, tožbe itd. Zmeren honorar. Ponudbe pod »Bilanca« na oglasni oddelek »Jutra«. 1995-2

Mesto gospodinje
iščem k enemu ali več gospodom, tudi z otroci. Zmožna sem vseh hišnih del. Ponudbe pod »Varčna gospodinja« na oglasni oddelek »Jutra«. 1991-2

Strojnik in kurjač
vajen vseh strojev v obratu in popravilu, z večletno prakso, išče službo. Pismene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Strojnik«. 1683-2

Dekle
šivilja, vešča pospravljanja hotelskih in privatnih sob, išče kakršnokoli službo. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 1713-2

Dekle
staro 20 let, izučena šivilja, vešča tudi vseh hišnogospodinjskih poslov, išče kakršnokoli službo. Marta Kosi, Branoslavci št. 1 — Ljutomer. 1729-2

Mizar s kombiniranim strojem
ki ga ima plačanega, želi službo v dobri delavnici. Event. vstoje tudi v kako drugo podjetje kot mizar. Naslov: Stefan Zgank, pri Doliči, Velenje. 1797-2

Trg. pomočnica
mešane stroke, želi premeniti službo s 15. februarjem — najraje na deželo. — Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Delovna«. 1844-2

Maserka
z večletno prakso, išče klijentelo. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2029-2

Prodajalka
mešane stroke, želi premeniti mesto. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dobra moč«. 1900-2

Pekovski pomočnik
mlad, ki bi raznašal tudi kruh, išče kjerkoli službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Veselje do dela«. 2045-2

Obrtni list
za Maribor ali Ljubljano odstopim tistemu, ki vzame v službo gospodično — za prodajalko ali pisarniška dela. Dopise na naslov »Svetlorekiama«, Aleksandrova 5. 2079-2

Prvovrstna šivilja
se priporoča na dom za šivanje plaščev, oblek, perila in za dežke po nizki ceni. Maleček, Florjanska ulica 30. 2135-2

Kuharica
samostojna, z dobrimi spričevali, želi mesta s 1. februarjem. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Novem mestu pod šifro »Samostojna K. F.« 2142-2

Gospodična
(šivilja) želi mesto k otrokom. Pripravljena je pomagati v gospodinjstvu. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2155-2

Pouk

Beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Nemško
konverzacijo in pouk nudi izobražena gospa po 10 Din za uro. Poljanska c. 13/II levo. 1013-4

Šofer. šola E. Čeh
Tyrševa (Dunajska) cesta št. 36. Zahtevajte prospekt

Boljša dama
ki obvlada moderne plese, in bi iste učila mlajšo gospodično, naj se javi pod značko »Takoj 15« na ogl. oddelek »Jutra«. 1837-4

Nemščino
instruira akademik po 8 Din od ure. Ponudbe pod šifro »Popolna garancija« na oglasni oddelek Jutra. 2121-4

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Odpadke od žage
dobro osušene in kratko žagane

10 % ceneje
dokler traja zaloga, prodaja v vsaki množini Ivan Šiška, Metelkova ulica 4. 1630-15

Bukove plohe
38 mm monte kupim nekoliko vagonov. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »It. 120«. 2035-15

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (5)

Krasne nemške knjige
revija, nagrade za malo članarino. — Vprašati na ogl. odd. »Jutra« pod »Berlin«. 2144-2

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Gumbnice
prevzamem v delo. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljivo delo«. 2104-3

Svetovni množinski predmet
velikanska razpečava v ljudskogospodarskem in trgovskem oziru. Nedotaknjen od vsake krize. Cilja zavestne in izkušene agente iščemo proti poznim stroškom in provziji. Omnia, Dunajska c. 36. 1964-3

Denar
si lahko vsakdo prisluži s prodajanjem moje blazine za sedenje. Za vzorec vposlati 20 Din v znamkah. Majerović, Conopija. 2008-3

Brezposelni
lahko zaslužijo 100 Din dnevno. Potrebno 50 Din kavcije. Naslov pošljite na oglasni oddelek Jutra pod značko »Dnevno 100«. 2085-3

Posredovanja
po novem zakonu, nasvete v konkurznih, poravnalnih in drugih trgovskih zadevah, vpeljavo knjigovodstva, revizije in sestavo bilanc vam poskrbimo po sodno registriranem strokovnjaku diskretno in kulantno. Komercijalna pisarna, Florjanska ulica 10/I., Ljubljana. 2134-3

Trgovca ali obrtnika
s svojim lokalom v Ljubljani, najraje v Sentpeterskem okraju, ki bi prevzel v skladišče nekaj mojega blaga in ga razpošiljal po naročilih, ki mu jih bom pošiljal, iščem. Denar nepotreben, zato pa poštenost in vestnost pri odpošiljanju. Udeležba na dobičku 50 odst. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Prevzameme«. 2103-2

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Novih odpadkov
volnenih in suknenih kupi vsako količino Fran Kraigher, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 7. 1629-7

Gostilniški ventilator
star, dobro ohranjen, kupi L. Rebolj, Kranj. 1940-7

Knjižno omaro
temno, zložljivo železno posteljo, vijolinsko škatljo in pisalni stroj kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »I. M.« 1600-7

Železen štedilnik
dobro ohranjen, kupi Vivoda, Rakek 44. 1865-7

Nove krojaške odrezke
volnene in suknjene v vsaki množini kupuje Jos. Pollak Ljubljana, Sv. Petra cesta 7. 2036-7

Kupim števec
za istosmerni tok 300 voltov, ali pa 2 krat 150 voltov, 50 ali 75 amper. Ponudbe z navedbo cene na ogl. oddelek »Jutra« pod »Števec«. 2071-7

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Mesarijo
z lastno ledenico, oddam v najem. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 1785-17

Manjšo gostilno
dobro idočo, trafiko ali kaj podobnega vzamem na račun ali v najem. Vajena sem gostilne, nekoliko trgovine in vseh gospodinjskih del. Položim lahko večjo kavcijo. Nastopim 15. marca ali 1. aprila. — Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Poštena 15.000«. 1850-17

Kam pa, kam?

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (18)

Pozor! Danes

Domača zabava
na kateri vam nudi žlahtni vinček in prigrizek restavracija Uih, Levčeva 7. 2019-18

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Zastopnika
za prodajo prvovrstne moke za peko, likerjev, žganja in špirita, iščemo za Ljubljano in okolico, ter za Gor. Slovenijo. Reflektiramo samo na dobro uvedene osebe, ki so že slične predmete razpečavale. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Broj 88«. 1774-5

Zastopnika
za Ljubljano in eventuelno Maribor in Celje išče renomirana domača tovarna. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Štev. 321«. 1611-5

Potnike ali zastopnike
po možnosti špecerijete, ki intenzivno obiskujejo vse kraje, išče za posamezne dele Slovenije velika domača industrija. Ponudbe z navedbo rajona na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Obiščem vsak kraj«. 2007-5

Zastopnika
za savsko banovino, ki potuje po možnosti z avtom, išče domača industrija. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vpeljan«. 2006-5

Zastopnika ali potnika
ki intenzivno obiskuje Sp. Štajersko, iščemo za dobro vpeljano večje industrijsko podjetje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Že večletno obiskovanje«. 2005-5

Zastopnike
za prodajo perja privatnikom, v vseh mestih išče Majerović, Conopija. 2009-5

Potnike
proti fiksumu 3000 Din mesečno sprejmemo takoj za Osijek. Čedno oblečeni gospodje, kateri so tam uspešno delali blagovolijo poslati ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Grossverdienst«. 2107-5

Potnika manufakt.
sprejmemo za obisk samo boljših privatnikov. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Ekzistenca«. 2100-5

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (9)

Radio-aparat
štirielevni, skoro nov, na električni tok 220 volt, z zvočnikom prodam po zelo ugodni ceni. Kodeljevo — Zadružna ulica 1. 1818-9

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Motorno kolo
znamke Triumf, 550 ccm, malo rabljen, brezhiben, in stiskalnico za seno Mayfahrt poceni prodam. Vprašati pod »Ugodno 33« na oglasni oddelek »Jutra«. 1966-10

Nadomestne dele
za avtomobile nudi najceneje Brama Ameriškan Import, Ljubljana, Dunajska cesta 36 74-10

Elektromotor
3 Ks, transmisijo in stroj za rezanje mesa proda Josip Sirk, Ljubljana, Poljanska 64. 2028-10

Dva elektromotorja
220/380 3 HP in en kompleten varilni avtogenski aparat proda Mihael Kavčič, Zg. Šiška. 2083-10

Motor
z ali brez prikolice, v dobrem stanju kupim. Ponudbe na podružnico Jutra v Trbovljah pod »Motor«. 2141-10

Motor
500 ccm³ proda Kaučič — Glince, Tržaška cesta 1. 2165-10

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Ugodno naprodaj
fijakerske štirisedežne sani, dvedelne močne sani z redo za prevoz težkih tovorov, dva močna voza, plug, močna poljska brana, malo rabljena 4 konjske oprema (komati), stroj za drobljenje šrota ali soli, elektroreznica, lepa pisalna miza iz trastovega lesa, malo rabljena. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1586-6

Puhasto perje
15 Din, čohano 32 Din, puh 140 Din kg ter

volno in žimo
za madrace izredno poceni prodaja: Šega, Wolfova 12 (dvorišče). 1479-6

Nerablieno pripravo
za vžiganje pisave ali znakov v les itd., proda Radioval Ljubljana, Dalmatinova ulica štev. 13. 1874-6

Zalogo usnja
čevlje in pisarniški inventar po ugodni ceni proda Založnik, Ljubljana, Livarska 5. 1658-6

Modistinje, pozor!
Vsled preselitve poceni prodam dobro vpeljano modistarijo in prediskarijo z vsem inventarjem, v najbolj prometni ulici Ptuja. — Pismena pojasnila daje Štefi Krašner, Ptuj, Krekova ulica 1. 1871-6

Sode
po znižani ceni ima vedno v zalogi P. Krušič, sodarstvo, Videm-Krško. 1796-6

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta 16, tel. 33-10

Snežke
še velika izbira vseh številk v trg. s čevlji Alek sander Obat, Sv. Petra c. št. 18. 1597-6

Krasne sani
štirisedežne — dvovprežne, popolnoma obnovljene in novo lakirane v zeleni in rdeči barvi, zelo ugodno naprodaj. — Na ogled pri Martinu Mali, Domžale. 1706-6

Prvovrstne smuči
nudim po znižanih cenah. V zalogi jih imam vsake vrste večjo količino. Naročila na naslov: Andrej Prešeren, kolarstvo, Radovljica. 1927-6

Premog in drva
prodaja Jezeršek, Vodmat 200

Perje
belo, čohano, Din 36 kg; sivo, čohano, 34 Din in 24 Din kg; beli puh Din 160 kg po poštnem povzetju razpošilja L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 72-6

Gramofon
v potrnem kovčegu 250 dinarjev, čisti damastni namizni prti 20 Din, likerni servisi 45 Din, kuhinske ure 60 Din, katalog gratis. Šapira, Dunajska cesta 36. 1965-6

Mlinski stoj
z dvema paroma kamnov, 36 col, kompleten, tovarniška masivna konstrukcija, tranemisija, jermenice, in

dinamo
na enakosmerni tok, 9 ks kompleten, poceni naprodaj. Poizve se pri Josip Flego, Čakovec. 1968-6

Dva žel. štedilnika
in peč proda Košak, klepar, Rož. dolina c. VIII, 11. 1977-6

Steklene posode iz belega stekla
110 komadov (akumulatorske baterije) 38×20, višina 50 cm, vsebina 38 litrov, prodamo. Pripravno za akvarij ali slično. — Ponudbe na direkcijo zdravilišča Rogaška Slatina. 1967-6

Otroški voziček
dobro ohranjen naprodaj v Zeljarski ulici štev. 8. 2004-6

Moški smuč. Tress
zelo dobro ohranjen, prodam za 200 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 2015-6

Nove sanke in »Štajervagen«
s kompletnim eno- in dvovprežnim priborom prodam izpod tvrdjene cene stvarne vrednosti. Obrniti se je na telefon. št. 32-64. 1891-6

Damski kožuh
(Fohlen) popolnoma nov prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2043-6

Zalogo usnja
čevlje in pisarniški inventar po ugodni ceni proda Založnik, Ljubljana, Livarska 5. 1658-6

Otroško posteljico
zložljiv stol in umivalnik s kompletno garnituro poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2073-6

Otroški voziček
(Korbwagen) in sportni voziček, skoro nova prodam v Ljubljani, Lavričeva 9/I 2001-6

Sanke
elegantne, tapecirane, ročne sanke in sanke za lažje vožnje,

VOZOVE
kompletne za par, kakor tudi posamezne dele vozov,

krampe
železne drogove, svedra, kladiva (macole) kakor tudi drugo stavbno orodje ima naprodaj Stavbna družba »Gradi dom«, Ljubljana, Sredina 15. 2060-6

Damski smuč. dres
nov, za majhno postavo, poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 2089-6

Smučarski dres
za 12—14 let starega, in črna zimska suknja poceni naprodaj na Rimski cesti št. 7, pritličje, desno. 2133-6

Bencin-motorje
cirkularko na vozu, veliko železno peč, plinsko peč na olje (Saugges) za motorski pogon, proda Franc Kristan, Dunajska cesta 54 2149-6

Železno peč
za dvorano, po nizki ceni proda Franc Kristan, Dunajska cesta 54. 2150-6

Zalogo usnja
čevljev, in pisarniški inventar po zelo ugodni ceni proda »Tempo«, Gledališka ulica 4. 1658-6

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (12)

Vrednost Vašega denarja
najbolje naložite, če Vam opremi Vaše

spalnico, obednico, delavno sobo, poslovne prostore

itd. s svojimi priznano solidnimi izdelki po najugodnejših pogojih tvrdka

REMEC - Co.
tovarna upognjenega pohištva in lesna industrija, Ljubljana, Kersnikova ul. 7 1209-12

Več spalnic
različnih, priznano solidno delo, po znižanih cenah proda August Černe, mizar v Zg. Šiški, Vodnikova 122 1873-12

Jedilnico in drugo pohištvo
prodam — tudi proti hranilni knjižici Ljubljanske mestne ali Banovinske hranilnice. Ogledati na Mestnem trgu 8/III. 1926-12

Spalnico
dobro ohranjeno prodam. Poizve se na Dunajski cesti št. 17, pritličje. 2051-12

Pohištvo

spalnice	2100
omare	425
postelje	225
kuh. oprave	900
kuh. kredence	475

Vse drugo pohištvo se dobi najceneje in na obroke. Sprejmajo se tudi vsa popravila po konkurenčnih cenah. — Mizarstvo »Savac«, Kolodvorska 18, Miklošičeva 6, Telefon 27-80. 2057-12

Jedilnico in drugo pohištvo
prodam — tudi proti vložni knjižici Ljubljanske mestne ali Banovinske hranilnice. Zglasiti se je v trgovini Hamann, Mestni trg 8. 1926-12

Salonsko garnituro
klavir in več raznega pohištva prodam tudi za knjižico Ljubljanske kreditne banke. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 2092-12

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Družabnika (co)
z najmanj 100—150.000 Din v gotovini ali hran. knjižici, sprejmem radi smrti lastnika. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Trgovka z lastno hišo«. 1672-16

Lastnik večje žage
na dobrem kraju Gorenjske, išče solidnega sodeleženca s primernim kapitalom, na skupno lastnino ali samo k produkciji ozir. lesni trgovini. Vprašati: Ivan Berčon, Ljubljana, poštni predal 151. 1626-16

Poravnanja posredovanja
med dolžniki in upniki, sodna in izvensodna, izvršuje poceni in solidno »Poravnalna pisarna«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 750-16

Posojila podeljuje
»Zadruga«, Ljubljana, pp. 307. Sprejme poverjenike. 75-16

Družabnika
z večjo vsoto denarja sprejme že upeljana tekstilna tovarna na Gorenjskem. Sodelovanje ni pogoj. Sveta zajamčena. Ponudbe pod »Gorenjska« na oglasni oddelek »Jutra«. 1938-16

100.000 Din posojila
iščem proti vknjižbi na prvo mesto. Denar bo varno naložen. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1943-16

Hranilno knjižico
Kreditne banke z 100.000 Din in Hrvatske štedionice s 15.000 Din kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1946-16

110.000 Din posodim
na prvo mesto vknjižbe. Ponudbe pod »Posojilo II« na oglasni oddelek »Jutra«. 1953-16

Družabnika
za hotel z 18 sobami, kavarno, restavracijo (gostilniški obrat na morju zelo rentabilen) iščem s kapitalom cca 50.000 do 60.000 Din. Glavnica zasigurana. — Ponudbe na Klein, Zagreb, Vinogradska cesta 106. 1948-16

Hranilno knjižico
Celjske mestne hranilnice, z vlogo 23.000 Din, prodam proti gotovini najvišjemu ponudniku. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Celjska« 1879-16

Gospa z obrtjo
prosi 10—15.000 Din posojila proti mesečnemu odplačevanju. Da dobre obresti in nudi garancijo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurno plačilo«. 1931-16

Vložno knjižico
Ljudske posojilnice ali pa Kmetske hranilnice kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Proti gotovini«. 1820-16

Vložno knjižico
Ljubljanske kreditne banke z vlogo 30.000 Din, prodam najvišjemu ponudniku. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Gotovina J. B. V.«. 1148-16

Hranilne knjižice
Ljubljanske kreditne banke in Kmetske posojilnice kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Takojšnja gotovina« 1872-16

Posodim
do 200.000 Din v hranilnih knjižicah in gotovini. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurnost 200«. 2017-16

40.000—60.000 Din posojila iščem
na prvo mesto. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Obrtnik na deželi«. 2053-16

Družabnika (co)
s kapitalom 10—15.000 Din iščem za takoj k dobri obrti, pod zelo ugodnimi pogoji. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kapital 10—15.000«. 2055-16

Družabnika
z osebnim sodelovanjem in 30.000 Din kapitala sprejmem v zelo rentabilno podjetje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Resnost 222«. 2049-16

Vložno knjižico
Ljubljanske kreditne banke z vlogo 30.000 dinarjev prodam najvišjemu ponudniku. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Gotovina J. B. V.«. 1148-16

3—5000 Din posojila
potrebujem proti dobrim obrestim ali dam hrano za 4 do 6 mesecev zastonj. Povračilo v obrokih. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Potrebujem«. 2059-16

Kratkoročna posojila
tudi proti zalogu dajemo nepretrgoma. Obrestujemo najbolje, izplačujemo hranilne vloge neomejeno. Splošno kreditno društvo, Aleksandrova 5. 2076-16

Posojila
na hranilne knjižice in na vrednostne papirje preskrbim vestno in točno. Zglasite se osebno med 12. in 14. uro na naslov: Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12. 2003-16

60.000 Din posojila
iščem proti vknjižbi na hišo, katero event. tudi ugodno prodam. Kolezija, Mencingerjeva ulica 23. 2068-16

Posojila
za odkup dolga in zidavo daje zelo ugodne Kreditna zadruga, Ljubljana, poštni predal 49. 2088-16

Družabnika
sprejmem za najnovejši mehanični patent. — Zaslužek velepotezen. Ponudbe pod »Sigurno naložen kapital« na ogl. odd. »Jutra«. 2090-16

Katera dama
bi posodila mlademu gospodu 1000 Din? Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Hvaležen«. 2120-16

Družabnika
iščem v dobičkanosno podjetje združeno s trgovino z mešanim blagom. Potreben kapital 200.000 Din. Cenjene oglase na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Velik promet«. 2147-16

Družabnika
s 30 do 40.000 dinarjev sprejmem v dobro dobičkanosno podjetje. Možnost hranilne knjižice. Ponudbe pod šifro »Hranilne knjižice« na ogl. odd. »Jutra«. 2157-16

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Lep lokal
zelo svetel in prostoren, v I. nadstropju odda L. Rot, Mestni trg 5. 1286-19

Lokal
oddam na prometnem kraju v novi zgradbi sredi mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1863-19

Trgovski lokal s stanovanjem
električno razsvetljavo, na prometnem kraju večjega trga na Štajerskem oddam takoj v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1959-19

Frizerski salon
sredi mesta po zelo nizki ceni takoj proda Jakl, Ljubljana - K

Delavnico
večji prostor z uvozom — tudi dvorišče — iščem. Zaželjena električna napeljava, kar pa ni pogoj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1816-19

Trgovino s stanovanjem
v okolici Ljubljane takoj prodam ali oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2025-19

Skladišče in klet
novo, tik glav. žel. skladišča, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1997-19

Trgovina
mešanega blaga, dobro vpeljana, povečanja zmožna, na prometni točki Maribora ugodno naprodaj — radi prevzema druge trgovine. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Ugodno 40.000«. 1922-19

Manufakturno trgovino
prodam najboljšemu resnemu reflektantu. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Promet«. 1892-19

Že obstoječo
mlekarno, gostilno ali vinotoč, na prometnem kraju mesta vzamem v najem Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Promet 200« 1918-19

Natakarice!
Gostilno, veliko, dobroidoče, v lepem trgu oddam na račun tudi dvema natakaricama. Prevzem blaga 10.000 Din. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod »Samostojna«. 2108-19

Mesnico
dobro vpeljano, na prometnem kraju proda Marija Šulin, Trbovlje I. 2140-19

Lokal
z velikimi izložbami, v centru mesta, oddam s 1. februarjem v najem. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 2111-19

Trgovino
oddam v najem ali sprejmem družabnika s primernim kapitalom Cenjene ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobra točka«. 2146-19

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Hišo
z gospodarskim poslopjem, tik tovarne, 15 minut od mesta, v prometnem kraju prodam. Hiša s 5 sobami, živinski in prašičji hlev; 2 orali zemlje: sadonosnika, njive in travnika, vse v dobrem stanju, pripravno za gostilno in trgovino Pojasnila daje Anton Berdnik, Zgornja Bistrica 35, pošta Slov. Bistrica. 1649-20

Hišo z nekaj zemlje
pri koledvoru ali pri farni cerkvi kupim v ceni do 60.000 Din. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »H. M.« 1831-20

Hišo
s tremi stanovanji in vrtom na Glincah prodam. Lep, sun teren. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1961-20

Umetni valjčni mlin
moderno opremljen, ob železnici v dravski banovini ležeč, na dobrem mestu, po ugodni ceni naprodaj ali se odda v najem. Ponudbe pod »A. B.« na ogl. oddelek »Jutra«. 1949

Večstanovanj. hišo
z gospodarskim poslopjem, pripravno za obrt, industrijo ali trgovino, proda ali odda v najem Zaje, Vič št. 106. 1806-20

Izredna prilika!
Naprodaj lepa gost. hiša s trg. lokalom in pečjo za peko, z ledenico, gospodarskim poslopjem in posestvom, v sredini trga, v katerem je 11 letnih sejmov — globoko pod ceno — proti gotovini. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1648-20

Hiša
z več trg. lokali, na najprometnejši točki v Novem mestu naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1801-20

V Spodnji Hudinji
št. 32 pri Celju ob državni cesti prodam hišo z vrtom. Istotako prodam tudi
stavbne parcele
pri ure od Celja. 1843-20

Posestvo
s 3 orali vinograda, 15 orali gozda ter 10 oralov njiv in travnikov, prodam Dopise na podruž. »Jutra« v Mariboru pod značko »št. 225.000«. 1851-20

V Zgornji Šiški kupim hišico
za penzijonista, v vrednosti do 70.000 Din, solnčno z odprtim razgledom na polje in na planine. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Solnčni dom«. 1879-20

Nova hiša
vogelna, z vrtom v Ljubljani, 10 let davka prosta, zidana za gostilno, izkuh ali slično, vsa podklletena, enonadstropna, vodovod, elektrika, ugodno naprodaj. Dolg na 15 let amortizacije se lahko prevzame. Ponudbe pod »Resen kupec« na oglas. oddelek »Jutra«. 2020-20

Dvostanovanj. hišo
v centru ali okolici Ljubljane, Kamnika ali Novega mesta, kupim. Ponudbe z navedbo cene na podr. »Jutra« v Novem mestu pod »Hiša«. 2143-20

Vilo z vrtom
še pod mesto, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vila 22«. 2010-20

Kmetsko posestvo
na Gorenjskem blizu Ljubljane — lepa pozicija za počitniški dom, snuđanje, pension, farmo ali vrtnarstvo, prodam ali zamenjam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1899-20

Kupim parcelo
v Ljubljani ali na periferiji. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Plačam takoj 200«. 2016-20

Brez denarja
prodam novo 12 stanovanjsko komfortno hišo. Kupec prevzame hipoteko, ostalo plača v hranilnih knjižicah. Isto prodam komfortno novo 4 stanovanjsko vilo v centru Ljubljane. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Ilirija«. 2046-20

Stavbno parcelo
po možnosti v Ljubljani ali najbližji okolici v smeri proti Št. Vidu ali Ježici, m² po 15 do 20 Din kupim. Ponudbe pod »Takojšnje plačilo« do 31. januarja 1933. na ogl. odd. »Jutra«. 2081-20

Stavbne parcele
v veliki izbiri na razpolago tudi za vložne knjižice. Pojasnila daje Realitetna pisarna Grašek Jože, Ljubljana, Masarykova 12. 2115-20

Trgovsko hišo
pripravno za vsako obrt, prodam. Gostilna Žumer, Javornik, Gorenjsko. 2136-20

Enonadstropna vila
večja, z dvema dvoriščnima velikima poslopjema in majhnim gozdom ugodno naprodaj. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Dobra stavba«. 2123-20

Najbolj ugodno
prodaste ali kupite potom Realitetne pisarne Grašek Jože, Ljubljana Masarykova 12. 2116-20

Parcela
pri novi cerkvi v Šiški v izmeri od 3100 m², od tega 620 m² zazidane površine, pripravno za delavnice ali skladišče, zaradi selitve takoj naprodaj. — Povprašati v ogl. odd. »Jutra«. 2058

Trgovsko hišo
z lepim arondiranim posestvom, vinogradi in vsem inventarjem prodam. Plačevanje s hranilnimi knjižicami. Ponudbe pod »Izvanredno« na ogl. odd. »Jutra«. 2124-20

Stavbne parcele
ob Vodovodni cesti, blizu mestne meje, solnčna lega, vodovod, elektrika, ugodno naprodaj. Hranilne knjižice. Ludska. Naslov: Gostilna Ravbar, Bežigrad. 2122-20

Vrt
s poljnimi gredami, cvet ličnjakom, nivami in stanovanjem oddam v najem Naslov pri podruž. »Jutra« v Celju. 2152-29

Lepo posestvo
z 7 orali zemlje ugodno prodam 10 minut od Slov. Bistrice. — Pojasnila daje D. Žarman, trgovina, Slov. Bistrica. 2161-20

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, na Kodeljevem v Klunovi ulici 14 oddam s 1. februarjem. — Pojasnila istotam v visokem pritličju. 1664-21

Pristopajte
k Društvu stanovanjskih najemnikov, Vegova ul. 8. 373-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, v sredini mesta iščem s 1. marcem ali tudi pozneje. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Solidno«. 1916-21

Stanovanje
obstoječe iz 2 sob in kuhinje, solnčno, v podpritličju vile takoj oddam. Vprašati v Knafljevi ulici št. 13/II. 1711-21

Stanovanje
dvosobno, z pritiklinami oddam takoj. Zg. Šiška 193, Kosovo polje. 1971-21

Trisob. stanovanje
komfortno, išče stalna stranka za april ali maj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Točen plačnik 32«. 1963-21

Sobo in kuhinjo
oddam takoj ali s 1. marcem. Zg. Šiška 182. 1960-21

Dvosob. stanovanje
v Udmatu oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1983-21

Stanovanje
lepo, novo, v Sp. Šiški, 2 sobi, kuhinja, kopalnica, oddam za 750 Din, graven vile Kopač, Ivanka Štepic, dvojna hiša. 1942-21

V lepem kraju Dolenjske
oddam v novi hiši več krasnih stanovanj. 10 minut od kolodvora in v bližini večjega trga. Odda se takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Poceni!« 1901-21

Dvosob. stanovanje
veliko, s kopalnico, vrtom in pritiklinami takoj oddam v Jarnikovi ulici 9/I — za Stadionom. 2009-21

Stanovanje
tri- ali dvosobno, s pritiklinami oddam v Staretovi ulici št. 25/I. 2034-21

Dvosob. stanovanje
takoj oddam v Kolezniji — Devinska ulica štev. 7. 2002-21

Trisob. stanovanje
oddam v Dalmatinovi ulici 3/III s 1. februarjem 1933. Poizve se v stavbni pisarni Rimska c. 2/I. 2081-21

Trisob. stanovanje
z uporabo vrta oddam s 1. februarjem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Nezka najemnina«. 1805-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico in pritiklinami v I. nadstropju takoj oddam v Streliški ulici 29. 2072-21

Sobo in kuhinjo
oddam v Povšetovi 39, Kodeljevo. Zglasiti se: Ukucan, Močnikova 5. 2047-21

Trisob. stanovanje
solnčno, takoj oddam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Solnčno II«. 2000-21

Dve stanovanji
štiri- in trisobno, solnčni, s plinom, v bližini magistrata oddam za februar. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2070-21

Opremljeno sobo in kuhinjo
oddam. Istotam pa prodam
star šivalni stroj
po nizki ceni. Frankopanska 12. 2066-21

Stanovanje
sobe in kuhinje, lepo ter čisto, v prvem nadstropju oddam odrasli družini na Kavškovi cesti štev. 3. 2076-21

Dvosob. stanovanje
dveh sob in pritiklin oddam s 1. februarjem 1933 v najem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2074-21

Dvosob. stanovanje
na križišču Rimske in Bleiweisove ceste oddam odraslim osebam za maj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »I. nadstropje« 2072-21

Dvosob. stanovanje
parkotirano, s kabinetom in souporabo kopalnice oddam pod Rožnikom s 1. februarjem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2086-21

Stanovanje
obstoječe iz 2 sob, 1 kabineta in pritiklin oddam s najem s 1. februarjem. Poizve se: Novak Ivan, Glinška 5. 1930-21

Stanovanje
sobe in kuhinje, lepo, takoj oddam. Kamniška ul. 20. 1957-21

Brezplačno stanovanje
z uporabo zelenjadnega vrta dobi vpokojenec, ki bi brezplačno oskrboval sadovnjak na deželi na Gorenjskem. Nastopiti je mogoče s februarjem ali marcem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sadjereja 1933«. 1750-21

Stanovanje
4—5sobno, v strogem centru, v I. ali II. nadstropju iščem za maj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zdravnik«. 1854-21

Sobo in kuhinjo
oddam na Dolenjski cesti št. 33/I. 2027-21

Lepo stanovanje
solnčno, suho in toplo 3 sobno in eno 2 sobno takoj oddam v III. nadstropju. Vršič, Gledališka ulica 4/I. 2096-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico in ostalimi pritiklinami oddam s 1. marcem. Poizve in ogleda se Dvoržakova ulica 3, dvorišče, pisarna, dopoldne od 10. do 11. in popoldne od 15 do 16. ure. 2102-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico, 20—30% cenejše kakor v centru oddam takoj na Tyrševi (Dunajski) cesti štev. 99. 2118-21

Solnčno stanovanje
2 velikih in 1 majhne sobe s centralno kurjavo oddam na Vrtači štev. 4. 2098-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in shrambe oddam s 1. februarjem. Ogleda se lahko pri Alojziju Černič, Ljubljana, Orlova ulica 21. 2137-21

Stanovanje
2—4 sob, za februar odda Tribuč, Glince, Tržaška 6, telefon 2695. 2128-21

Enosob. stanovanje
lepo, oddam v Zg. Šiški, Vodnikova 250 — nasproti Gasilnega doma. 2125-21

Trisob. stanovanje
z vsem komfortom, v sredini mesta, oddam s 1. februarjem 1933. v najem. Naslov pove ogl odd. »Jutra«. 2110-21

Brezplačno hrano in stanovanje
za 5 mesecev dobi, kdor za isto dobo posodi 15.000 Din. Šoferji, ki imajo lasten avtomobil, se na svoj račun lahko bavijo s prevozom gostov. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod šifro »Bled« 2170-21

Več stanovanj
soba s štedilnikom 170, enosobna od 180, dvosobna od 550, trisobna od 1000 v centru in okolici odda Realitetna pisarna Grašek, Masarykova 12. 2114-21

Stanovanje
obstoječe iz 2 sob, kabineta ter vrta, oddam takoj v najem. Naslov pove ogl. odd. »Jutra« 2113-21

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijakinjo
v starosti od 10—14 let sprejme boljša rodbina v dobro oskrbo za 600 Din mesečno. Pomoč pri učenju. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dobra vzgoja«. 2000-22

Stanovanja iščejo

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Tri prostore
dve sobi s predsobo ali dve sobi in kuhinjo, z vodno in plinsko napeljavo, najvišje v prvem nadstropju, v centru mesta, iščem za maj. — Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. »Jutra« pod »Svetlo«. 2131-21a

V Gradišču
ali v okolici kavarne »Evropa« iščem tri poslovne prostore (lahko je eden kuhinja ali predsoba) s plinom in vodo. Ponudbe s ceno na ogl. odd. »Jutra« pod »Mai, solnčno«. 2132-21a

Mirna stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin, snažno, solno in skromno, iščem za takoj ali pozneje Ponudbe s ceno na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Snažno«. 1878-21/a

Mirna stranka
2 oseb, išče trisobno stanovanje za maj. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Čisto stanovanje«. 1883-21/a

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, v sredini mesta iščem s 1. marcem ali tudi pozneje. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Solidno«. 1916-21a

Stanovanje
dvosobno, s pritiklinami, čisto, v centru mesta, išče za maj mirna stranka 2 oseb. Ponudbe s ceno na oglasni oddelek »Jutra« pod »Točnost«. 1981-21a

Stanovanje
1 sobe in kuhinje išče gospodična. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vse dan odsotna«. 1987-21a

Enosob. stanovanje
večje, s pritiklinami in po možnosti s predsobo išče 2 ženska stranka v trnovskem okraju za takoj ali pozneje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Reden plačnik«. 1989-21a

Stanovanje
dvo- in trisobno, s kopalnico in vrtom iščem za april, največ 10 minut od centra. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ugodna cena«. 1503-21/a

Stanovanje
3 ali 2 parketiranih sob, s kopalnico in elektriko — iščem v bližini gl. kolodvora. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1884-21/a

Stanovanje
3 ali 4 sob, z vsem modernim komfortom, solnčno, z majem išče družina 4 odraslih oseb. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Blizu centra«. 1875-21/a

Višji drž. uradnik
novoporočen, išče primerno stanovanje. Periferija izključena. Ponudbe z navedbo cene na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Primerno«. 1876-21/a

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami, v mestu iščeta z majem 2 odrasli osebi. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Odrasli«. 2048-21/a

Komfortno stanovanje
najmanj 4 sob, iščem v vili, event. vzamem tudi celo vilo v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 2042-21/a

Zakonski par brez otrok
z novim pohištvom išče dvosobno stanovanje za mesec maj v Šiški ali mestu. Sem tiskarski uslužbenec in točen plačnik. Plačam do 600 dinarjev mesečno. Primerne ponudbe na ogl odd. »Jutra« pod »Lep dom«. 2138-21a

Dvosob. stanovanje
in kabineta, po možnosti s kopalnico, išče za maj solidna stranka 3 oseb. — Ponudbe pod »Zdravo in snažno« na ogl. odd. »Jutra«. 2106-21a

Trisob. stanovanje
solnčno, z vsemi pritiklinami, v bližini Tivolija iščem za marec ali tudi poznaje. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Tivoli«. 2167-21/a

Stanovanje
treh sob s pritiklinami išče višji uradnik za maj. Ponudbe s ceno pod šifro »Točno plačam« na ogl. oddelek »Jutra«. 1900-21a

Stanovanje
sobe in kuhinje išče mlad zakonski par brez otrok, za mesec februar. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Reden plačnik 2000«. 2162-21/a

Stranka 3 odraslih
oseb išče stanovanje dveh sob in kabineta, ozir. treh sob, kopalnice in ostalih pritiklin, za maj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Stanje«. 2156-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Gospoda ali dijaka
sprejmem na stanovanje v mirno in zračno sobo v centru mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1794-23

Opremljeno sobo
s poseb. vhodom in električno razsvetljavo oddam v Dalmatinovi ulici 3/II. — Vprašati med 2. in 4. uro. 1839-23

Nasproti sodnije
oddam veliko in čisto sobo boljšemu gospodu po dogovoru, s souporabo kopalnice. Tavčarjeva 4/III, levo. 1928-23

Zračno sobo
lepo, separirano, z kopalnico, v centru mesta oddam solidnemu gospodu ali gospodični. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1903-23

Čisto sobo
solnčno in zračno, s posebnim vhodom, v novi vili polog tivolskega gozda oddam stalnemu gospodu ali gospodični. Cesta na Rožnik 47. 1869-23

Lepo mesečno sobo
popolnoma separirano — s prostim vhodom s stopnjic čisto in solnčno, z eno ali dvema posteljama, v vili tik Tivolija takoj oddam stalnim in boljšim osebam Dijaki izključeni. Vprašati v Knafljevi ulici št. 13/II. 5015-23

Opremljeno sobo
s prostim vhodom, prijazno in svetlo, oddam enemu ali dvema stalnima gospodoma ali gospodičnama z vso oskrbo in hrano ali tudi brez. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1827-23

Sobo s štedilnikom
oddam. Kodeljevo, Slomškova ul. 5. 1970-23

Gospoda
solidnega, sprejme na stanovanje vdova brez otrok za 100 Din mesečno, v mestu. — Vprašati v trafiki pri Sv. Petru. 1972-23

Dva gospoda
preprosta, čedna in postena sprejmem na stanovanje takoj ali 1. februarja. Soklič, šivilja, Cegnarjeva 4/II blizu bolnice. 1973-23

Gospa
želi oddati dobrosrčnemu gospodu sobo z oskrbo. Ponudbe pod »Dober prijatelj« na oglasni oddelek »Jutra«. 1969-23

Večjo prazno sobo
eventualno tudi z kuhinjo oddam za februar. Glince 1/6. 1974-23

Čisto sobo
opremljeno, oddam eni ali dvema osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1979-23

Opremljeno sobo
z električno razsvetljavo oddam poštenemu gospodu. Poljanska 31/I. 1954-23

Opremljeno sobo
lepo, separirano, s kopalnico, v centru mesta, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1996-23

Sostanovalca
sprejmem takoj po nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1788-23

Za 140 Din
lepo separirano sobo, z elektriko in perilom oda samsko upokojenka v Mostah, Poljska pot štev. 39 1886-23

2 opremljeni sobi
s posebnim vhodom in souporabo kopalnice ugodno oddam 2 gospodoma s 1. februarjem v vili na Prulah št. 27. 2004-23

Prazno sobo
z vhodom s stopnjišča za 300 Din mesečno oddam v Tavčarjevi ulici 11/I, levo 2003-23

Sobo
prazno ali opremljeno oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2031-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo, oddam na Celovški c. 42. 2001-23

Lepo sobo
v centru mesta z uporabo kopalnice oddam takoj boljšemu zakonskemu paru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1998-23

Sobo s štedilnikom
veliko, in manjšo sobo oddam s 15. februarjem v Zeleni jami, Val. Vodnikova ulica štev. 32. 2024-23

Lepo samsko stanovanje
Garson z vsem komfortom, v novi hiši, solnčna lega, se odda mirni osebi. Vprašati je Dvoržakova ulica št. 12, vrtničje, desno. 2101-23

Opremljeno sobo
solnčno, z elektriko oddam takoj ali s 1. februarjem v Ilirski ulici 29/I. 2100-23

Ob Tivoliju
oddamo lepo opremljeno sobo za eno osebo, solnčno in toplo. Škrabčeva ul. št. 7. 2099-23

Sobo
s posebnim vhodom, oddam na Sv. Petra cesti št. 33. 2130-23

Opremljeno sobo
na Aleksandrovi cesti oddam boljšemu gospodu. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2148-23

Prazno sobo
solnčno, v I. nadstr. vile ob Tivoliju, blizu Vrteče oddam takoj ali s 1. februarjem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2168-23

Sobo
lepo opremljeno, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2160-23

Pisarniške sobe
na prometni točki oddam s 1. februarjem v najem. Za naslov se poizve v ogl. odd. »Jutra« 2112-23

Sobico
v centru mesta takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2130-23

Opremljeno sobo
enažno, solnčno, separirano, z električno razsvetljavo in postrežbo, event. z vso oskrbo oddam stalnemu gospodu takoj ali s 1. februarjem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 2165-23

Lepo sobo
na Mestnem trgu št. 9/I, opremljeno deljeno v 1va prostora, ugodno oddam s 1. ali 15. februarjem eni ali dvema snažnima in solidnima gospodičnama 2050-23

1 ali 2 boljša gospoda ali gdč.
oddam lepo sobo s posebnim vhodom, event. s hrano. Ogledati od 11. do 14. ure Jegličova cesta 1. 2056-23

Sobo s štedilnikom
takoj oddam v Zg. Šiški, Kosovo polje štev. 193. 2005-23

Solidno gospodično
sprejmem po zmerni ceni v vso oskrbo sredi mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2001-23

Sobo
z 2 posteljama, v centru mesta oddam z vso oskrbo ali brez. Naslov v oglas. odelku »Jutra«. 2095-23

Prazno sobo
takoj oddam v Aleksandrovi ulici 29, Ljubljana VII. 2082-23

Opremljeno sobo
oddam v centru mesta. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2119-23

Sobo
solnčno, s parketom, elektriko in posebnim vhodom, v centru mesta oddam solidnemu boljšemu gospodu Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2117-23

Poleg univerze
oddam moderno sobo. Dijaki izključeni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 2127-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (25-a)

Opremljeno sobico
s posebnim vhodom iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Cena«. 1967-23a

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom, v bližini vojašnice Kralja Petra iščem Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Častnik«. 2044-23/a

Gospodična
išče lepo in solnčno enosobno stanovanje v bližini centra, event. tudi samo prazno sobo s 1. februarjem. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Uradnica«. 2166-23/a

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (34)

Znanja iščeta
2 mladi simpatični gospodični z istotakima dvema gospodoma. Slike, ki se na zahtevo vrnejo, pogoj. Ponudbe pod »Crnolaska 116«, »Plavolaska 116« na oglasni oddelek »Jutra«. 1904-24

Mlad inteligent
z detele, prijetne mnenjosti, samostojen, toda brez danes tako prepotrebnega mamona, želi znanja s samostojno gospodično, zaenkrat samo dopisovanja radi. Poznejša ženitev ni izključena. Samo resne ponudbe samostojnih (vdove brez otrok niso izključene) gospodičen s sliko, katera se na zahtevo vrne, na oglasni oddelek »Jutra« pod »1001 noč«. Diskrecija častna zadeva. 1903-24

Upokojenec
50 let star, brez otrok — želi znanja z upokojenko, v svrho skupnega gospodinjstva. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Mirni dom«. 1900-24

»Res ljubezen — ne izkoriščanje«
naj dvigne pismo v oglas. oddelku »Jutra« v Ljubljani. O. K. 1869-24

M.
Preiskave in odgovori stanejo 100 Din. Potem točen odgovor, če želite v pismu 2011-24

Hčerka veleposest.
želi spoznati finega, akademsko naobraženega gospoda do 36 let. Cenjene dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sečna kultura 24«. Slika zaželjena. 1867-24

Mlajšo frizerko
z gotovino, za investicijo vpeljanega salona, želim spoznati. Cenjene dopise s sliko, diskretno pod značko »20.000« na oglasni oddelek »Jutra«. 1868-24

Malčka B 6
Prosim, da dvignete pismo pri »Jutru« pod prvotno, neljubo značko. — Borut. 2026-24

Mlad trgovec in hišni posestnik
želi znanja z izobraženo gospodično. Ponudbe s sliko na ogl. oddelek Jutra pod značko »Poseščnik«. 2054-24

Trgovec in posestnik
star 34 let, želi znanja s trgovko ali trg. naobraženo ženo, gospodično, staro 24 do 32 let z nekaj kapitala. — Dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Trgovec«. 2068-24

»1930«
Sporočite sestanek kjerkoli. Čakam. 2145-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (26)

Kateri gospod
državni uradnik, samec ali vdovec, do 45 let star, bi se hotel seznaniti v svrho ženitve z 30letno simpatično gospodično, čedne zunanjosti, iz boljše hiše, s 25.000 Din prihrankov. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pomanjkanje znanja«. 1826-25

Ženitev
Mlad obrtnik z dobro upeljano obrtjo želi znanja z gosp., ki ima vsaj 70.000 Din in veselje, priti v Ljubljano. Ponudbe s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mladenič«. 2002-25

Ugleden trgovec
parfumer, 38 let star, simpatičen, dobro situiran — išče popolnoma samostojno damo z 80—100.000 Din gotovine, radi povečanja parfumerije v »engros« — v svrho ženitve. Resne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zvijlenska sreča«. 1914-25

Gospod
s stalno službo, želi znanja z gdč. trg. pomočnico — v svrho ženitve. Cenj. dopise s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Resnost 33«. 2078-25

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Seno
sladko in posladko, večjo množino proda Avgust Kinel, Sv. Jurij ob južni železnici. 1795-33

100 hl vina
belega in rdečega dolenjca skupaj ali v manjših množinah proda Karlovšek, Smarjeta, Dolenjsko. — Vzorci na zahtevo. 1832-33

Moko in koruzo
dobite od prve roke po borzni dnevni ceni, ako pišete dopisnico na naslov Hotel Miklič, Ljubljana, soba št. 61. 2037-33

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Čistokrvne jazbečarje
(dakeljne) starejše mladiče takoj prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Lovski dakel«. 2012-27

OPERA PO NAROČILU!

Lepo na dom dostavljena. Spored po izbiri. Nekdaj fantastična želja! Nekdaj neizvršljiva želja ljubiteljev glasbe, zlasti daleč na deželi stanujočih.

Danes obče znano dejstvo!

Zaokrenite stikalo dobrega radijskega aparata okoli 8. ure zvečer in nebroj oper iz najslovitejših evropskih gledališč (Scala!) Vam bo na izbiro!

Dobri, moderni, selektivni aparati z enostavnim upravljanjem vseh vrst in za vsakogar so zmeraj v zalogi. Oglejte si jih na naši stalni razstavi v Ljubljani na Miklošičevi cesti 7 ali v naši trgovini na Miklošičevi cesti 5, poleg Uniona

RADIO LJUBLJANA

MIKLOŠIČEVA CESTA 5

Dreser št. psov
priznano dober, sprejme pse v dreseuro. Klemenčič Ivan, dreser, Ljubljana — Cesta v Mestni log št. 33. 1318

Strokovni list »Živalca«
razpisuje več nagrad za najlepše osnutke diplom. Pojasnila v Ljubljani, Sv. Petra cesta 69. — Živalsko društveno gradivo rejevi malih živali naročujte v Ljubljani, Sv. Petra cesta st. 60. 2018-27

»Harzer« kanarčke
čistokrvne samce in samice po nizki ceni prodam na Celovški cesti 53. 2064-27

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Klavirji pianini
Kupujte na obroke od Din 400.—
prve svetovne fabrikate Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Hölzl, Sting orig., ki so nesporno najboljši! — Lahka precizna mehanika. Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Gl. Matice
ALFONZ BREZNIK
Aleksandrova c. 7
(vogal Beethovnove ulice)

Harmoniko
vrtonsko, s kovčkom, najbolje ohranjeno, lepi glasovi, z medenimi glasili, poceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 303-26

Jazzband tolkala
kupimo. Ponudbe s točnim opisom in ceno na naslov: Anton Železnik, izdelovatelj harmonik, Vrhnika. 1838-26

Mignon klavir
šen, nov Stingl, moderen, proda Debrac, Maribor, Tattenbachova 31. 1847-26

2 harmoniki
trivrstni, delo Franca Goloba, proda Ivan Golob, Ljubljana, Cegnarjeva ul. st. 10. 1855-26

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Nov šivalni stroj
vsled bolezni proda Bartelj Franc, Jesenice-Fužine — Ukova 5. 1794-29

Žage
s parilnico ali brez parilnice, katere bi hotele po naročilu rezati bukovino, naj pošljejo svoj naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Drvo«. 1847-29

Stroje za pletenje
(Flachstrickmaschine), 8/30, 10/26, 9/30, 8/26, 8/21, 9/27 in 9/31 poceni proda »Trabant«, Zagreb, Ilica 67. 1835-29

Zobozdravniki! Zobotehniki!
Kupim nožni del vrtalnega stroja - kolovrat. — Ponudbe z navedbo cene pod »Kolovrat« na ogl. oddelek »Jutra«. 1945-29

»Erika« pisal. stroj
model 5, kurčm. Ponudbe z navedbo cene in vzorcem pisave na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Erika«. 1860-29

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe s ceno na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dober«. 1824-29

Več rabljenih Singer šivalnih strojev
kakor čevljarski, krojački in obiteljski prodam. Peruzzi Emil, Celovška cesta nasproti mitnice v Šiški. 2105-29

Stiskalnica za seno
in večja količina
poljskih tračnic
po ugodni ceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2022-29

Ženski šivalni stroj
popolnoma nov, prodam — ker rabim denar. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« pod »Šivalka«. 1893-29

Strojno stružnico
event. tudi dinamo 2 Ks kupim. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 2041-29

»Deutz« motor
35 PS, skoro nov, z generatorjem na ogljc. — Avtomatični brusilni stroj za nože od skobelnih strojev. Lokomobila Lanz 20/25 PS, poravnalni in skobelni stroj (Abrichtdichtenhobel) ter vsi kompletni mizarski stroji, tudi posamezno poceni naprodaj. Vprašati zastopstvo Teichert & Sohn, Gregorčičeva 15 I. 2003-29

Šivalni stroj
dobite na 18 mesečnih obrokov. Javite se pismeno na: Poštni predal 370 — Ljubljana. 2004-29

Obr...

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Vulkanizira avtoplašče
vseh dimenzij najbolje in najcenejše kakor tudi galoše, sneažne čevlje in druge gumijaste predmete. Prva slov. parna vulkanizacija gumija P. Skafar, Rimska cesta (pod Lipo). 1955-29

Za plesno sezono in smuk
oblači elegantno in praktično pariški krojač na Bledu. Vse novosti! — Angleško-francoski Journal!! 1831-30

Mizarji!
Želim najugodnejšo ponudbo za dobavo kompletne izde spalnice. Lahko tudi gotova. Ponudbe z navedbo plačilnih pogojev na oglas. oddelek »Jutra« pod »Spalnica«. 1795-30

Izpuščene zanke svilenih nogavic
popravlja trgovina Haring A., Novi (prej Turjaški) trg

P. Rosenhayn: 7

Štiri prigode Joeja Jenkinsa

»Prižgal sem luč. Šele zdaj sem ves vzhičen spoznal fine črte tega prelestnega zlatarskega delca. Tobačnica je utegnila biti iz časa Ludvika XV.

Oh, najrajši bi bil to dragocenost kar obdržal. Nisem sem se mogel nagledati iskrenja plemenitih kamnov, ki so v vseh mavričnih barvah odbijali svetlobo moje siromašne petrolejke. A nato mi je obstal pogled na mizi, kjer je ležalo malce klobase in koščck kruha. Oči so mi zblodile po beraški čumnati tja v kot, kjer so stali moji zakrpani čevlji; obstale so na starem, črvivem predalniku, kjer je bila spravljena klavrna nedeljska obleka, v kateri me vidite.

Ne, štiri leta sem bil prenašal to bedo. Zdaj, ko se mi je smehljala sreča, prvikrat v mojem življenju — zdaj jo je bilo treba zgrabiti in držati.

Sklenil sem, da pojdem drugi dan za rana h kakemu zlatarju in mu prodam svoj dragulj. Pa ne kar tako na prvi mah! Slišal sem bil, da so ponudbe teh ljudi časih kar neverjetno nizke, ako vidijo pred seboj neizkušenega človeka. Treba je bilo zvijače: delati se, kakor da mi ni sila prodati... Da, jutri, ko pojdem v pisarno, bom nemara premožen človek... Kaj se smehljate, gospod Jenkins? Štiri tisoč mark — smešna vsotica, jelite? Ali.. kdor je živel v takem siromaštvu, kakor jaz... za tistega je štiri tisoč mark velikansko premoženje.

Jutri zjutraj... jutri zjutraj... ne, to je bila večnost. Vso dolgo noč je bilo treba čakati; vedel sem, da ne bom zatisnil očesa. Pogledal sem na uro. Kazala je devet. Če bi poizkusil... In zdajci me je pograbila omotica posesti. V roki sem držal premoženje; zakaj naj bi čakal? Kri mi je udarila v glavo. Ne, moral sem dobiti denarja.

Nedaleč odtod stanuje trgovec s starinami. Pogosto sem ga opazoval, kadar je zjutraj odpiral svojo malo izložbo. Ta se gotovo ne bi branil dobre kupčije, niti če bi bilo sredi noči. Hitro sem se oblekel in smuknil na cesto, stiskaje v žepu dragoceno tobačnico.

Trgovinica je bila že temna in zaprta.

Nu, saj so bila še zadnja vrata v njegovo zasebno stanovanje; krenil sem naokoli in zagledal ploščico z napisom:

Avgust Wermke.

Isto ime je stalo tudi spredaj na šipi. Pozvonil sem in vstopil.

Sivokasi starinar, ki je pridrsal v polstenih copatah, se ni posebno začudil. Najbrže je bil vajen takih poznih obiskov. Spustil me je v majhno, nekazno pisarno, ki je bila njen edini okras precej obilna železna blagajna. Vzel sem tobačnico iz žepa in jo molče položil na mizo. Gospod Wermke jo je pogledal. Začudeno je vzdignil obrvi, počasi okrenil glavo in me nezaupljivo premeril z očmi.

‚Ali je vaša last?'

‚Da,' sem odvrnil. ‚V loteriji sem jo zadel.'

Pokimal je, vzel povečevalno steklo in si pazljivo, skoraj pobožno ogledal zlato tobačnico. Ogledovanje je trajalo gotovo čerr ure, ako ne delj. Nato je odložil steklo in vprašal, obrnivši se k meni:

‚Ali imate kako izkaznico?'

‚Seveda,' sem odgovoril in segel v žep. Oklevaje je vzel moj davčni listek, si še enkrat na pol zvedavo, na pol nezaupno ogledal vso mojo postavo in mahoma vprašal:

‚Kaj hočete za tobačnico?'

‚Vredna je štiri tisoč mark,' sem odvrnil z negotovim glasom. ‚Za toliko je bila zavarovana, ko sem jo dobil.'

Starinar je pokazal na majhen lesen stolec in sedel za pisalno mizo.

‚Štiri tisoč mark mi je preveč,' je rekel nazadnje. ‚Ta hip vam tudi ne morem natanko povedati, koliko vam lahko dam. Najprej moram dati kamne pri belem dnevu preiskati, ali so čisti. Mislim, da bo kakih tri tisoč mark. Ako ste s tem zadovoljni — —«

Odklenil je blagajno in vzel iz nje bankovec.

‚Tu imate tisoč mark are, jutri zvečer pa lahko pridete po ostalih dva tisoč mark.'

Nekaj trenutkov sem se obotavljal. Smehljaje se je stal pred menoj, držeč v roki bankovec, ki se je lahko gibal in prasketal. Kar oči nisem mogel odtrgati od njega. Srce mi je burno utripalo. A zbral sem se in kar moči mirno rekel:

‚Prav, velja.'

Čez pet minut sem stal spet na ulici. In sem imel v žepu tisoč mark!

Kakor omamljen sem se opotekal po ulicah. Davi še siromak, zdaj pa srečnež, ki ima tisoč mark premoženja! In dva tisoč jih še dobim! Previdno sem segel v žep, kjer je prasketal moj rjavec. In s tem bogastvom v žepu naj se vrnem med svoje beraške štiri stene? Nikoli! Tolikšno srečo je bilo treba proslaviti.

In zdajci sem se spomnil gospe Nordenfeldtove, prodajalke srečk, ki mi je bila prinesla to bogastvo. Da, njena prerokba se je bila izpolnila. Srečka je pomenila srečo. Starki se je bogme spodobila nagrada. Moj sklep je bil kmalu storjen: povabim jo, naj z menoj vred proslavi dobitek. Da, toliko sem ji bil dolžan.

Poiskal sem listek, ki mi ga je bila dala: Steineichenstrasse 102, Berlin N. Te ulice nisem poznal. Nu, kateri velikomeščan pa pozna vse ulice svojega domačega mesta?

Na vogalu je stal redar. Stopil sem k njemu in ga poprosil, naj mi pove, kje je ‚Steineichenstrasse'. Pogledal me je in zmajal z glavo.

‚Steineichenstrasse? Te ceste sploh ni.'

‚Pač,' sem odvrnil, ‚le poglejte, tu je zapisano. Steineichenstrasse 102, Berlin N.'

Odprl je svojo knjižico, z važnim obrazom obrnil nekaj listov in spet zmajal z glavo. ‚Ceste tega imena ni v Berlinu.'

‚Morda je pa kaka nova cesta,' sem dejal

Skomignil je z rameni. ‚Stopite na stražnico, tam vam bodo natanko povedali.'

Šel sem na stražnico. Čudno čustvo se me je polaščalo. Kaj je to pomenilo? Cesta, ki je sploh ni — —? Nu, morda je vendar bila, katera izmed tistih predmestnih cest, ki šele nastajajo in ki jih živa duša ne pozna...

Ne. Na stražnici so mi odločno ponovili: ceste z imenom ‚Steineichenstrasse' ni v Berlinu.

Ko sem bil spet na ulici, sem čutil, kako mi je srce drhtelo in razbijalo. Kaj je to pomenilo? Cesta, ki je ni bilo — in žena mi je bila sama napisala ta naslov... O kaki pomoti ni moglo biti govora. Kaj je to pomenilo?

Počasi sem stopal po cestah. Droben dež je pršil. Moji razburjeni živci so se počasi umirili. Saj se bo vse pojasnilo. Bržkone je bila vendarle pomota. Starka nemara ni bila čisto zdrave pameti; kdo je pa vedel? In ko sem sedel čez uro ali kaj v majhni vinarni in steklenko bordojca, sem bil zadovoljen s svetom in samim seboj. Seveda, ko sem hotel zmenjati svoj tisočak, me je krčmar sumljivo pogledal in zmajal z glavo. Smeje sem vzel bankovec nazaj in vrgel dvajset mark na mizo. Poslednje, kar sem imel...

Ko sem se ponoči vrnil v svoj stari brlog, so me pa vendarle obšli pomisleki. Ta soba, ki jo je bilo komaj moči zakleniti, ni bila pripraven kraj za shranjevanje majhnega premoženja... In da bi nosil toliko denarja pri sebi? Ne, tudi to ni bilo pravo. Razen tega je bilo pa preveč zapeljivo. Bede sem sedel v postelji in si belil glavo; nazadnje sem sklenil, da ponesem jutri na vse zgodaj svoj tisočak v kako banko.

Čevlji iz satina in baržuna za ples.

PERJE kg Din 10.—, 14.—, sivo čohano Din 24.—, 32.—, belo čohano kg Din 44.—, belo čohano gosje s puhom kg Din 64.—, 96.—. Beli puh Din 160.—. Blazina, polnjena, dober, gost inlet 45×60 Din 20.—, 60×80 Din 35.—, s čohanim Din 55.—. Pernica polnjena 120×180 Din 135, s čohanim Din 198. Vzorci brezplačno. Odprema po povzetju. Naročila preko Din 350 pošljemo franko. Neodgovarjajoče blago zamenjamo ali vrnemo denar. 13602

„Posteljina" H. Weiss, Zagreb, Ilica 76-e

ZASTOPNIKA

za Dravsko banovino sprejme veliko petrolejsko podjetje. Prednost imajo agilne in seriozne osebe, ki so v tej stroki popolnoma verzirane ter dobro uvedene. V poštev pridejo samo Slovenci z dobrim znanjem nemškega jezika. Reference in obširne ponudbe na Jugomosse, Zagreb, Jelačičev trg št. 5, pod šifro »Zastupnik 4038«. 1991

Zastopnik

vesten in najbolje upeljan po celi Srbiji

išče zastopstva

domačih tvrdk železniške in kemijske stroke. Ima tudi skladišče v Beogradu na razpolago. Ponudbe pod »Solidnost« na oglasni oddelek »Jutra«. 2041

ŽELEZNINARJA

potnika za Slovenijo sprejme

veletrgovina železnine. Ponudbe pod „Agilen-kavcija" na ogl. odd. „Jutra" 2042

Gojzerce in smučarske čevlje

prvovrsten izdelek iz delavnice

čevljarske gospodarske zadruge Žiri

dobite edino le pri tvrdki

MATIJA TREBAR, Ljubljana

Sv. Petra cesta 6. 2049

Divjačino

surove kože lisic, dehurjev in kun kupuje po najvišjih dnevnih cenah 1996

ELIGIJ EBER, krznar

LJUBLJANA, Kongresni trg štev. 7

Trgovski pomočnik

vojaščine prost, boljša moč, zmožen popolnoma manufakture, špecerije in železnine, spreten prodajalec se takoj sprejme. Ponudbe je poslati na 1985

Alojzij Remic, Dravograd

ZAVESE brezplačno! strokovnjaško izvršim vsakemu, ki kupi blago v novo otvorjenem oddelku za dekoracijo. Reklamne cene — najnovejši vzorci. Poslužite se ugodne prilike. 76

RUDOLF SEVER, LJUBLJANA, Marijin trg 2

Velika inventurna prodaja

Po globoko znižanih cenah se proda naslednje blago:

Crepe de Chine, čista svila	Din 40.—	Blago za plašče	Din 60.— naprej
Crepe mongol	» 43.—	Blago za obleke	» 25.— »
Crepe flamisol	» 95.—	Blago za moške obleke	» 55.— »
Svileni georgette	» 50.—	Blago za pohištvo	» 50.— »
Velourchiffon	» 89.—	Barhenti	» 7.— »
Svileni georgette Imprime	» 50.—	Platno, šifoni itd.	» 7.— »
Crepe de Chine »	» 50.—	Blago za srajce	» 12.— »

Velika izbira raznih vzorčastih žametov, gladkih, flanel, pralnega blaga, blaga za zavese, blaga za kopalne plašče, popelinov itd. 2019

Dolček & Marini, Maribor, Gosposka ul. 27

BELO PLATNO ZA RJUHE

široko 150 cm od 18 do 28 Din, rjava kontenina 150 cm od 16 do 20 Din, platno za kapne 180 šir. od 28 do 34 Din, šifoni najcenejši 6.50 Din, srednji 9 Din, najboljši 12 Din, macco in batist šifoni od 14 do 18 Din, kontenina bela in rjava najboljša 11 Din, berkali barvasti za damsko perilo od 10 Din naprej, inleti za pernice in blazine od 16 Din naprej, perje za blazine kg od 30 Din naprej. zelo dober puh kg 150 Din, najfinejši puh kg 300 Din, odeje klotaste z dobro vato od 130 Din naprej, kakor tudi v vseh barvah brokat odeje v satenu in v svili nudi ter se priporoča tvrdka

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 29.

PERJE

KOKOŠJE, PURJE, GOSJE in RAČJE NAVADNO, S STROJEM ČIŠČENO in ČOHANO

PO ZNATNO NIŽJIH CENAH.

★

VZORCI SE POŠILJAJO BREZPLAČNO in FRANKO

★

DOBAVLJA V VSAKI MNOŽINI

E. Vajda, Čakovec

Telefon 59, 60, 3, 4.

Oblastveno dovoljena 1957

RAZPRODAJA

Ker naša razprodaja manufakturnega blaga le še kratek čas traja, smo cene ponovno znižali, tako da je vsakomur mogoče kupiti za malo denarja dobro blago.

Oblačilnica „ILIRIJA"

LJUBLJANA, Mestni trg 17-I.

ŠTAMPILJE · ETIKETE · GRAVERSTVO · SITAR & SVETEK · LJUBLJANA · SV. PETRA C. 18 · TELEF. 55

Delo

dobi danes v teh težkih časih še najlažje vsak, če si doma opremi domačo pletilnico. Damo tekoče vsakomur delo s tem, da mu odkupujemo izdelane pletenine, dobavljamo prejo in izplačujemo mezdo za pletenje, kar dokazuje mnogo zahvalnih pisem. Če boste delali in zaslužili, obrnite se zaupno za gratisprospekte na tvrdko: Domača pletarska industrija Josip Kalšič, Maribor, Trubarjeva 2 odd. 6. 875

Kdor hoče kupiti pristno češko perje in puh najbolj poceni, naj pише

tt. ŽIGA FEIN, Zagreb Zrinjevac 17. Tel. 69-73

ki ga ima vedno v zalogi. 73

Vse, kar želite,

dobite v »Jutrovem« malem oglasniku.

NA PLJUČIH BOLNI

VEČ TISOČEV OZDRAVLJENIH.

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti hranjenja, ki je že mnoge rešila. More se uporabljati v vsakem načinu življenja in pomore, da bolezen naglo premagamo. Nočno potenje in kašelj ponehata, telesna teža se zviša, a postopno ovapnenje konča bolezen.

RESNI MOŽJE

zdravniške vede potrjujejo odličnost moje metode ter jo radi priporočajo. Čim prej počnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

POVSEM ZASTONJ

dobite moje knjige, iz katere boste lahko črpali mnogo koristnega. Ker znaša moja naklada za brezplačno odpošiljanje samo 10.000 komadov, pišite takoj, da se boste tudi Vi lahko prištevali med njene srečne dobitnike. — Zbiralno poštno mesto:

GEORG FULGNER, BERLIN - NEUKÖLN Ringbahnstrasse 24, Abt. 490. 1964

RAZPRODAJA

2 let stare domače garantirano pristne slivovke od 50 l naprej po Din 12.— franko postaja Celje. Pošljite sodčke ali se osebno zglasite pri 1714

JOS. ŽUMER — CELJE, Glavni trg

OTVORITEV GOSTILNE

Slavnemu občinstvu naznanjava, da sva s 15. t. m. prevzela

gostilno pri Kramarju na Dolenjski cesti 5

točila bova pristna štajerska in dolenjska vina ter svoje cenjene goste vedno postregla z najboljšimi jedili. Otvoritev gostilne bo danes, dne 22. januarja z godbo na pihala.

Za obilen obisk se priporočata

2032 **Albin in Fani Gerkman.**

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozičkov, triciklji, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.